

ਪਾਰਦੇਸ ਰਾਜਿਸ਼ਨ

ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਐਮ ਏ (ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ)

ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ

pardestimes

VOL- 13 No. 314 February 13, 2019

E-mail : info@pardestimes.com

Ph 510-938-7771

Ph 510-516-3536

ਰਣਜੀਤ ਕੌਰਲਾ ਐਮ. ਬੀ. ਏ. ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਐਡੀਟਰ

ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਚੋਲਾਂ ਲਈ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਅੱਖ ਇਸ ਵਾਰ ਸਿੰਘ ਵੋਟਰਾਂ 'ਤੇ ਢੀਂਡਸਾ, ਫੁਲਕਾ, ਖਾਲਸਾ ਸਮੇਤ ਕਈ ਸਿੰਘ ਆਗੂਆਂ ਵਲੋਂ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਟਿਕਟ 'ਤੇ ਚੋਲਾਂ ਲੜਨ ਦੇ ਚਰਚੇ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ - ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਵਲੋਂ ਭਾਰਤ ਦੀ ਪਾਰ-
ਲੀਮੈਂਟ ਉਪਰ ਆਪਣਾ ਕਬਜ਼ਾ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਲਈ
ਸਿੰਘ ਆਗੂਆਂ ਅਤੇ ਸਿੰਘ ਵੋਟਰਾਂ ਨੂੰ ਭਰਮਾਉਣ ਦੇ ਕਿੱਥੇ

ਦਿੰਦੇ ਹਨ।

ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ
ਲੀਡਰ ਅੱਖੇ ਹਨ। ਅਕਾਲੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਭਾਜਪਾ ਸਿੰਖਾਂ
ਸਿਆਸੀ ਗਲਿਆਰਿਆਂ ਅੰਦਰ ਚਰਚਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ

ਹਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਫੁਲਕਾ

ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਢੀਂਡਸਾ

ਹਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ

ਬਣੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਸੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਭਾਜਪਾ ਅਤੇ
ਆਰ.ਐਸ.ਐਸ. ਦੇ ਵਲੋਂ ਪਿਛਲੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ
ਕਈ ਵੱਡੇ ਸਿਆਸੀ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਸਿੰਘ ਨੇਤਾਵਾਂ
ਦੇ ਨਾਲ ਸੰਘਰਕ ਸਾਹਿਅਤ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਅਸਲ
ਵਿਚਭਾਜਪਾ ਸਿੰਘ ਵੋਟਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਜੋੜਨਾ
ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਸ
ਰਪ੍ਸਤ ਆਰ.ਐਸ.ਐਸ. ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਕੰਮ ਕਰ
ਰਹੀ ਹੈ। ਆਰ.ਐਸ.ਐਸ. ਦੀ ਸਾਖਾ ਰਾਸ਼ਟਰੀ
ਸਿੰਘ ਸੰਗਤ ਇਸ ਲਈ ਸਰਗਰਮ ਹੈ। ਇਹੋ ਕਾਰਨ
ਹੈ ਕਿ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਿੰਘ ਸੰਗਤ ਨੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ
ਉਪਰ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਲਾਫ ਮੋਰਚਾ
ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦ ਸਰਕਾਰ
ਨੇ ਸਿੱਧਾ ਸਿੰਘ ਮਸਲਿਆਂ ਵਿਚ ਦਖਲ ਦੇਣਾ ਸ਼ੁਰੂ
ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ

ਕਈ ਐਲਾਨ ਵੀ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਸ੍ਰੀ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਸਾਹਿਬ
ਲਾਘਾ ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਦੇ 550 ਸਾਲਾ ਸਮਾਗਮ
ਮਨਾਉਣ ਬਾਰੇ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਖੁਦ ਦੇ ਸਿਰ ਸਿਹਰਾ
ਬੰਨ੍ਹਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਲੀਡਰ ਹਮੇਸ਼ਾ
ਇਸ ਸਭ ਕਾਸੇ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਹੀ ਕ੍ਰੈਡਿਟ

ਮਹਾਰੋਂ ਸੁਖਬੀਰ ਬਾਦਲ ਦੇ ਬੋਲ ਬਦਲ
ਗਏ। ਉਸ, ਅਕਾਲੀ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਜਾਪਦਾ
ਹੈ ਕਿ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਿਚਲੀ ਫੁੱਟ ਨੂੰ
ਭਾਜਪਾ ਹਵਾ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ
ਵਿਚ ਭਾਜਪਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪੈਰਾਂ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹਾ
ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਗਨੀਮਤ
ਸਮਝ ਰਹੀ ਹੈ। ਅਕਾਲੀਆਂ ਦੇ
ਬਾਗੀਆਂ ਨੂੰ ਭਾਜਪਾ ਦਾ ਚੋਗੇ ਤੋਂ ਵੀ
ਦੋਵੇਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚ ਤਲਖੀ ਵਧੀ ਹੈ।
ਬਾਗੀ ਰੁਖ ਅਖਤਿਆਰ ਕਰੀ ਬੈਠੇ
ਸੀਨੀਅਰ ਅਕਾਲੀ ਨੇਤਾ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ
ਢੀਂਡਸਾ ਅਤੇ 'ਆਪ' ਤੋਂ ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਦੇ
ਚੁਕੇ ਵਕੀਲ ਵਿਧਾਇਕ ਹਰਵਿੰਦਰ
ਸਿੰਘ ਫੁਲਕਾ ਨੂੰ ਪਦਮ ਭੂਸਣ ਤੇ

ਪਦਮਸ਼੍ਰੀ ਐਵਾਰਡਾਂ ਨਾਲ ਨਿਵਾਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਪਰ ਇਸ
ਬਾਰੇ ਕਿਸੇ ਵੱਡੇ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਅਕਾਲੀ ਨੇਤਾ ਤਾਂ ਕੀ ਸੱਗ੍ਰ ਕੇਂਦਰੀ
ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਰਸਿਮਰਤ ਕੌਰ ਬਾਦਲ ਤੱਕ

ਹਿਆ ਹੈ ਕਿ ਭਾਜਪਾ ਸਿੰਖਾਂ ਦੇ ਧਾਰਮਿਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ
ਦਖਲ ਦੇਣਾ ਬੰਦ ਕਰੇ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਭਾਜਪਾ ਨਾਲੋਂ ਗੱਠਜੋੜ ਟੁੱਟ
ਜਾਏਗਾ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਿੰਘ ਸੰਗਤ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ
ਭਾਜਪਾ ਨੇਤਾ ਆਰ.ਪੀ. ਸਿੰਘ ਨੇ ਵੀ ਜਵਾਬੀ
ਹਮਲਾ ਕਰ ਕੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵੱਲ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ
ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਮੰਤਰੀ ਹਰਸਿਮਰਤ ਕੌਰ ਬਾਦਲ 'ਤੇ
ਸਵਾਲ ਖੜ੍ਹੇ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ
ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਗੱਠਜੋੜ ਤੋਤਨ ਦੀ ਗੱਲ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ
ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋਵੇ। ਦੱਸ ਦੀਏ ਕਿ
ਜਦੋਂ 1996 ਦੀਆਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ
ਭਾਜਪਾ ਵੱਡੀ ਪਾਰਟੀ ਵਜੋਂ ਉਤੀਰੀ ਤਾਂ ਸਰਕਾਰ
ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਹੋਰ ਧਿਰ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਨੇਤੇ
ਜਾਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ
ਪਹਿਲੀ ਅਜਿਹੀ ਪਾਰਟੀ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਭਾਜਪਾ ਨੂੰ
ਉਸ ਵਕਤ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਰਤ ਹਸਾਇਤ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਇਸ
ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਸ਼ਿਵ ਸੈਨਾ ਅਤੇ ਸਮਾਜਵਾਦੀਆਂ
ਦੇ ਕਈ ਗੁਰੂਪ ਭਾਜਪਾ ਨਾਲ ਗਏ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ
ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ
ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਪੰਥਕ ਵੋਟ ਬੈਂਕ ਨੂੰ
ਲੱਗੇ ਖੋਏ ਨੇ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਦਹਕਿਆਂ ਤੋਂ ਬਣੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਮੱਧਮ
ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੱਲ ਨਾ ਕਰ
ਸਕਣ ਕਰਕੇ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂ ਅਕਾਲੀ ਦਲ
ਛੱਡ ਗਏ ਹਨ।

See me today and
get the discounts
and service you deserve

Gurbinder S Mavi
Insurance Lic# OF22244
Bus: 650-326-0660, Cell : 408-829-6284
988 El Monte Ave Mountain View, CA 94040

Like a Good Neighbor, State Farm is There www.gmavi.com

State farm mutual Automobile Insurance Company, State Farm Indemnity Company Bloomington, IL

Allstate
You're in good hands.
Avninder Singh
Insurance Specialist, CA Lic. # 0822501
Auto ~ Home ~ Life ~ Health ~ Business ~ Commercial
PH.(510) 441-7490
Toll free (877) 441-7490
30042 MISSION BLVD. SUITE 221 HAYWARD, CA 94544

ਜਸਪਰੀਤ ਸਿੰਘ
ਅਟਾਰਨੀ ਐਟ ਲਾਅ, ਨਿਊਯਾਰਕ ਤੇ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ
ਗਰਦੂਜੀ ਸਟੇਅ, ਬੱਚਾ ਗੋਦ ਲੈਣਾ, ਡਿਪੋਰਟੇਸ਼ਨ,
ਵਿਆਹ, ਐਸ ਵਨ, ਐਲ ਵਨ, ਲੇਬਰ
ਸਰਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮੁਫਤ ਸਲਾਹ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ
ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਦਫਤਰ **ਨਿਊਯਾਰਕ ਦਫਤਰ** **ਸੈਕਰਮੈਟੋ ਦਫਤਰ** **ਫਾਰਮਜ਼ੇਟ** **ਫਾਰਮਜ਼ੇਟ**
44790 S. Grimmer Blvd. # 204 Fremont, CA 94538
37-18-73rd ST. Ste 401 Jackson Height, NY 11372
2945 W. Capitol Ave. West Sacramento CA-95691
4491 w. Shaw Ave # 300B Fresno, CA 93722
510-657-6444 718-533-8444 phone 559-271-5511

Joshi Law Firm
Attorneys at Law ਅਟਾਰਨੀ ਐਟ ਲਾਅ
www.joshilawfirm.com info@joshilawfirm.com
ਇਮੀਗ੍ਰੋਸ਼ਨ ਡਿਗਰੋਕਾਸ਼ਨ ਅਸਾਈਲਮ ਸਿਟੀਸ਼ਨ ਗਰੀਨ ਕਾਰਡ ਅਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਮੈਂਬਰ
ਗਰੀਨ ਕਾਰਡ ਅਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਮੈਂਬਰ
ਡੈਮਲੀ ਬਾਈਸ਼ਨ ਵਿਆਹ ਦੀ
(559) 312-0083 (0) (888) 630-1230 (F)
516 W. SHAW AVE STE 200 FRESNO, CA 93704

Certified Insurance Agent
Global Green
INSURANCE AGENCY
ਹੈਲਥ ਇੰਸੋਰੇਨਸ ਕਰਵਾਉਣ
ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ
ਫੋਨ: 510-487-1000
MANN@GGIABA.COM
Mann Insurance Brokers Inc.
4123 Dyer St., #230, Union City, CA 94587

Padam Builders Inc.
ਸਾਡੇ ਕੰਮ ਦੀ 100 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਗਰੰਟੀ
ਅਸੀਂ ਨਵੇਂ ਮਕਾਨ, ਗੈਸ ਸਟੇਸ਼ਨ, ਸੋਲ, ਸ਼ੋਅਰੂਮ
ਅਤੇ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੰਸਟ੍ਰੁਕਸ਼ਨ ਦਾ ਕੰਮ ਢਾਉਣਾ ਤੋਂ
ਲੈ ਕੇ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਣ ਤੱਕ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।
Bhupinder Singh Padam
email: padambuilders@gmail.com
Licensed # 1019803
3143 ARDEN ROAD, HAYWARD CA- 94545

AUTOBAHN
Body & Paint
Specializing in Convenience & Quality
Baghel Singh Jaswal
Ph: (650) 966-1840, Fax: (650) 966-1023
www.autobahnbodypaint.com
778 Yuba Drive, Mountain View, CA 94041

Covered CA Open Enrollment Starts Oct. 15th
Punjab Insurance Brokers Inc.
LIFE • HEALTH • TRAVEL • MEDICARE • TRUCKING
ਲਾਈਵ • ਹੈਲਥ • ਟ੍ਰੈਵਲ • ਮੈਡੀਕੇਅਰ • ਟਰਕਿੰਗ
Inderjeet Singh Mann CA Lic# 0862488
Certified Insurance Agent
Kaiser Permanente
Authorized Broker blue of California
Western Health Advance
551 N Palomar Ave, Suite B Yuba City CA 95991 | 916-660-2000, 530-927-5777
www.punjabinsurance.com

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਮੈਰਿਸਵੈਲ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਵਿਖੇ ਸਤਿਗੁਰ ਭਗਤ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ਼ ਦਾ ਗੁਰਪੁਰਬ 15,16,17 ਫਰਵਰੀ 2019 ਨੂੰ

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਮੈਰਿਸਵੈਲ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਵਿਖੇ ਸਤਿਗੁਰ ਭਗਤ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ਼ ਦਾ ਗੁਰਪੁਰਬ ਸਮੂਹ ਸਾਧਸੰਗਤ ਵਲੋਂ ਮਿੱਤੀ 15,16,17 ਫਰਵਰੀ 2019 ਨੂੰ ਬੜੀ ਸ਼ਰਧਾ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ,ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਜ਼ੂਰੀ ਰਾਗੀ ਜੱਬਾ ਭਾਈ ਰੁਮੇਲ ਸਿੰਘ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ,ਭਾਈ ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਅਰਸ਼ ਦਾ ਰਾਗੀ ਜੱਬਾ ਅਤੇ ਕਵੀਸ਼ਰੀ ਜੱਬਾ ਮੈਰਿਸਵੈਲ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਕੀਰਤਨ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਨਿਹਾਲ ਕਰਨਗੇ, ਸਮੂਹ ਸਾਧਸੰਗਤ ਨੂੰ ਹੁੰਮ ਹੁਮਾ ਕੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਸੇਵਾ ਭਾਵਨਾ ਵਾਲੇ ਨੌਜਵਾਨ ਜਸਕਰਨ ਸਿੰਘ ਜੌਹਲ ਸਨਮਾਨਿਤ

ਯੂਬਾ ਸਿਟੀ- ਇੱਥੇ ਦੇ ਗੁਰਸਿੰਖ ਸੱਜਣ ਸ. ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਜੌਹਲ ਹੁੰਦੇ ਸੇ ਸਪੁੱਤਰ ਸ. ਜਸਕਰਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੋਂ ਮੰਬਈ (ਭਾਰਤ) ਵੱਲੋਂ ਸੇਵਾ ਸੰਸਥਾ ਰਾਗੀਂ ਲੋਤਵੰਦਾਂ ਦੀ ਲੰਗਰ ਨਾਲ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਬਦਲੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਨਮਾਨ ਭਰੇ ਇਕੱਠੇ ਵਿਚ ਫਰਵਰੀ 1, 2019 ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੇ ਭਲੇ ਲਈ ਹਰ ਸਾਲ ਸਿੱਖ

ਸੰਸਥਾ ਵੱਲੋਂ ਹਰ ਸਾਲ ਭਲੇ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਿੱਖ ਵੀਰਾਂ-ਭੈਣਾਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਸ. ਜਸਕਰਨ ਸਿੰਘ ਜੌਹਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਜੀਵਨ 'ਚ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ ਇਕ 'ਸੇਵਾ ਸੈਲਫਲੈਸ ਸਰਵਿਸ' ਨਾਂ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਵੀ ਚਲਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਯੂਬਾ ਸਿਟੀ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਲਈ ਇਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਖੁਸ਼ੀ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਹੈ।

FAIRWAY BODY SHOP

ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ ਕਾਰਾਂ ਦੀ ਡੈਂਟਿੰਗ ਤੇ ਪੇਂਟਿੰਗ ਲਈ ਬਹੁਤ ਹੀ ਤਸਲੀਬਖ਼ਸ਼ ਤੇ ਤਜਰਬੇਕਾਰ ਐਸਟੀਮੇਟ ਜਾਂ ਕੰਮ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਫੋਨ ਕਰੋ, ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ 6 ਦਿਨ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਸੇਮਵਾਰ ਤੋਂ ਸ਼ਨਿਚਰਵਾਰ ਤੱਕ-ਸਵੇਰੇ 8 ਵਜੇ ਤੋਂ 6 ਵਜੇ ਤੱਕ

Darshan Aujla
510-750-6116

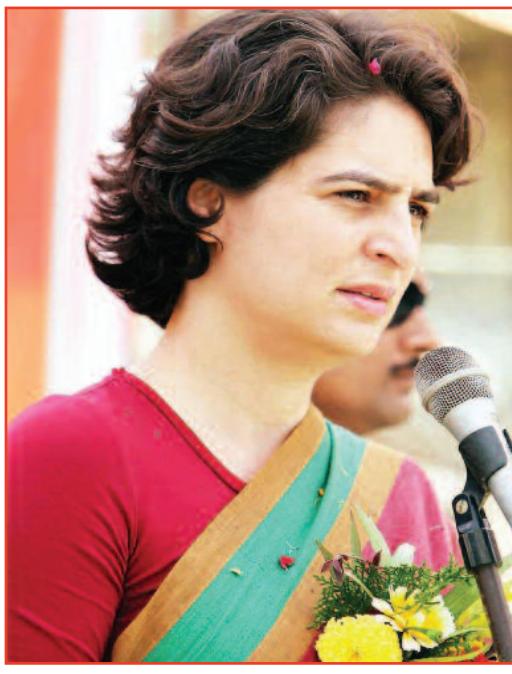
1421 Industrial Parkway West #C
Hayward, CA 94644

510-538-2983

ਆਖਰ ਪ੍ਰਿਯੰਕਾ ਗਾਂਧੀ ਵੀ ਸਿਆਸੀ ਮੈਦਾਨ 'ਚ ਨਿੱਤਰੀ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ- ਲੰਮੀ ਉਡੀਕ ਮਗਰੋਂ ਗਾਂਧੀ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਧੀ ਪ੍ਰਿਯੰਕਾ ਗਾਂਧੀ ਵਾਡਗਾਰ ਰਸਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਿਆਸਤ ਦੇ ਪਿੜ੍ਹੇ 'ਚ ਕੁੱਦ ਪਈ ਹੈ। ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਪ੍ਰਿਯੰਕਾ ਨੂੰ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਸਾਪਿਦਿਆਂ ਪ੍ਰਬੰਧੀ ਯੂਪੀ ਦੀ ਕਮਾਨ ਸੱਪ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਿਯੰਕਾ (47) ਸਿਆਸੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਹਿਮ ਰਾਜ, ਜੋ 1980ਵਿਆਂ ਦੇ ਮੱਧ ਤੱਕ ਕਦੇ ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਗੜ੍ਹ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਦਾ ਹੱਥ ਵਟਾਏਗੀ। ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸੀਟਾਂ ਦੇ ਲਿਹਾਜ਼ ਨਾਲ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਰਾਜ ਹੈ। ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੀਆਂ 543 ਸੀਟਾਂ ਵਿਚੋਂ 80 ਸੀਟਾਂ ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਹਨ। ਨਹਿਰੂ-ਗਾਂਧੀ ਪਰਿਵਾਰ ਬਹੁਤੀ ਵਾਰ ਇਸ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ 'ਚੋਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਲਤਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਿਛਲੀਆਂ ਆਮ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਿਯੰਕਾ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮਾਤਾ ਸੋਨੀਆ ਗਾਂਧੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਲਈ ਅਮੇਠੀ ਅਤੇ ਰਾਇਬਰੇਲੀ ਵਿਚ ਭਰਵਾਂ ਚੋਣ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਉਸ ਦੀ ਵੱਡੀ ਚਰਚਾ ਵੀ ਹੋਈ ਸੀ, ਪਰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਹਾਰ ਮਿਲੀ ਸੀ। ਹਣ ਪ੍ਰਿਯੰਕਾ ਨੂੰ ਚੋਣ ਮੈਦਾਨ ਵਿਚ ਉਤਾਰਨ ਤੋਂ ਇਹ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵੀ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲੇ ਤੱਕ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਸਿਆਸਤ ਦੇ ਉਸ ਕਦਰ ਖਿਡਾਰੀ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕੇ, ਜਿੰਨੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ।

ਵਰਨਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਸੋਨੀਆ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਚੁਣਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਣਾਇਆ ਸੀ। ਚਾਹੇ ਸੋਨੀਆ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਇਹ ਕੰਮ ਬਹੁਤ ਤਹੱਮਲ, ਸੋਚ-ਵਿਚਾਰ ਅਤੇ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਬੀਤਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਕਮਾਨ ਸੰਭਾਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਸਿਆਸੀ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਵੱਡੀ ਸਰਗਰਮੀ ਦਿਖਾਈ ਹੈ। ਪਿੱਛੇ ਹੋਈਆਂ ਕੁਝ ਰਾਜਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ

ਹੁੰਗਾਰਾ ਵੀ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਪਰ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਇਹ ਲੱਗਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਅਉਣ ਵਾਲੀ ਚੁਣੌਤੀ ਵੱਡੀ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਨਿਪਟਣਾ ਇਕ-ਲੇ ਰਾਹੁਲ ਦੇ ਵੱਸ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਦਹਿਕਿਆਂ ਵਿਚ ਚਾਹੇ ਪ੍ਰਿਯੰਕਾ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਅਮਲੀ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸਿਆਸਤ 'ਚ ਉਤਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕੀਤਾ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਕਰਕੇ ਕਾਂਗਰਸ ਵਿਚ ਉਸ ਦੀ ਤੂਤੀ ਬੋਲਦੀ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਅੰਦਰੋਜ਼ ਵੀ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਇਕ ਨਾ ਇਕ ਦਿਨ ਉਹ ਸਿਆਸਤ ਦੇ ਮੈਦਾਨ ਵਿਚ ਉਤਰੇਗੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਕਾਂਗਰਸੀਆਂ ਨੂੰ ਰਾਹੁਲ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਿਯੰਕਾ

ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਤੋਂ ਕਿਤੇ ਵੱਧ ਉਮੀਦਾਂ ਹਨ ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਗੱਲ ਫਿਰ ਉਭਰ ਕੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਪੁਰਾਣੀ ਕੌਮੀ ਪਾਰਟੀ ਜਿਸ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਵਿਚ ਵੱਡਾ ਰੋਲ ਨਿਭਾਇਆ ਸੀ, ਇਕ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਤੋਂ ਅਜੇ ਵੀ ਉਭਰ ਨਹੀਂ ਸਕੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਨਹਿਰੂ-ਗਾਂਧੀ ਪਰਿਵਾਰ 'ਤੇ ਆਸਰਿਤ ਰਹੀ ਹੈ।

ਸ਼ਿਵ ਸੈਨਾ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਿਯੰਕਾ ਦੇ ਸਰਗਰਮ ਸਿਆਸਤ 'ਚ ਦਾਖਲੇ ਦੀ ਸ਼ਲਘਾ

ਸ਼ਿਵ ਸੈਨਾ ਨੇ ਪ੍ਰਿਯੰਕਾ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਸਰਗਰਮ ਸਿਆਸਤ ਵਿਚ ਪੈਰ ਧਰਨ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇ ਉਹ ਆਪਣੇ 'ਸਿਆਸੀ ਪੱਤੇ' ਢੰਗ ਨਾਲ ਚੱਲੇ ਤਾਂ 'ਰਾਣੀ' ਬਣ ਕੇ ਉਭਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸੈਨਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਆਗਾਮੀ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਜਿੱਤਣ ਲਈ ਹਰ ਹੀਲਾ ਵਰਤਣਗੇ। ਸੈਨਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਜਪਾ ਦਾ ਇਹ ਬਿਆਨ ਕਿ ਪ੍ਰਿਯੰਕਾ ਨੂੰ ਉਤਰਨਾ ਕਾਂਗਰਸ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੀ 'ਨਾਕਾਮੀ' ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਹੈ, ਵਿਚ ਦਮ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਭਾਈਵਾਲ ਨੇ ਨਾਲ ਹੋਰ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਾਹੁਲ ਨੇ ਰਾਫਾਲ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਚੁੱਕ ਕੇ ਕੇਂਦਰ ਦੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਸੈਲਮਾ ਵਿਖੇ ਕਾਂਗਰਸਮੈਨ ਟੀ. ਜੇ. ਕੋਕਸ ਦਾ ਨਿੱਧਾ ਸਵਾਗਤ

ਸੈਲਮਾ- ਕੈਲੋਫੋਰਨੀਆ ਦੇ 21ਵੇਂ ਕਾਂਗਰੈਸਨਲ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਚੁਣੇ ਗਏ ਨਵੇਂ ਡੈਮੋਕ੍ਰੇਟਿਕ ਕਾਂਗਰਸਮੈਨ ਟੀ. ਜੇ. ਕੋਕਸ ਦਾ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵੱਲੋਂ ਨਿੱਧਾ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਭਾਈ ਤਲਵੀਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਰਦਾਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਾਂਗਰਸਮੈਨ ਟੀ. ਜੇ. ਕੋਕਸ ਨੇ ਸਹੁੰ ਚੁੱਕੀ ਅਤੇ ਸਹਿਯੋਗੀਆਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਕਾਂਗਰਸਮੈਨ ਕੋਕਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਵੀ ਬਹੁਤੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਵਾਂਗ ਇੰਮੀ-ਗ੍ਰੇਟ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਸਥਾਨੀ ਸਹੀ ਸਲਾਮਤ ਰੱਖਣਗੇ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕਿਸਾਨ ਭਰਾਵਾਂ ਨਾਲ ਮੀਟਿੰਗ ਕਰਨ ਦੀ ਇੰਡਾ ਜਾਹਿਰ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਵਾਸਤੇ ਹੈਲਥ ਕੇਅਰ ਦੇ ਬੰਦੇਬਸਤ ਦੇ ਪੂਰੇ ਹਾਮੀ ਹਨ। ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਨਾਲ ਹੋਰ ਵੀ ਬਹੁਤ ਸਥਾਨ ਪਤਵੰਤ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਕਿਸੇ ਵੇਲੇ ਵੀ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ 'ਆਪ' ਤੋਂ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦਾ ਦਰਜਾ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ- ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ (ਆਪ) ਤੋਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿਚ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦਾ ਦਰਜਾ ਖੁੱਸਣ ਦੇ ਆਸਾਨ ਬਣਦੇ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵੱਲੋਂ ਭੁਲੋਂ ਵਿਧਾਇਕ ਸੁਖਪਾਲ ਸਿੰਘ ਧਿਰਾ ਦੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰੀ ਰੱਦ ਕਰਨ ਸਥਾਂਬੰਧੀ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਚਰਚਾ ਤੇਜ਼ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੂੰ ਮੁੜ ਵਿਰੋਧ ਧਿਰ ਦਾ ਦਰਜਾ ਮਿਲ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਐਚੁਐਸ ਫੁਲਕਾ ਵਿਧਾਇਕ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਮੁੱਲੀ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ, ਦੋਵਾਂ ਤੋਂ ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਦੇ ਚੁੱਕੇ ਹਨ।

ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਨੇਤਾ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ ਨੇ ਧਿਰਾ ਦੀ ਵਿਧਾਇਕੀ ਰੱਦ ਕਰਨ ਸਥਾਂਬੰਧੀ ਸਪੀਕਰ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਧਿਰਾ ਨੂੰ ਹੁਣ 15 ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਧਿਰਾ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਨਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਇਹ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਦਿਨਕਰ ਗੁਪਤਾ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਨਵੇਂ ਡੀਜ਼ੀਗੀ ਬਣੇ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ - ਭਾਰਤ ਦੇ ਯੂਨੀਅਨ ਪਬਲਿਕ ਸਰਵਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵੱਲ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਿੰਨ ਨਵਾਂ ਵਿਧਾਇਕ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦਿਆਂ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 1987 ਵੀਚ ਦੇ ਆਈ ਪੀ ਐਸ ਅਫਸਰ ਦਿਨਕਰ ਗੁਪਤਾ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਨਵਾਂ ਪੁਲਿਸ ਮੁਖੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਦਿਨਕਰ ਗੁਪਤਾ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਵਾਲੋਂ ਹੱਦੀ ਢੰਡੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਦਿਨਕਰ ਗੁਪਤਾ ਸੁਰੱਤ ਦੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿਨਕਰ ਗੁਪਤਾ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਖੂਫੀਆਂ ਵਿਖਾਗ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਨ, ਜੋ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਖੂਫੀਆਂ ਵਿਖਾਗ,

ਅੱਤਵਾਦ-ਵਿਰੋਧੀ ਸਕਾਈ ਅਤੇ ਉਤਰਗੋਨੀ ਕਰਾਈਮ ਕੰਟਰੋਲ ਯੂਨਿਟ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਦਿਨਕਰ ਗੁਪਤਾ 2004 ਤੋਂ 2012 ਦੇ ਵਕਫੇ ਦੌਰਾਨ 8 ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਭਾਰਤ ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰਾਲੇ ਵਿਚ ਡੈਪੂਟੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵੀ ਰਹੇ। ਹੁਣ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਜਦੋਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਵੱਡਾ ਰਾਜਨੀਤਕ ਖਲਾਅ ਪੈਦਾ ਹੋ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਵਿਚ ਅਫਸਰਾਂ ਦੀ ਧੱਤੀ ਬੰਬੀ ਆਮ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲ ਰਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਬਾਂਦੇਰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪੁਲਿਸ ਮੁਖੀ ਦਿਨਕਰ ਗੁਪਤਾ ਕਿਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਹਨ ਇਹ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਸਮਾਂ ਹੀ ਦੱਸੇਗਾ।

DILBAG SINGH

Broker Lic # 74416

CBA MLS.

DILBAG SINGH

ਵੈਨੇਜੂਏਲਾ ਵਿਚ ਸਿਆਸੀ ਉਥਲ-ਬੁਥਲ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ

ਵੈਨੇਜੂਏਲਾ ਦੱਖਣੀ ਅਮਰੀਕੀ ਮਹਾਂਦੀਪ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਤੇਲ ਉਤਪਾਦਕ ਮੁਲਕ ਹੈ। ਤੇਲ ਆਧਾਰਿਤ ਆਰਥਿਕਤਾ ਵਾਲਾ ਇਹ ਮੁਲਕ ਗੈਸ ਭੰਡਾਰਨ ਵਿਚ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚੋਂ ਚੌਥੇ ਨੰਬਰ 'ਤੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉੱਥੇ ਸੋਨਾ, ਹੀਰੇ, ਐਲੂਮੀਨੀਅਮ, ਲੋਹ, ਪਾਣੀ ਅਤੇ ਕੋਲਟਨ ਦੇ ਵੀਂ ਬੇਬਾਹ ਭੰਡਾਰ ਹਨ। ਅਰਬ ਮੁਲਕਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੀਂ ਵਾਫਰ ਤੇਲ ਭੰਡਾਰ ਵਾਲਾ ਇਹ ਮੁਲਕ ਅੱਜ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਕਰਜ਼, ਭੁੱਖਮਰੀ, ਗੈਰ-ਬਰਾਬਰੀ, ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ, ਮਹਿਗਾਈ ਅਤੇ ਭਿਸਟਚਾਰ ਵਿਚ ਘਿਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਸਾਲ 2010 ਤੋਂ ਛੂੰਘੇ ਆਰਥਿਕ ਸੰਕਟ 'ਚ ਫਿਸਿਆ ਵੈਨੇਜੂਏਲਾ ਇਸ ਸਮੇਂ ਵੱਡੇ ਸਿਆਸੀ ਸੰਕਟ ਵਿਚ ਘਿਰ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਸਮੇਂ ਸੰਸਾਰ ਮੰਚ 'ਤੇ ਦੋ ਵੱਡੀਆਂ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਆਪਸੀ ਖਹਿ-ਭੇਡ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਕਤਾਰਬੰਦੀ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭਾਵੇਂ ਬੱਬੇਪੱਖੀ ਅਤੇ ਸੱਜੇਪੱਖੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਵਖਰੇਵਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਹੈ ਪਰ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਸਿੱਧੇ ਦਖਲ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਅੰਤਰ-ਸਾਮਰਾਜੀ ਟਕਰਾਅ ਵੀ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਮੁਲਕ 'ਚ ਪਿਛਲੇ ਦੋ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਬੱਬੇਪੱਖੀ ਸਰਕਾਰ ਹੈ। ਤਾਜਾ ਘਟਨਾਕ੍ਰਮ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਬੱਬੇਪੱਖੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨਿਕੋਲਸ ਮਾਦੁਰੋ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਸਿਆਸੀ ਸੰਕਟ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀ ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਲਡ ਟਰੰਪ ਦੇ ਨਾਮ ਹੇਠ ਜਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰਤ ਬਿਧਾਨ ਤਹਿਤ ਵੈਨੇਜੂਏਲਾ ਦੇ ਮਾਦੁਰੋ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿਧੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਆਗੂ ਖੂਆਨ ਗੁਆਇਦੇ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਐਲਾਨ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਅਨੇਂ ਦਿੱਤਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਚੋਣ ਦੀ ਰਸਮੀ ਕਰਵਾਈ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਖੂਆਨ ਗੁਆਇਦੇ ਨੇ ਅਮਰੀਕੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਲੈ ਕੇ ਵੱਡਾ ਜਨਤਕ ਇਕੱਠ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਵੈਨੇਜੂਏਲਾ ਦਾ ਨਵਾਂ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਐਲਾਨ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਵੈਨੇਜੂਏਲਾ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਰਾਇ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲੋਕਤੰਤਰਿਕ ਵਿਧੀ ਨੂੰ ਅੱਖੋ-ਪਰੋਖੇ ਕਰਕੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਾਦੁਰੋ ਸਰਕਾਰ ਖਿਲਾਫ਼ ਭੜਕਾ ਕੇ ਕੁਝ ਹਿੱਸਕ ਦੇ ਬਣਾਵਦੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਅੰਜਾਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਪਿਛੇ ਮਕਸਦ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਹਜ਼ੂਮ ਵਿਚਕਾਰ ਟਕਰਾਅ ਪੈਦਾ ਕਰਕੇ ਸਰਕਾਰ ਖਿਲਾਫ਼ ਆਮ ਬਗਵਤ ਦਾ ਮਹੱਤ ਸਿਰਜਿਆ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਮੀਡੀਆ ਤੇ ਸੰਸਥਾਵਾਂ-ਸੰਗਠਨਾਂ ਦੀ ਰਾਇ ਨੂੰ ਮਾਦੁਰੋ ਸਰਕਾਰ ਖਿਲਾਫ਼ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪੱਖ 'ਚ ਭੁਗਤਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ।

ਮਾਦੁਰੋ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਹਿੱਸਕ ਭੀਡ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਪੁਲੀਸ ਤੇ ਫੌਜੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿਚ ਕਈ ਮੌਤਾਂ ਤੇ ਗ੍ਰਿਡਾਰੀਆਂ ਹੋਈਆਂ। ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਇਸ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਤਾਨਾਸ਼ਾਹ ਕਰਾਰ ਦੇ ਕੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਸਲਾਮਤੀ ਕੌਸਲ ਦੀ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਮੀਟਿੰਗ ਬੁਲਾ ਕੇ ਅਮਰੀਕਾ ਪੱਖੀ ਮੁਲਕਾਂ ਦੀ ਬਹੁਸੰਮਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪੱਖ 'ਚ ਭੁਗਤਾ ਕੇ 9-4 ਦੇ ਫਰਕ ਨਾਲ ਵੈਨੇਜੂਏਲਾ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ। ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਵੈਨੇਜੂਏਲਾ 'ਚ ਤਾਇਨਾਤ ਕੀਤੇ ਆਪਣੇ

ਚਿੱਲੀ, ਬ੍ਰਾਜ਼ੀਲ, ਅਰਜਨਟੀਨਾ ਆਦਿ ਮੁਲਕਾਂ ਦੀਆਂ ਅਮਰੀਕਾ ਪੱਖੀ ਸੱਜੇਪੱਖੀ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵੈਨੇਜੂਏਲਾ ਖਿਲਾਫ਼ ਸ਼ਰੀਕ ਬਣਾ ਕੇ ਖੜ੍ਹੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਇੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਜਿਸ ਕੋਲ ਵੈਨੇਜੂਏਲਾ ਦਾ 1.2 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਦਾ ਸੋਨਾ ਅਮਾਨਤ ਵਜੋਂ ਪਿਆ ਸੀ, ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਇਸ਼ਾਰੇ 'ਤੇ ਉਹ ਸੋਨਾ ਮਦੁਰੋ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਦੇਣ ਤੋਂ ਨਾਂਹ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਵੈਨੇਜੂਏਲਾ 'ਚ ਸਿੱਧੇ ਦਖਲ ਅਤੇ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਵੈਨੇਜੂਏਲਾ ਖਿਲਾਫ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਕਤਾਰਬੰਦੀ ਵੈਨੇਜੂਏਲਾ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਤਖਤਾ ਪਲਟ ਕੇ ਗੋਆਇਦੇ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਹਨ।

ਅਮਰੀਕਾ-ਵੈਨੇਜੂਏਲਾ ਵਿਚਕਾਰ ਦੇ ਚਹਾਰਕਿਆਂ ਤੋਂ ਸ਼ੁਲਗੇਂ ਆ ਰਹੇ ਸਬੰਧਾਂ ਧਿੱਢੇ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਵੈਨੇਜੂਏਲਾ ਦੇ ਤੇਲ ਸਰੋਤ ਹਨ। ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਤੇਲ ਨੂੰ ਤੀਲੀ ਡੋਨਲਡ ਟਰੰਪ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਲਾਈ ਹੈ। ਵੈਨੇਜੂਏਲਾ, ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਦੋ ਸਰੀਰਕ ਰੂਸ ਤੇ ਚੀਨ ਨੂੰ ਤੇਲ ਬਰਾਮਦ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਵੈਨੇਜੂਏਲਾ 'ਚ ਟਰੰਪ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਵੈਨੇਜੂਏਲਾ ਸਰਕਾਰ ਖਿਲਾਫ਼ ਆਰਥਿਕ ਨਾਕਾਬੰਦੀ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਵੈਨੇਜੂਏਲਾ ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ ਵੀ ਕੱਚਾ ਤੇਲ ਵੇਚਦਾ ਹੈ ਪਰ ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ ਤੇਲ ਬਰਾਮਦ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਕੁਝ ਪੁਰਾਣੇ ਖਾਤੇ ਵੈਨੇਜੂਏਲਾ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਬਲੋਕ ਕੀਤੇ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਸਾਲ

2017 'ਚ ਟਰੰਪ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਵੈਨੇਜੂਏਲਾ ਸਰਕਾਰ ਖਿਲਾਫ਼ ਆਰਥਿਕ ਨਾਕਾਬੰਦੀ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਦੂਜਾ, ਆਰਥਿਕ ਸੰਕਟ 'ਚ ਧਿੰਗੀ ਮਾਦੁਰੋ ਸਰਕਾਰ ਤੇ ਦੱਬਾ ਪਾਉਣ ਲਈ ਇਹ ਸਰਤ ਰੱਖ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਵੈਨੇਜੂਏਲਾ ਬਲੋਕ ਹੋਏ ਖਾਤਿਆਂ 'ਚ ਪੈਸੇ ਜਾਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਅਗਾਂਹ ਤੋਂ ਤੇਲ ਦੀ ਖਰੀਦ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗੀ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਉਹ ਵੈਨੇਜੂਏਲਾ ਤੋਂ ਤੇਲ ਦੀ ਖਰੀਦਣਗੇ।

ਇਸ ਸੂਰਤ ਵਿਚ ਮਾਦੁਰੋ ਸਰਕਾਰ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਘਿਰ ਗਈ। ਜੇ ਉਹ ਟਰੰਪ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀਆਂ ਸਰਤਾਂ ਲਾਗੂ ਕਰਦੀ ਤਾਂ ਵੈਨੇਜੂਏਲਾ ਸਰਕਾਰ 1.10 ਕਰੋੜ ਡਾਲਰ ਦਾ ਤੇਲ ਬਰਾਮਦ ਕਰਨਾ ਪੈਣਾ ਸੀ ਅਤੇ 7 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵੇਚਣੀ ਪੈਣੀ ਸੀ ਪਰ ਹਿਲਾਂ ਹੀ 15 ਕਰੋੜ ਡਾਲਰ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਕਰਜ਼ 'ਚ ਛੁੱਥੀ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਇਹ ਸਰਤਾਂ ਮੰਨਣੀਆਂ ਆਤਮਘਾਤੀ ਕਦਮ ਬਰਾਬਰ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਮਾਦੁਰੋ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਰੂਸ ਅਤੇ ਚੀਨ ਨਾਲ ਹੋਰ ਨੇੜਲਾ ਕਰ ਲਈ। ਇਹ ਨੇੜਲਾ ਅਮਰੀਕਾ ਲਈ ਨਾ-ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਕਰਨ ਯੋਗ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਲਾਗਤਾਰ ਮਾਦੁਰੋ ਸਰਕਾਰ ਖਿਲਾਫ਼ ਵੈਨੇਜੂਏਲਾ 'ਚ ਤਾਇਨਾਤ ਕੀਤੇ ਆਪਣੇ

ਸੀਆਈਏ ਏਜੰਟਾਂ ਰਾਹੀਂ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ਾਂ ਰਚ ਰਹੇ ਸਨ। 4 ਅਗਸਤ 2018 'ਚ ਜਨਤਕ ਇਕੱਠ ਦੌਰਾਨ ਮਾਦੁਰੋ ਉਪਰ ਵਿਸ਼ਵੇਟਕ ਡਰੋਨ ਰਾਹੀਂ ਜਾਨਲੇਵਾ ਹਮਲਾ ਕਰਵਾਇਆ। ਹੁਣ ਜਨਵਰੀ 'ਚ ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਵੈਨੇਜੂਏਲਾ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਸੰਕਟ 'ਚ ਧਿੱਦੇ ਹੋਣ ਦਾ ਲਾਗ ਲੈਂਦਿਆਂ ਆਪਣੀ ਕਨਪੁਤਲੀ ਸਰਕਾਰ ਰਾਹੀਂ ਰਾਜ ਪਲਟਾ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ।

ਵੈਨੇਜੂਏਲਾ 'ਚ ਅਮਰੀਕਾ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਦਖਲ ਅਸਲ ਵਿਚ ਪੂਰੇ ਲਾਤੀਨੀ ਮਹਾਂਦੀਪ ਵਿਚ ਅਮਰੀਕੀ ਸਾਮਰਾਜ ਦੇ ਦਖਲ ਦੀ ਅਹਿਮ ਨੀਤੀ ਦਾ ਅੰਗ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਲਾਤੀਨੀ ਮਹਾਂਦੀਪ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਮੁਲਕਾਂ 'ਚ 56 ਵਾਰ ਸੰਘੇ ਦੇ ਵੀਂ ਦੱਸੀ ਦਖਲ ਨਾਲ ਰਾਜ ਪਲਟੇ, ਕਨਪੁਤਲੀ ਸਰਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਆਮ ਬਗਵਤਾਂ ਕਰਵਾਈਆਂ ਹਨ। ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਵੈਨੇਜੂਏਲਾ ਦੇ ਆਪਸੀ ਸਬੰਧ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਵਿਗੜਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਏ, ਜਦੋਂ ਵੈਨੇਜੂਏਲਾ ਅੰਦਰ ਹਿੱਤੂਗੇ ਸਾਵੇਜ਼ ਲਾਤੀਨੀ ਅਮਰੀਕੀ ਸਿਆਸੀ ਮੰਚ 'ਤੇ ਜਾਦੂਈ ਸਖਸੀਅਤ ਬਣ ਕੇ ਉਭਰਨ ਕੁ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਬੁਨਿਆਦੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਦਾ ਮਾਡਲ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਿਆ। ਇਸ ਲਈ ਮੌਜੂਦਾ ਸੰਕਟ ਪਿੱਛੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਕਾਰਨ ਵੈਨੇਜੂਏਲਾ ਅੰਦਰ ਸਮਾਜਵਾਦ ਅਤੇ ਸੋਸਲ ਡੈਮੋਕਰੇਸੀ ਦੇ ਨਾਂ ਹੇਠ ਪੂਜਿਆਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਸਦਾ ਕਾਇਮ ਤੇ ਵਧਦੇ-ਫੁਲਦੇ ਰਹਿਣਾ ਹੈ। ਨਿਕੋਲਸ ਮਾਦੁਰੋ ਜੋ ਸਾਵੇਜ਼ ਦਾ ਪੈਰੋਕਾਰ ਹੈ, ਨੇ ਵੀ ਵੈਨੇਜੂਏਲਾ ਨੂੰ ਰਵਾਇਤੀ ਲੀਹਾਂ ਉਤੇ ਹੀ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ।

ਮੁਲਕਾਂ ਦੇ ਬੱਬੇਪੱਖੀਆਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠੀ ਕਰਨ ਵਿਚ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਅਮਰੀਕਾ ਲਈ ਇਹ ਵੱਡੀ ਚੁਣੌਤੀ ਸੀ।

ਵੈਨੇਜੂਏਲਾ 'ਚ ਅਮਰੀਕਾ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਦਖਲ ਅਸਲ ਵਿਚ ਪੂਰੇ ਲਾਤੀਨੀ ਮਹਾਂਦੀਪ ਵਿਚ ਅਮਰੀਕੀ ਸਾਮਰਾਜ ਦੇ ਦਖਲ ਦੀ ਅਹਿਮ ਨੀਤੀ ਦਾ ਅੰਗ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਲਾਤੀਨੀ ਮਹਾਂਦੀਪ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਮੁਲਕਾਂ 'ਚ 56 ਵਾਰ ਸੰਘੇ ਦੇ ਵੀਂ ਦੱਸੀ ਦ

ਆਧੁਨਿਕ ਯੋਜਾਬ ਦਾ ਨਿਰਮਾਤਾ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਕੈਰੋ

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਹ ਪ੍ਰਤੀ ਵਜੋਂ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਮਰਹੂਮ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਕੈਰੋ ਦਾ ਜਨਮ ਪਹਿਲੀ ਅਕਤੂਬਰ 1901 ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਕੈਰੋ (ਤਹਿਸੀਲ ਪੱਟੀ, ਹੁਣ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਤਰਨਤਾਰਨ) ਵਿਖੇ ਨਿਹਾਲ ਸਿੰਘ ਚਿੱਲੋਂ ਅਤੇ ਹਰਿ ਕੌਰ ਦੇ ਘਰ ਹੋਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜਨੀਤੀ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਸੇਵਾ ਦੀ ਗੁਢਤੀ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿਚੋਂ ਹੀ ਮਿਲੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਲਹਿਰ ਦੇ ਸਰਗਰਮ ਆਗੂ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਸਮਾਜ ਸੁਧਾਰਕ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁੱਢਲੀ ਸਿੱਖਿਆ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲ ਸਰਹਾਲੀ ਅਤੇ ਮੈਟ੍ਰਿਕ ਤੋਂ ਗਿਆਨੀ ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੋਂ ਹਾਸਿਲ ਕੀਤੀ।

ਜਦੋਂ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਦੀ

ਅਰੁਦੀਪ ਸਿੰਘ

ਉਮਰ 19 ਸਾਲ ਦੀ ਹੋਈ ਤਾਂ ਆਪ ਦੇ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਆਹ ਰਾਮ ਕੌਰ ਨਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਬਾਅਦ ਹੀ ਉਹ ਉਚ ਸਿੱਖਿਆ ਲਈ ਅਮਰੀਕਾ ਚਲੇ ਗਏ ਜਿੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਰਥ ਸ਼ਾਸਤਰ ਤੇ ਰਾਜਨੀਤੀ ਸ਼ਾਸਤਰ ਵਿਚ ਪੋਸਟ-ਗ੍ਰੇਜ਼ੂਏਸ਼ਨ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਉਹ ਦਿਨ ਸਨ ਜਦੋਂ ਮੁੱਲਕ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਹਰ ਪਾਸੇ ਸਰਗਰਮੀ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੀ ਸੀ। ਦੇਸ਼ ਭਗਤੀ ਦੇ ਜਜਬੇ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਅਥਾਰਿਗਮ ਲਿੰਕ ਅਤੇ ਲੈਨਿਨ ਦੁਆਰਾ ਮੁੱਖਤਾ ਲਈ ਕੀਤੇ ਕਾਰਜਾਂ ਨੇ ਹੋਰ ਵੀ ਪ੍ਰਚੰਡ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਜਜਬੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਧੀਨ ਉਹ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਰਹਿਦੇ ਹੋਏ ਗਦਰ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸਰਗਰਮ ਮੈਂਬਰ ਬਣ ਗਏ ਅਤੇ ਮੁੱਲਕ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਆਪਣਾ ਯੋਗਦਾਨ ਵਿਦੇਸ਼ ਦੀ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਦੇਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

1929 ਵਿਚ ਆਪ ਭਾਰਤ ਪਰਤ ਆਏ ਅਤੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਬਣ ਕੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਨਾਲ ਸਿੱਧੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸੁਤ ਗਏ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਈ ਵਾਰ ਮੰਤਰੀ ਕਿਸਾਨ ਯੋਜਨਾ। ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਤਹਿਤ ਪੰਜ ਏਕੜ ਤੱਕ ਜਸ਼ੀਨ ਵਾਲੇ ਕਿਸਾਨ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਸਾਲ 6000 ਰੁਪਏ (500 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ, ਪ੍ਰਤੀ ਪਰਿਵਾਰ) ਦੀ ਮਦਦ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦੇ ਅਖਬਾਰਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਸਾਨਾਂ ਲਈ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਆਮਦਨ ਸਹਾਇਤਾ (National Income Support for Farmers) ਦਾ ਨਾਂ ਦਿੱਤਾ।

ਪਰ 1937 ਵਿਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਕਾਂਗਰੇਸ ਦੀ ਟਿਕਟ 'ਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਚੋਣ ਜਿੱਤੀ। ਇਸ ਚੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਕਾਂਗਰੇਸ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਜ਼ਰੂਰ ਸਕੱਤਰ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ। ਆਜ਼ਾਦ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਮੁੱਢਲੀ ਸਰਕਾਰ ਵਿਚ ਆਪ ਵਜੀਬ ਬਣੇ ਅਤੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਮਹਿਕਮੇ ਸਾਂਭੇ। ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਥਿਰਤਾ ਦੇਣ ਲਈ ਜਨਵਰੀ 1956 ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ। ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਇਕਲੋਂ ਲੀਡਰ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਗਤਾਰ ਤਿੰਨ ਵਾਰ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬਣਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ।

ਸ੍ਰੀ ਕੈਰੋ ਨੇ ਪਛੜੇ ਵਰਗਾਂ ਅਤੇ ਦਲਿਤ ਸਮਾਜ ਦੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਸੂਬੇ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਵੱਖ ਵੱਖ ਖੇਤਰਾਂ ਜਿਵੇਂ ਸਿੱਖਿਆ, ਰੁਜ਼ਗਾਰ, ਬਿਜਲੀ, ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ, ਖੇਤੀਬਾੜੀ, ਵੰਡੀਆਂ ਤੋਂ ਲਾਲ੍ਹੁ ਸਨਾਤਾਂ, ਸੱਤਕਾਂ ਦੇ ਨੈਟਵਰਕ ਆਦਿ ਲਈ ਬਹੁਤ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀਆਂ। ਨੰਗਲ ਦਾ ਭਾਖਤਾ ਫੈਮ ਤੇ ਖਾਦ ਫੈਕਟਰੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦਾ ਪੀਜ਼ੀਆਈ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦਾ ਵੇਰਕ ਪਲਾਂਟ, ਲੁਧਿਆਣੇ ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਦਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਸਦਕਾ ਹੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਏ। ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪਟਿਆਲਾ ਅਤੇ ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰਾ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰਾ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਸਦਕਾ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਐਸੀ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਅਤੇ ਪੰਚਾਈ ਰਾਜ ਮੁਕੰਮਲ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਪਹਿਲਾ ਸੁਚਾ ਬਣਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਗੂ ਲਿਆਣਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਬਟਾਲਾ, ਗੋਇਦਵਾਲ ਸਾਹਿਬ, ਮੰਡੀ ਗੋਬਿੰਦਗੜ੍ਹ, ਕਰਨਾਲ, ਪਾਣੀਪਟ, ਫਰੀਦਾਬਾਦ ਆਦਿ ਸਹਿਰਾਂ ਵਿਚ ਲਾਏ ਜਾਣ ਵਾਸਤੇ ਸਨਾਤੀ ਯੂਨਿਟਾਂ ਨੂੰ

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਆਇਤਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਤਾਂ ਜੋ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਹਿਰਾਂ ਵਿਚ ਸਨਾਤਾਂ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਹੋ ਸਕੇ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮੌਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਸਕਣ।

ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਉਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਕਤ ਇਨੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਸੀ ਕਿ ਵੱਡੇ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਿਆਣਪ ਭਰਪੂਰ ਅਤੇ ਤੁਰੰਤ ਕੀਤੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦੇ ਸਨ, ਜਿਸ ਦਾ ਇਕ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਮ ਆਦਮੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਣਾ ਸੀ। ਜੀਵਨ ਦੇ ਫੂੰਘੇ ਅਨੁਭਵ ਅਤੇ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਸੋਚ ਕਰਕੇ ਉਹ ਸਭ ਵਰਗਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਚਲਾਉਣ ਵਿਚ ਯਕੀਨ ਰੱਖਦੇ ਸਨ। ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਾਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਜੋਂ ਵਿਕਸਿਤ ਹੁੰਦਾ ਦੇਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਸਿਆਸੀ ਤੌਰ ਉਤੇ ਤਾਂ ਸਾਫ਼ ਸੀ ਹੀ, ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ ਉਤੇ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਤੋਂ ਸਿਧੇ-ਸਾਧੇ ਪੈਂਡੂ ਜੀਵਨ ਦੀ ਝਲਕ ਪੈਂਦੀ ਸੀ। ਉਹ ਆਮ ਕਰਕੇ ਕੁਝਤਾ ਪਜਾਮਾ ਅਤੇ ਦੇਸੀ ਜੁੜੀ ਵਿਚ ਹੀ ਵਿਚਰਦੇ ਸਨ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚੁੰਬਕੀ ਦਿਖ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਬਣਾ ਦਿੰਦੀ ਸੀ।

6 ਫਰਵਰੀ 1965 ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਨੇੜੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਆਉਂਦੇ ਸਮੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੱਡੀ ਉਤੇ ਗੋਲੀਆਂ ਨਾਲ ਹਮਲਾ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਹ ਸਦੀਵੀ ਵਿਛੜਾ ਦੇ ਗਏ। ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਉਚੇ ਪਛਲੇ ਲਿਖੇ, ਸੂਝਵਾਨ ਅਤੇ ਕਾਬਿਲ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਰਹੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਰਜਕਲ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਸਵਰਨ ਯੋਗ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਅਜੇ ਵੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਵਿਚ ਤੇਰੋਤਾਜ਼ਾ ਹਨ।

ਮੈਜ਼ੁਦਾ ਸਰਕਾਰ ਤੇ ਕਿਸਾਨੀ ਦਾ ਸੰਕਟ

ਪਹਿਲੀ ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਸਾਲ 2019-20 ਦਾ ਬਜਟ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਬਜਟ ਦੀ ਜ਼ਿਸ ਮੱਦ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਭਾਰਿਆ ਜਾਂ ਉਘਾਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਹੈ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਕਿਸਾਨ ਯੋਜਨਾ। ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਤਹਿਤ ਪੰਜ ਏਕੜ ਤੱਕ ਜਸ਼ੀਨ ਵਾਲੇ ਕਿਸਾਨ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਸਾਲ 6000 ਰੁਪਏ (500 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ, ਪ੍ਰਤੀ ਪਰਿਵਾਰ) ਦੀ ਮਦਦ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦੇ ਅਖਬਾਰਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਸਾਨਾਂ ਲਈ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਆਮਦਨ ਸਹਾਇਤਾ (National Income Support for Farmers) ਦਾ ਨਾਂ ਦਿੱਤਾ।

ਇਸ ਦਾ ਮੂਲ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਖੇਤੀ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਕੁੱਲ ਪੈਦਾਵਾਰ ਦਾ 15 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਹਿੱਸਾ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਲਗਭਗ ਅੱਧੀ ਵਸੋਂ ਇਸ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੈ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਖੇਤੀ ਵਿਚ ਲੋਗਿਆ ਹੋਇਆ ਕਾਮ ਗੈਰ-ਖੇਤੀ ਕਾਮਿਆਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਕਰੀਬ 1/6 ਹਿੱਸਾ ਹੀ ਔਸਤਨ ਪੈਦਾਵਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਤਕ ਖੇਤੀ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਇਨ੍ਹਿਂ ਵੱਡੀ ਆਬਾਦੀ ਲਈ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਹੋਰ ਸਾਧਨ ਨਹੀਂ ਲੱਭੇ ਜਾਂਦੇ ਅਤੇ ਖੇਤੀ ਤੋਂ ਆਮਦਨ ਵਿਚ ਵਧਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਇਹ ਸੰਕਟ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਹੇਗਾ।

2013-14 ਵਿਚ ਖੇਤੀ ਸਬੰਧੀ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਦਰਾਮਦ ਕਰੀਬ 1500 ਕਰੋੜ ਡਾਲਰ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਸੀ ਜੋ 2016-17 ਵਿਚ ਵਧ ਕੇ ਲਗਭੱਗ 2600 ਕਰੋੜ ਡਾਲਰ ਹੋ ਗਈ। ਇਸੇ ਸਾਲ ਇਕੱਲੇ ਖਾਣ ਵਾਲੇ ਤੇਲਾਂ ਦੀ ਦਰਾਮਦ 1090 ਕਰੋੜ ਡਾਲਰ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਸੀ ਜੋ ਤੇਲ ਦੇ ਬੀਜਾਂ ਦੇ ਉਤਪਾਦਕਾਂ ਦੇ ਮੁਨਾਫੇ 'ਤੇ ਭਾਰੀ ਸੱਟ ਮਾਰ ਰਹੀ ਹੈ।

ਹੈ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਸਾਨੀ ਸੰਕਟ ਦੇ ਹੱਲ ਦਾ ਜ਼ਰੀਆ ਕਰਿ ਰਹੀ ਹੈ। ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਪਿਉਸ਼ ਗੋਲਿਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕੌਮੀ ਜਮਹੂਰੀ ਮੁਹਾਜ਼ (ਐਨਡੀਏ) ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਪੈਂਡੂ ਗਰੀਬਾਂ ਦੀ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਕਾਰਜਕਾਲ ਖਤਮ ਹੋਣ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਸੁਭਿਆਂ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਹਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਪਾਰਟੀ ਨ

ਆਸਾ ਦੀ ਵਾਰ

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਕਰਤਾਪੁਰਖ ਦੇ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਮਨੁੱਖ ਤੋਂ ਦੇਵਤੇ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਗੁਰੂ ਤੋਂ ਸਦਕੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਣ ਦੀ ਪ੍ਰੇਤਤਾ ਗੁਰੂ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਸੈਕਟਰੇ ਚੰਦ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਸੂਰਜਾਂ ਦੇ ਹੁੰਦਿਆਂ ਵੀ ਗੁਰੂ ਬਿਨ ਘੋਰ ਅੰਧਿਆਰਾ ਹੀ ਹੈ। ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਸਭਿਆਚਾਰਕ, ਸਭਿਆਕ ਬਣਨ ਵਾਸਤੇ, ਮਨੁੱਖ ਤੋਂ ਦੇਵਤਾ ਬਣਨ ਵਾਸਤੇ ਗੁਰੂ ਦੇ ਲੜ ਲੱਗਣ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਸਮਾਜ ਨੂੰ, ਸਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਸਾਜਣ ਵਾਲਾ ਸਰਬਸ਼ਕਤੀਮਾਨ ਹੀ ਇਸਨੂੰ ਚਲਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸੋ ਆਸਾ ਦੀ ਵਾਰ ਦਾ ਆਰੰਭਕ ਪਰਪੇਕ, ਉਕਰੇ ਕਰਾਵੇ ਆਪੇ ਆਪ” ਹੈ। ਦੂਸਰੀ ਪੌਤੀ ਵਿੱਚ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਸਭਿਆਕ ਨਾਂ ਬਣ ਸਕਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਧਰਮਰਾਜ ਦਾ ਡਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਉਅੱਗੇ ਕਰਣੀ ਕੀਰਤਿ ਵਾਚੀਐ” ਸਮਾਜਕ ਜੀਵਨ ਜੇਕਰ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਇਵਜਾਨਾਂ ਭੁਗਤਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਭੈ ਭਾਓ ਵਿੱਚ ਚੱਲ ਰਹੀ ਸਿਸਟੀ ਦੀ ਮਿਸਾਲ ਦੇ ਕੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਸਮਾਜ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਗੁਣਵੰਤ ਬਣਨ ਵਾਸਤੇ ਗੁਣ ਪਰਾਪਤੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਤੀਸਰੀ ਪੌਤੀ ਵਿੱਚ ਧਰਮ ਅਤੇ ਧਰਮਰਾਜ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਉਦਿਥੈ ਸਚੇ ਹੀ ਸਚਿ ਨਿਭਤੈ” ਦਾ ਡਰ ਦੇ ਕੇ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਇਨਸਾਨੀਤ ਧਾਰਣ ਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਜੋ ਜਨ ਸੱਚਪ੍ਰਸਤ ਨਹੀਂ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਬਤ ਲਿਖਿਆ ਹੈ, ਉਮਨ ਅੰਧੈ ਜਨਮ ਗਵਾਇਆ”। ਚੌਥੀ ਪੌਤੀ ਵਿੱਚ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦੀ (ਅਕਾਲਪੁਰਖ ਦੀ) ਨਜ਼ਰ ਸਵੱਲੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਹੀ ਸਮਾਜ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਨਦਰ ਕਰੇ ਜੋ ਆਪਣੀ ਤਾਂ ਨਦਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਪਾਇਆ” ਸਤਿਗੁਰ ਦੀ ਪਰਾਪਤੀ ਵਾਸਤੇ ਹੋਵੇ ਤਿਆਗੀ ਪਵੇਗੀ, ਸਿਰਫ ਉਹ ਹੀ ਸੱਚਪ੍ਰਸਤ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਉਸਿਨ੍ਹੀ ਵਿੱਚਹੁ ਆਪ ਗਵਾਇਆ। ਇਹ ਸਮਾਜ ਰੱਬ ਦੀ ਪੰਜ ਤੱਤ ਬਣਾਕੇ ਫਿਰ ਪੰਜਾਂ ਤੱਤਾਂ ਤੋਂ ਕੀਤੀ ਨਿਰਤਕਾਰੀ ਹੈ, ਪੰਚ ਭੂਤਕ ਸਿਸਟੀ ਦੀ ਸੰਦਰਤਾ ਤੱਕ ਕੇ ਜੀਵ ਮੋਹਿਤ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ ਤੇ ਇਸੇ ਮਸਤੀ ਵਿੱਚ ਜੀਵਨ ਵਿਅਰਥ ਗਵਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਜਿਵੇਂ ਰਾਸਧਾਰੀਏ ਰਾਸ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਾਜ ਸਾਂਗ ਲਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਰਾਜੇ ਬਣ ਬਣ ਬਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਕਈ ਗੋਪੀਆਂ ਦੀ ਸਾਂਗ ਲਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਕਰਤਾਪੁਰਖ

ਸਮਾਜ, ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਪਰਖੇਕ

ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਨਾਲ ਉਹ ਹੀ ਲੋਕ ਸਿਸ਼ਰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਉਸਦੀ ਕਿਰਪਾ ਦੇ ਪਾਤਰ ਹਨ। ਉਸਦੀ ਮੇਹਰ ਸਦਕਾ ਹੀ ਜੀਵਨ ਤੁਹਾਡੀ ਅੰਧੇਰੀ ਰਾਤ ਸਹਿਜ ਸੁਹਾਵਣੀ ਹੈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪੜ੍ਹੀ ਦੀ ਬਖ਼ਸ਼ਿਸ਼ ਨਾਲ ਹੀ ਸੰਸਾਰ ਸਮੰਦਰ ਤੋਂ ਪਾਰ ਲੰਘਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੁਨੀਆਂਦਾਰੀ ਦੇ ਕੁੱਲ੍ਹ, ਚਰਖਾ, ਚੱਕੀ, ਵਰੋਲੇ, ਲਾਟੂ, ਮਧਾਣੀਆਂ, ਫਲ੍ਹੇ, ਪੰਛੀਆਂ ਜੋ ਭਾਉਂਦੀਆਂ ਫਿਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਇਹ ਸਭ ਆਪਣੀ ਭਰਕਣ ਵਿੱਚ ਭਟਕ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਹਰ ਇਨਸਾਨ ਆਪਣੇ ਕਿਰਤ ਕਰਾਂ ਕਰਕੇ ਹੀ ਪ੍ਰੰਭ ਰਿਹਾ ਹੈ ਨੌਚ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜੋ ਹੱਸ ਹੱਸ ਕੇ ਨੌਚਦੇ ਹਨ ਉਹ ਅੰਤ ਨੂੰ ਰੋਦੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਨੌਚਾਂ ਕੁੱਦਣਾਂ ਤਾਂ ਮਨ ਦਾ ਚਾਓ ਹੈ ਸੌਕ ਹੈ। ਰੱਬ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਤਾਂ ਉਹ ਹੀ ਨੇਂ ਜੋ ਰਜਾ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਨੌਚ ਦਾ ਭੈ ਭਾਓ ਹੈ। ਪੰਜਵੰੀ ਪੌਤੀ ਵਿੱਚ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਪੜ੍ਹੀ ਨਾਮ ਜੋ ਕਿ ਨਿਰੰਕਾਰ ਹੈ, ਉਸ ਨਿਰੰਕਾਰ ਦੇ ਲੜ ਲੱਗਣ ਨਾਲ, ਉਸਨੂੰ ਸਿਮਰਣ ਨਾਲ ਹੀ ਨਰਕਾਂ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਭਵਜਲ ਪਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਬੁਦਧਾ ਤਾਂ ਇਕ ਦਿਨ ਆਵੇਗਾ ਹੀ, ਪਰਛਾਵਾਂ ਤਾਂ ਇਕ ਦਿਨ ਢਲੇਗਾ ਹੀ ਲੇਕਿਨ ਜੋ ਜੀਵ ਉੱਚੇ ਕਮ ਕਰਦਿਆਂ ਅਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਨੀਵੇਂ ਸਮਝਦੇ ਹਨ ਉਹ ਹੀ ਤਰਦੇ ਹਨ। ਸ਼ਾਰਾ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਮੁਸਲਮਾਨ ਅਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਰੱਬ ਦੇ ਬੰਦੇ ਅਖਵਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਹਿੰਦੂ ਵੇਦਾਂ ਸ਼ਾਸਤਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੁਲਹੁਣਯੋਗ ਹਰੀ ਨੂੰ ਸਲਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਤੀਰਥਾਂ ਤੇ ਨਹਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਮੁਰਤੀਆਂ ਪੁਜਦੇ ਹਨ। ਜੇਗੀ ਸਮਾਦੀਆਂ ਲਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਸਮਾਜਕ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਮਾਇਆ ਗਿਣਦੇ ਹਨ। ਦਾਨੀ ਪੁਰਖ ਦਾਨ ਕਰਕੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਦਿਖਾਵੇ ਦਾ ਦਾਨ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਪਰਮਾਤਮਾਂ ਕੋਲੋਂ ਅਨੇਕਾਂ ਵਸਤਾਂ ਦੀ ਪਰਾਪਤੀ ਲਈ ਅਰਦਾਸਾਂ ਵੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਬੇਅੰਤ ਚੋਰ ਹਰਾਮਖੋਰ ਵੀ ਹਨ, ਝੂਠੇ ਭੈਤੇ ਵਿਕਾਰੀ ਵੀ ਹਨ। ਜਲ ਬਲ ਵਾਸੀ, ਖੰਡ ਬਹਿਮੰਡ ਵਾਸੀ ਸਭ ਰੱਬ ਦੀ ਰਜਾ ਵਿੱਚ ਹੀ ਚੱਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਪਰ ਖੁਦ ਨੂੰ ਗੁਣਵਾਨਾਂ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਦੀ ਧੂਤ ਸਮਝਣ ਵਾਲੇ ਭਗਤ ਜਨ ਸਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਣਦੇ ਹਨ।

ਮੁਸਲਮਾਨ ਮੁਰਦੇ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਨਹੀਂ ਪਰ ਜੇ

ਕਿਤੇ ਮੁਸਲਮਾਨ ਦੇ ਜਿਸਮ ਦੀ ਮਿੱਟੀ ਘੁਮਿਆਰ ਦੇ ਭਾਂਡੇ ਨੂੰ ਲੱਗ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਭਾਂਡਾ ਤਾਂ ਸੜਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਪੱਕਦਾ ਹੀ ਨਹੀਂ। ਸੋ ਮੇਇਆਂ ਦੀ ਮਿੱਟੀ ਨੂੰ ਤਾਂ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ। ਕਿਸਮਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਤਾਂ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿਉਂਦਿਆਂ ਕੀਤੇ ਕਰਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਹੋਣਾਂ ਹੈ, ਉਉਤਮੁੰਦੇ ਹੋ ਬੀਚਾਰੁ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸੌਚੇ ਸਿਉ ਚਿਤੁ ਲਾਇਆ॥ ਜਗ ਜੀਵਨ ਦਾਤਾ ਪਾਇਆ॥” ਸਤਿਗੁਰ ਦੀ ਸਰਣ ਪੈਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਹੀ ਸਹੁ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜਗਤ ਹੋਮੇਂ ਦੀ ਅੱਗ ਵਿੱਚ ਸਤਦਾ ਫਿਰਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਜੰਮਦੀ ਮਰਦੀ ਹੈ, ਹੋਮੇਂ ਚ ਚੰਗਿਆਈਆਂ ਬੁਰਆਈਆਂ ਹਨ, ਜਾਤ ਪਾਤ, ਉਚ ਨੀਚ, ਚੰਗੇ ਮੰਦੇ ਇਹ ਸਭ ਹੋਮੇਂ ਕਰਕੇ ਹੀ ਹਨ। ਮੈਂ, ਮੈਰੀ ਮੁੱਕ ਜਾਵੇ ਤੇ ਬੱਸ ਤੂੰ ਹੀ ਤੂੰ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਰਮਾਤਮਾਂ ਹੀ ਤਾਂ ਸਭ ਕੁਝ ਕਰਨ ਕਰਾਉਣ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਰੱਬ ਦੇ ਚੰਗਾ ਜਾਂ ਮੰਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਪੜ੍ਹ ਕਦੇ ਉਚਾ ਨੀਵਾਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਸੰਪੁਰਣ ਤਾਂ ਆਧੂਰਾ ਹੋ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ, ਪੂਰਣ ਹੈ ਤਾਂ ਹੀ ਸੰਪੁਰਣ ਹੈ। ਪੁੰਨ ਪਾਪ ਤਾਂ ਹੋਮੇਂ ਦੀ ਉਪਸ ਹੈ ਜਾਤ ਪਾਤ, ਉੱਚ ਨੀਚ ਸਭ ਹੋਮੇਂ ਹੀ ਤਾਂ ਹੈ। ਪੁੰਨ ਪਾਪ ਸਭ ਹੋਮੇਂ ਹੈ, ਸਵਰਗ ਨਰਕ ਪਰਮਾਤਮਾਂ ਨੇਂ ਨਹੀਂ ਬਣਾਏ ਇਹ ਸਾਡੀ ਹੋਮੇਂ ਚੰਪੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਹਨ। ਜਦ ਤੀਕਰ ਅਸੀਂ ਮੂਲ ਨਾਲੋਂ ਟੁੱਟੇ ਹਾਂ, ਕਰਤਾਰ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖਰੀ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਹਾਂ ਤਦ ਤੱਕ ਕਦੇ ਹੋਸਦੇ ਹਾਂ ਕਦੇ ਰੋਂਦੇ ਹਾਂ। ਜੀਵ ਜਿਤਨਾ ਚਿਰ ਆਪਣੀ ਵੱਖਰੀ ਹੈਸੀਅਤ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਵੱਖਰੀ ਹੋਂਦ ਦੀ ਚਾਰ ਦੀਵਾਰੀ ਵਿੱਚ ਹੈ ਓਨ ਚਿਰ ਜੀਵ ਨੂੰ ਮੋਖ ਮੁਕਤੀ ਦੀ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਲੱਗ ਸਕਦੀ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਚਿਰ ਮੋਹ ਮਾਇਆ ਦੇ ਜਾਲ ਵਿੱਚ ਫਸਿਆ ਹੈ ਓਨ ਚਿਰ ਵਿੱਛਤਿਆ ਹੈ, ਜੂਨਾਂ ਵਿੱਚ ਭਟਕ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਾਡੀ ਵੱਖਰੀ ਹਸਤੀ, ਸਾਡੀ ਵੱਖਰੀ ਸੋਚ ਹੀ ਸਾਡੀ ਭਟਕਣ ਦਾ ਕਾਰਣ ਹੈ। ਜਗਤ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸਿੜ੍ਹੀ ਸਿਆਪੇ ਸਾਡੀ ਹੋਮੇਂ ਦੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਦੇ ਹਨ। ਛੇਵੇਂ ਪੌਤੀ ਦੀ ਚਾਲੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੀ ਬੀ ਆਈ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵੱਖਰੀ ਦੀ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਲੱਗ ਸਕਦੀ। ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਚਿਰ ਸਾਡੀ ਹੋਮੇਂ ਦੇ ਹਨ। ਪੁੰਨ ਪਾਪ ਸਾਡੀ ਭਟਕਣ ਦੀ ਚਾਲ ਹੈ। ਜਾਂ ਬਾਬਦੀ ਅਤੇ ਧਾਰਮਾਤਮਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੈ, ਉਸੇ ਕਰਤਾ ਚਿਤੁ ਸਾਡੀ ਹੋ ਗਿਆ, ਜਾ ਇਵੇਂ ਕਹੋ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਚਿਰ ਸਾਡੂ ਸਾਡੇ ਨੈਣ ਨਕਸ ਆਪਣੇ ਲਗਦੇ ਹਨ ਬਸ ਓਨ ਚਿਰ ਅਸੀਂ ਚੱਕਰ ਵਿੱਚ ਹਾਂ। ਪਰ ਸਾਡਾ ਤਾਂ ਸਾਹ ਵੀ ਆਪਣਾ ਨਹੀਂ ਅਗਲਾ ਸਾਹ ਆਵੇ

ਭਾਵੇਂ ਨਾਂ ਆਵੇ ਫਿਰ ਭਾਈ ਮਾਣ ਕਾਹਦਾ। ਹੋਮੇਂ ਰੋਗ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਲਾ-ਇਲਾਜ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉਹੋਮੇਂ ਦੀਂਰੀ ਰੋਗ ਹੈ ਦਾਰੂ ਭੀ ਇਸ ਮਾਹਿਰੀ।

ਸੱਤਵੀਂ ਪੌਤੀ ਵਿੱਚ ਫਰਮਾਣ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜੋ

ਵਿਅਕਤੀ ਸਬਰ ਸੰਤੋਖ ਵਿੱਚ ਜੀਵਨ ਬਤੀਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜੋ ਮਿਲਿਆ ਉਸ ਵਾਸਤੇ ਸੁਕਰਗੁਜ਼ਾਰ ਹਨ, ਲੱਭ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ, ਚਸਕੇ ਨਹੀਂ ਲਾਉਂਦੇ ਸਬਰ ਸੰਤੋਖ ਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝੋ ਪਰਮਾਤਮਾਂ ਮਿਲ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੋ ਜਨ ਇਹ ਸਮਝ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਾਰੀ ਸਿਸਟੀ ਦਾ ਕਰਤਾ ਧਰਤਾ ਉਹੀ ਹੈ, ਅੰਡਜ, ਜੇਜ਼, ਉਤਭੁਜ, ਸੇਤਜ ਸਭ ਉਸਦੇ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਸਾਰੀ ਸਿਸਟੀ ਦਾ ਫਿਕਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪਰਮਾਤਮਾਂ ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੈ, ਉਸੇ ਕਰਤਾ ਚਿੰਤਾ ਕਰੇ ਜਿਨ ਉਪਾਇਆ ਜੰਗੁ” ਜਿਸ ਜਨ ਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝ ਲੱਗ ਗਈ ਉਸਦਾ ਸਮਝ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਲੱਭ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਸਵਰਗ ਨਰਕ ਉਦੇ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਸਾਰੀ ਸਿਸਟੀ ਦਾ ਫਿਕਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪਰਮਾਤਮਾਂ ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੈ, ਉਸੇ ਕਰਤਾ ਚਿੰਤਾ ਕਰੇ ਜਿਨ ਉਪਾਇਆ ਜੰਗ

ਬਾਈਲੈਂਡ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਦਾਅਵੇਦਾਰੀ ਯੋਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਰਾਜਕੁਮਾਰੀ

ਬਾਈਲੈਂਡ ਦੇ ਰਾਜਾ ਵਾਜੀਰਾਲੋਗਕੋਰਨ ਨੇ ਮਾਰਚ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਕੌਣ ਵੱਲ ਅਚਾਨਕ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦਾਅਵੇਦਾਰੀ ਨੂੰ 'ਸਹੀ ਨਾ ਦੱਸਦਿਆਂ' ਉਸ ਦੀ ਨਿਖੇਧੀ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਰਾਜ ਮਹਿਲ ਤੋਂ ਜਾਰੀ ਇੱਕ ਬਿਆਨ ਮੁਤਾਬਕ, ਬਾਈਲੈਂਡ ਦੇ ਰਾਜਾ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੌਣ ਦੀ ਦਾਅਵੇਦਾਰੀ 'ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ' ਵਿਰੁੱਧ ਹੋਵੇਗੀ।

67 ਸਾਲਾਂ ਰਾਜਕੁਮਾਰੀ ਉਬੋਲਰਤਨਾ ਮਾਹੀਦੋਲ ਨੂੰ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਬਾਕਸਿਨ ਚਿਨਾਵਟ ਦੀ ਸਹਿਯੋਗੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਆਪਣਾ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਪਹਿਲ ਨਾਲ ਬਾਈ ਸਾਹੀ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਨਾਲ ਦੂਰ ਰਹਿਣ ਦੀ ਰਵਾਇਤ ਟੁੱਟ ਜਾਵੇਗੀ।

ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਕਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜਾ ਦੇ ਦੱਖਲ ਨਾਲ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ 24 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਰਾਜਕੁਮਾਰੀ ਨੂੰ ਨਾ ਕਾਬਿਲ ਐਲਾਨ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੋਣਾਂ 'ਤੇ ਸਾਰਿਆਂ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਸੈਨਿਕ ਸਾਸਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਾਈਲੈਂਡ ਵਿੱਚ ਲੋਕਤੰਤਰ ਵੱਲ ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਹੈ।

ਰਾਜ ਮਹਿਲ ਤੋਂ ਜਾਰੀ ਬਿਆਨ ਮੁਤਾਬਕ ਰਾਜਾ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ, "ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਾਹੀ ਖਿਤਾਬ

ਛੱਡ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਪਰ ਵੀ ਉਹ ਚਾਕਰੀ ਵੰਸ਼ ਦੀ ਮੈਂਬਰ ਹੈ। ਸਾਹੀ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੈਂਬਰ ਦਾ ਸਿਆਸਤ 'ਚ

ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਪਰਿਵਰਤਾ

ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਬਚਾਅ ਕਰਦਿਆਂ ਹੋਇਆ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਆਮ ਇਨਸਾਨ ਵਾਂਗ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਆਮ ਇਨਸਾਨ ਵਾਂਗ ਚੋਣ ਲੜਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਕੌਣ ਹਨ ਰਾਜਕੁਮਾਰੀ ਉਬੋਲਰਤਨਾ?

1951 ਵਿੱਚ ਜੰਮੀ ਰਾਜਕੁਮਾਰੀ ਉਬੋਲਰਤਨਾ ਰਾਜਕੰਨਿਆ ਸਿਰੀਵਧਾਨਾ ਬਰਨਾਵਦੀ ਬਾਈਲੈਂਡ ਦੇ ਹਰਮਨ ਪਿਆਰੇ ਮਰਹੂਮ ਰਾਜਾ ਭੂਮੀਬੋਲ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਸੰਤਾਨ ਹੈ। ਰਾਜਾ ਭੂਮੀਬੋਲ ਦਾ ਸਾਲ 2016 'ਚ ਦੇਹਾਂਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।

ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਉਚ ਸਿੱਖਿਆ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਰਾਜਕੁਮਾਰੀ ਉਬੋਲਰਤਨਾ ਨੇ ਸਾਲ 1972 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਸਰੀਰੀ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਾਹੀ ਖਿਤਾਬ ਛੱਡ ਦਿੱਤੇ ਸੀ। ਪਰ ਤਲਾਕ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਸਾਲ 2001 ਵਿੱਚ ਬਾਈਲੈਂਡ ਵਾਪਸ ਆਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਸਾਹੀ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਉਠਣਾ-ਬੈਠਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਰਾਜਕੁਮਾਰੀ ਨੇ ਸੋਸਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਸੇਰਗਰਮੀ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਕਈ ਬਾਈ ਫਿਲਮਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕੀਤਾ। ਰਾਜਕੁਮਾਰੀ ਦੇ ਤਿੰਨ ਬੱਚੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦੀ 2004 ਦੀ ਸੁਨਾਮੀ ਵੇਲੇ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਦੋ ਬਾਈਲੈਂਡ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।

ਆਉਣਾ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ, ਮਾਨਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਬੇਹੁਦ ਅਣਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ।"

ਨੂੰ ਸਿਆਸਤ ਤੋਂ ਦੂਰੀ ਬਣਾ ਕੇ ਰੱਖਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਰਾਜਕੁਮਾਰੀ ਉਬੋਲਰਤਨਾ ਮਾਹੀਦੋਲ ਨੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਚੋਣ ਲੜਨ ਦੇ ਆਪਣੇ

ਐਮਾਜ਼ਨ ਦੇ ਮਾਲਿਕ ਜੈਫ ਬੈਂਜ਼ੋਸ ਨੇ ਮੈਗਜ਼ੀਨ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਲੈਕਮੇਲ ਕਰਨ ਦਾ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਾਇਆ

ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਅਮੀਰ ਸ਼ਖਸ ਐਮਾਜ਼ਨ (Amazon.com) ਦੇ ਸੰਸਥਾਪਕ ਜੈਫ ਬੈਂਜ਼ੋਸ ਨੇ ਨੈਸ਼ਨਲ ਇਨਕੁਆਇਰਰ ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਦੇ ਮਾਲਿਕ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਤਸਵੀਰਾਂ ਕਾਰਨ ਬਲੈਕਮੇਲ ਕਰਨ ਦਾ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਾਇਆ ਹੈ। ਬੈਂਜ਼ੋਸ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਦੀ ਮੂਲ ਕੰਪਨੀ ਅਸੀਨਕਨ ਮੀਡੀਆ ਇੰਕ (ਐਮਾਜ਼ਾਈ) ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਕਰਵਾਉਣੀ ਛੱਡ ਦੇਣ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜੈਫ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਮੈਸੇਜ਼ ਕਿਵੇਂ ਮਿਲੇ।

ਜੈਫ ਬੈਂਜ਼ੋਸ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਤਨੀ ਮੈਕੈਨਜ਼ੀਨੀ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਮਹੀਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਤਲਾਕ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਬਲੂਮਬਰਗ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਮੁਤਾਬਕ ਐਮਾਜ਼ਨ ਦੇ ਮਾਲਿਕ ਕੋਲ 137 ਬਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਹੈ। ਤਲਾਕ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਮੈਕੈਨਜ਼ੀਨੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ 50 ਫੀਸਦੀ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਹ ਐਲਾਨ ਨੈਸ਼ਨਲ ਇਨਕੁਆਇਰਰ ਵਿੱਚ ਜੈਫ ਦੇ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰਿਸਤੇ ਬਾਰੇ ਖ਼ਬਰ ਛਾਪਣ ਤੋਂ ਕੁਝ ਹੀ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਇਆ ਸੀ।

ਐਮਾਜ਼ਨ ਮਾਲਿਕ ਬੈਂਜ਼ੋਸ ਦਾ ਕੀ ਦਾਅਵਾ ਹੈ?

ਇੱਕ ਬਲਗ ਵਿੱਚ ਜੈਫ ਬੈਂਜ਼ੋਸ ਨੇ ਇੱਕ ਈਮੇਲ ਪੋਸਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਏ ਐਮ ਆਈ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਵੱਲ ਵਿਚੋਲਿਆਂ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਇਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬੈਂਜ਼ੋਸ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰੈਮੀਕਾ ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ ਟੀਵੀ ਹੋਸਟ ਲੋਨੇਨ ਸੈਨਚੇਜ਼ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਤਸਵੀਰਾਂ ਛਾਪਣ ਦੀ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਅਰਬਪਤੀ ਜੈਫ ਜੋ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਪੋਸਟ ਦੇ ਵੀ ਮਾਲਕ ਹਨ, ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐਮਾਜ਼ਾਈ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ "ਝੂਠਾ ਜਨਤਕ ਬਿਆਨ" ਦੇਵੇਂ ਕਿ ਨੈਸ਼ਨਲ ਇਨਕੁਆਰਰ ਵੱਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰੈਮੀਕਾ ਬਾਰੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਵਰੇਜ ਸਿਆਸਤ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਬਲਗ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਈ-ਮੇਲਜ਼ ਮੁਤਾਬਕ ਐਮਾਜ਼ਾਈ ਦੇ ਇੱਕ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿ ਜੇ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਬਿਆਨ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਤਸਵੀਰਾਂ

ਸ਼ਰਮਨਾਕ ਕਹਾਣੀ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਲਈ ਸਮੱਝੌਤਾ ਕੀਤਾ।

ਫੈਡਰਲ ਅਥੋਰਿਟੀ ਨਾਲ ਸਹਿਯੋਗ ਕਰਨ ਦੇ ਏਕੋਮਾਈ ਦੇ ਸਮੱਝੌਤੇ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਭੁਗਤਾਨਾਂ ਦੇ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਤੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮਾਮਲੇ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ।

ਟਰੰਪ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਵਕੀਲ ਮਾਈਕਲ ਕੋਹਨ ਜਿਸ ਨੇ ਯੈਸਿਆਂ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਲਈ ਦਿਸਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਟਰੰਪ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਿਵੇਂ ਕਾਬੂਲ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਕਿ ਅਦਾਇਗੀ ਲਈ ਵਿੱਤੀ ਬੇਨਿਆਮੀਆਂ

ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ।

ਬੈਂਜ਼ੋਸ ਨੂੰ ਸਾਖ ਦੀ ਕਿੰਨੀ ਫਿਕਰ

ਐਮਾਜ਼ਨ ਦੇ ਬੋਸ ਜੈਫ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਗੱਲ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਣ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਮਿੰਦਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਸੀ।

'ਮੈਂ ਨਿੱਜੀ ਫੋਟੋਆਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਪਰ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਬਲੈਕਮੇਲਿੰਗ, ਸਿਆਸੀ ਮਦਦ, ਸਿਆਸੀ ਹਮਲੇ ਅਤੇ ਭਿਸਟਾਚਾਰ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਬਣਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਣਾ ਪਸੰਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ, ਇਸ ਚਿੱਠੀ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹੋ ਅਤੇ ਦੇਖੋ ਕਿ ਕੀ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ।'

ਜੈਫ ਬੈਂਜ਼ੋਸ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ 'ਏਅਮਾਜ਼ਾਈ ਵੱਲ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਤਸਵੀਰਾਂ ਛਾਪਣ ਦਾ ਮਕਸਦ ਹੈ ਐਮਾਜ਼ਨ ਸੇਅਰ ਹੋਲਡਰਜ਼ ਨੂੰ ਦਿਖਾਉਣਾ ਕਿ ਮੇਰੇ ਵਪਾਰਕ ਫੈਸਲੇ ਕਿੰਨੇ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਹੋਣਾ ਹੈ।' ਬੈਂਜ਼ੋਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿੰਨੀ ਖੁਦ ਹੀ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਾਲ ਲੀਲਾ 10 ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਮੁੜ ਖੁੱਲ੍ਹਾ

ਲਾਹੌਰ - ਸ੍ਰੀ

ਸਿੱਖ ਰਹਿਤ ਮਰਿਯਾਦਾ ਅਤੇ ਅਖੰਡ ਪਾਠ

ਸਿੱਖ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਵਿਵਾਦ ਚੱਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਵਾਦਾਂ ਵਿਚ ਇਕ ਹੋਰ ਨਵਾਂ ਵਿਵਾਦ, ਬਾਦਲ ਪਰਿਵਾਰ ਵੱਲੋਂ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਬਾਬਾ ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੱਖ ਸ਼ਹੀਦ ਜੀ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਲਗਾਤਾਰ 2012 ਤੋਂ ਚਲਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਦੀ ਲੜੀ ਦਾ ਜੁੜ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਿੰਮੇਂਦਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਲੱਖਾਂ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਦੀਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ ਅਜੇ ਬਾਕੀ ਹਨ ਅਤੇ ਦੂਸਰੇ ਪਾਸੇ ਇਕੋ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ।

ਸ੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ (ਐਸਜੀਪੀਸੀ) ਨੇ ਸਿੱਖ ਰਹਿਤ ਮਰਿਯਾਦਾ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਲੀ ਸੰਸਥਾ ਹੈ, ਨੇ ਕਦੇ ਪੰਥ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਮਰਿਯਾਦਾ ਵਿਚ ਜੋ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਬਾਰੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਦਾ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਕਦੇ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ। ਅਗਰ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਇਕੋ ਤਾਕਤਵਰ ਪਰਿਵਾਰ ਲਈ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਛਿਕੇ ਨਾ ਟੰਗਿਆ ਹੁੰਦਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਅਧਿਮੰਦਰ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਰੀ ਧਰਮ ਮਰਿਯਾਦਾ ਵਿਚ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਜੇ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਵਿਧੀ ਕੀ ਹੈ?

ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਬਾਰੇ ਸਿੱਖ ਰਹਿਤ ਮਰਿਯਾਦਾ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਕਿਸੇ ਭੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਵੇਲੇ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਤਕਰੀਬਨ 48 ਘੰਟੇ ਵਿਚ ਸੰਪੂਰਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਪਾਠ ਲਗਾਤਾਰ ਬਿਨਾ ਰੋਕ ਦੇ

ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਾਠ ਸਾਫ਼ ਤੇ ਸੁੱਧ ਹੋਵੇ। ਬਹੁਤ ਤੇਜ਼ ਪੜ੍ਹਨਾ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਸੁਣਨ ਵਾਲਾ ਕੁਝ ਸਮਝ ਨਾ ਸਕੇ, ਗੁਰਬਖਸ਼ ਦੀ ਨਿਰਾਦਰੀ ਹੈ। ਅੱਖਰ ਮਾਤਰ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖ ਕੇ, ਪਾਠ ਸੁੱਧ ਤੇ ਸਾਫ਼ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਸਮਾਂ ਕੁਝ ਵਧੀਕ ਲੱਗ ਜਾਵੇ। (ਅ) ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਜਿਸ ਪਰਿਵਾਰ ਜਾਂ ਸੰਗਤ ਨੇ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਉਹ ਆਪ ਕਰੇ, ਟੱਬਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਆਦਮੀ, ਸਾਕ ਸਬੰਧੀ, ਮਿੱਤਰ ਆਦਿ ਮਿਲ ਕੇ ਕਰਨ। ਪਾਠੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਮੁਕੱਤਰ ਨਹੀਂ। ਜੇ ਕੋਈ ਆਦਮੀ

ਭਾਈ ਅਸ਼ੋਕ ਸਿੱਖ ਬਾਗੜੀਆਂ

ਆਪ ਪਾਠ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਚੰਗੇ ਪਾਠੀ ਕੋਲੋਂ ਸੁਣ ਲਵੇ ਪਰ ਇਹ ਨਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਪਾਠੀ ਆਪੇ ਇਕੱਲਾ ਬਹਿ ਕੇ ਪਾਠ ਕਰਦਾ ਰਹੇ ਤੇ ਸੰਗਤ ਜਾਂ ਟੱਬਰ ਦਾ ਕੋਈ ਆਦਮੀ ਨਾ ਸੁਣਦਾ ਹੋਵੇ।...” ਉਪਰੋਕਤ ਮਰਿਯਾਦਾ ਅਨੁਸਾਰ, ਐਸਜੀਪੀਸੀ ਨੂੰ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਹੀ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਕਿਸੇ ‘ਭੀਤ’ ਜਾਂ ‘ਉਤਸ਼ਾਹ’ ਤਹਿਤ ਪਿਛਲੇ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਕਰਾਉਣ ਦੀ ਖੁਲ੍ਹੀ ਵਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਬਾਕੀ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕਦੀ।

ਇੱਥੇ ਇਹ ਗੱਲ ਵੀ ਧਿਆਨਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਬਾਬਾ ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੱਖ ਜੀ ਸ਼ਹੀਦ ਦਾ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਖੇ ਅਹਿਮ ਸਬਾਨ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਿੰਮੰਦ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ

ਜਾਦਗਾਰ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਹਿਮਦ ਸ਼ਾਹ ਅਬਦਾਲੀ ਨੇ ਜਿਸ ਵਕਤ 1764 ਵਿਚ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਉਤੇ 7ਵਾਂ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ, ਉਸ ਵੇਲੇ ਬਾਬਾ ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੱਖ ਨਿਰੰਗ ਕੁਝ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਹੀ ਰਹਿ ਰਹੇ ਸਨ। ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਅਬਦਾਲੀ ਦੇ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਵੱਲ ਆਉਣ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਸੁਣੀ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬੱਚਿਆਂ, ਔਰਤਾਂ ਅਤੇ ਵੱਡੀ ਉਮਰ ਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਉੱਥੋਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਥਾਂ ਉਤੇ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ

ਆਪ 25-30 ਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਰੱਖਿਆ

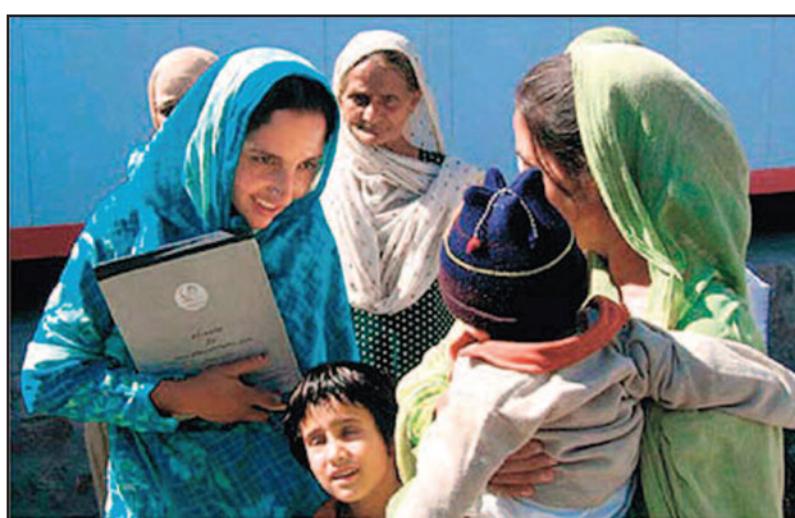
ਲਈ ਡਟ ਗਏ। ਇਕ ਪਾਸੇ ਅਬਦਾਲੀ ਦੀ 30 ਹਜ਼ਾਰ ਦੀ ਫੌਜ ਅਤੇ ਦੂਸਰੇ ਪਾਸੇ 25-30 ਨਿਰੰਗ ਨਾਬਹਾਰੀ ਦੀ ਇਸ ਲੜਾਈ ਵਿਚ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਜ਼ਿਉਂਦੇ ਜੀਅ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਦੀ ਲੜੀ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਕ ਅਰਬ ਤਾਂ ਇਹ ਨਿਕਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖ ਸਿਰਮੌਰ ਸੰਸਥਾ ਪ੍ਰਤੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਾਦਲ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਦਬਦਬੇ ਹੋਣ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਵਰਗੀ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਪਵਿੰਡਰ ਅਸਥਾਨ ਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣੀ ਜਗੀਰ ਹੀ ਸਮਝ ਲਿਆ ਹੈ। ਦੂਜਾ ਇਹ ਕਿ ਐਸਜੀਪੀਸੀ ਆਪਣੀਆਂ ਧਾਰਮਿਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਆਪਣੀ ਸੰਜੀਦਗੀ ਨੂੰ ਛੱਡ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵੱਲ ਵਧ ਧਿਆਨ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ।

ਅਖਬਾਰ ਵਿਚ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਐਸਜੀਪੀਸੀ ਦੇ

ਲਗਾਦਾ ਸੀ ਸੂਬਜ਼ ਚੜ੍ਹਕ ਹੀ ਵਾਲੈ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜੀਵਨ ਜਾਂ ਸੁਧਾਰਨ ਵੱਲ ਕਾਫ਼ੀ ਵਧਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਕੁਝ ਅਜਿਹੀਆਂ ਪੋਸ਼ਟਾਂ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ (ਹੁਣ ਵੀ ਹੋਣਗੀਆਂ) ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਰਾਹੀਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬੇਚੇ ਖਰਚ ਤੇ ਬੇਚੀ ਖੇਚਲ ਨਾਲ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੇ ਨਿਕੇ ਨਿਕੇ ਗੁਰ ਸਿੱਖ ਕੇ ਸਿਹਤ ਤੇ ਸਫ਼ਾਈ ਸਬੰਧੀ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਪਸਾਰੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ ਤਾਂ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਵਧੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿੰਨੀ ਅਸੀਂ ਨੋਸ਼ਹਿਰਾ ਪੰਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਸਾਂ। ਉਦੋਂ ਟਾਈਡੀਟ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੁਹਰਕਾ ਤਾਪ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ, ਨਾਲ ਵੀ ਬੜੀਆਂ ਮੌਤਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਸਨ। ਹੋਰ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਕਾਰਨ ਵੀ ਮੌਤ ਦਰ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੀ। ਸੋ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਮਸਲੇ ਸਬੰਧੀ ਗੰਭੀਰ ਸੀ। ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਗ੍ਰਾਮ ਸੇਵਕ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਕ ਲੇਡੀ ਹੈਲਥ ਵਿਜ਼ਿਟਰ ਵੀ ਸੀ। ਉਸ ਦਾ ਨਾਂ ਸੀ ਹਰਬੰਸ ਕੌਰ ਤੇ ਇਕ ਉਸ ਦੀ ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਵੀ ਸੀ ਰਵਿਦਰ ਕੌਰ, ਜੋ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਿਹਤ ਸਬੰਧੀ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਹ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਮੇਲ ਜੋਲ ਪੈਦਾ ਕਰ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਵੀ ਗਹੇ-ਬਗਹੇ ਫੇਰਾ ਮਹਦੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਸਨ।

ਛੋਟੇ ਛੋਟੇ ਭਾਸਨ ਦਿੰਦੀਆਂ ਤੇ ਕੁਝੀਆਂ ਨੂੰ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਦਾਇਤ ਕਰਦੀਆਂ ਕਿ ਘਰੀ ਜਾ ਕੇ ਵੀ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਸਾਰੇ ਟੱਬਰ ਨੂੰ ਸਮਝਾਓ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਦੋਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਿਹਤ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਸਫ਼ਾਈ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਦਾ ਗਿਆਨ ਮੁਢਲੇ ਪੱਧਰ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ।

ਸਾਹਿਬ ਭਾਈ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੱਖ ਨੇ ਭਾਈ ਗਜਿੰਦਰ ਸਿੱਖ ਦੇ ਭਰਾ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੱਖ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਸਿਰਪਣੀ ਕੇਂਟ ਕੀਤੇ। ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਅਰਦਾਸੀਏ ਭਾਈ ਸੁਲਤਾਨ ਸਿੱਖ ਨੇ ਭਾਵ-ਪੁਰਤ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ। ਵਰਨਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਬੀਬੀ ਮਨਜੀਤ ਕੌਰ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਬੀਮਾਰ ਚੱਲ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਹ ਜਰਮਨ ਵਿਖੇ ਇੱਕਲੇ ਹੀ ਰਹਿ ਰਹੇ ਸਨ। ਬੀਬੀ ਮਨਜੀਤ ਕੌਰ ਮੋਹਾਲੀ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਸਨ। ਬੀਬੀ ਮਨਜੀਤ ਕੌਰ ਦਾ ਵਿਆਹ ਭਾਈ ਗਜਿੰਦਰ ਸਿੱਖ ਨਾਲ 22 ਜੂਨ 1980 ਵਿਚ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ 1981 ਵਿਚ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਘਰ ਬੇਟੀ ਕਿਰਾਤ ਕੌਰ ਨੇ ਜਨਮ ਲਿਆ।

ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਬੀਬੀ ਜੀ ਨੂੰ ਸਰਧਾ ਦੇ ਟੁੱਲ ਭੇਟ ਕੀਤੇ। ਬੀਬੀ ਮਨਜੀਤ ਕੌਰ 23 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਜਰਮਨ ਵਿਚ ਸਦੀਵੀ ਵਿਛੋੜਾ ਦੇ ਗਏ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਭਾਈ ਗਜਿੰਦਰ ਸਿੱਖ ਦੀ ਜਲਾਵਨੀ ਦੇਂਗਾਨ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਿਖੀ ਸਿਦਕ ਨਿਭਾਇਆ ਉਸਦੀ ਸਾਰੇ ਸਿੱਖ ਜਗਤ ਵਿਚ ਸਲਾਹਿਅ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਕੰਪਲੈਕਸ ਵਿਚ ਮੁਖ ਸਮਾਗਮ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਨਨਕਾਣਾ ਸਾਹਿਬ, ਜਰਮਨ, ਅਮਰੀਕਾ, ਕੈਨੇਡਾ, ਇੰਗ੍ਰੈਂਡ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਦੇਸ਼-ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਬਾਂ-ਬਾਂ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਸਮਾਗਮ ਉਲੀਕੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਅੱਜ ਦੇ ਸਮਾਗਮ ਮੌਕੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਸਿਮਰਨਜੀਤ ਸਿੱਖ ਮਾਨ, ਜੁਝਾਰੂ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੇ ਸਿਰਮੌਰ ਆਗੂ ਭਾਈ ਦਲਜੀਤ ਸਿੱਖ ਬਿੱਟੂ ਅਤੇ ਸਿੱਖ

ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਲੀਡਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਪੱਧਰ ਸੁਧਾਰਨ ਵਾਸਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੰਭਵ ਸਹੂਲਤਾਂ ਤੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪਹੁੰਚਾਉਣੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਹਿਲਾ

ਫਰਜ਼ ਹੈ। ਉਸ ਵੇਲੇ ਘਰੇਲੂ ਜ਼ਨਨੀਆਂ ਦੀ ਸੇਚ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਭੋਲਾਪਣ ਸੀ। ਹਰਬੰਸ ਕੌਰ ਇਕ ਦਿਨ ਦੱਸ ਰਹੀ ਸੀ ਕਿ ‘ਪਿੰਡ ਦੀਆਂ ਔਰਤਾ

ਗੈਂਗਸਟਰ ਲਾਰੈਸ ਬਿਸ਼ਨੋਈ ਦੇ ਸਾਬੀ ਅੰਕਿਤ ਭਾਦੂ ਦੇ ਕਥਿਤ ਐਨਕਾਊਟਰ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਜੁਬਾਨੀ

ਮੁਹਾਲੀ ਦੇ ਜ਼ੀਰਕਪੁਰ ਵਿਖੇ ਕਥਿਤ ਪੁਲਿਸ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚ ਸੇਮਵਾਰ ਨੂੰ ਮਾਰੇ ਗਏ "ਗੈਂਗਸਟਰ" ਅੰਕਿਤ ਭਾਦੂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲਾਰੈਸ ਬਿਸ਼ਨੋਈ ਗੈਂਗ ਦਾ ਖਾਤਮਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਓਰਗਨਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਕ੍ਰਾਈਮ ਕੰਟਰੋਲ ਯੂਨਿਟ (ਐਫੀ) ਦੇ ਮੁਖੀ ਏਂਡੈਲੀਜ਼ੈਸ ਗੁਰਮੀਤ ਚੌਹਾਨ ਨੇ ਬੀਬੀਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਕੀਤਾ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਅੰਕਿਤ ਭਾਦੂ ਲਾਰੈਸ ਬਿਸ਼ਨੋਈ ਦਾ ਸਾਬੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਇਸਦਾ ਗੈਂਗ ਇਹ ਬਾਹਰ ਤੋਂ ਚਲਾ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਏਂ ਅਾ ਏ ਜੀ ਜੀ ਇੰਟੈਲੀਜੈਸ ਗੁਰਮੀਤ ਚੌਹਾਨ ਮੁਤਾਬਕ ਹੁਣ ਇਹ ਆਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲਾਰੈਸ ਬਿਸ਼ਨੋਈ ਅਤੇ ਸੰਪਤ ਨਹਿਰਾ ਗੈਂਗ ਦਾ ਲਗਭਗ ਖਾਤਮਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।

ਚੌਹਾਨ ਮੁਤਾਬਕ ਇਹ ਗੈਂਗ ਪੰਜਾਬ, ਹਰਿਆਣਾ ਅਤੇ ਰਾਜਸਥਾਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਰਗਰਮ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਮੈਂਬਰ ਗਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਜਾਂ ਫਿਰ ਉਹ ਖਤਮ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ।

ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਖੁਫੀਆ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਅਫਸਰਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਲਾਰੈਸ ਬਿਸ਼ਨੋਈ ਅਤੇ ਸੰਪਤ ਨਹਿਰਾ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਕੌਸਲ ਚੌਣਾ ਵਿੱਚ ਸਰਗਰਮ ਰਹੇ ਸਨ।

ਲਾਰੈਸ ਬਿਸ਼ਨੋਈ ਅਬੋਹਰ ਨੇ ਤੱਲੇ ਪਿੰਡ ਦਾ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੰਪਤ ਨਹਿਰਾ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤ ਸਬ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦਾ ਮੁੰਡਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੋਰਾਨ ਹੀ ਗੈਂਗਸਟਰਾਂ ਨੂੰ ਨਾਲ ਹੋਇਆ।

ਸੰਪਤ ਨਹਿਰਾ ਦਾ ਸਬੰਧ ਰਾਜਸਥਾਨ ਨਾਲ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਮੁਤਾਬਕ ਇਸ ਸਮੇਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਗੈਂਗ ਸਰਗਰਮ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਵਾਰਦਾਤਾਂ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਿੱਛੇ ਇੱਕ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਗਰੁੱਪਾਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਸਰਗਰਮ ਹਨ।

ਅੰਕਿਤ ਭਾਦੂ ਦਾ ਕਥਿਤ ਐਨਕਾਊਟਰ

ਬੀਬੀਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ

ਬਹਾਡ ਮੁਤਾਬਕ ਨੌਜਵਾਨ ਦੀ ਪਛਾਣ 23 ਸਾਲਾ ਅੰਕਿਤ ਭਾਦੂ ਵਜੋਂ ਹੋਈ ਜਿਸ ਦੇ ਚਾਰ ਗੋਲੀਆਂ ਲੱਗੀਆਂ।

ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਆਈ ਜੀ ਕੁੰਵਰ ਵਿੱਜ ਪ੍ਰਤਾਪ ਮੁਤਾਬਕ ਐਨਕਾਊਟਰ ਦੌਰਾਨ ਪੁਲਿਸ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਚੁਣੌਤੀ ਉਸ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸੀ।

ਵਿਖੇ ਅਜੇ ਨਾਗੀ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਕਤਲ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜੋ ਗੈਂਗਵਾਰ ਦੀ ਵਾਰਦਾਤ ਦੌਸ਼ੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਖੁਫੀਆ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਅਫਸਰਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਅੰਕਿਤ ਦੇ ਸਿਲਾਫ਼ 7 ਤੋਂ 8 ਕਤਲ ਦੇ ਕੇਸ ਦਰਜ ਸਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ 22 ਮਈ ਨੂੰ ਵਿਨੋਦ ਜਾਟ ਉਰਫ਼ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਇੱਕ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅੰਕਿਤ ਨੇ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੋਲੀਆਂ ਮਾਰ ਕੇ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਅੰਕਿਤ ਉਤੇ ਦੋ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ ਇਨਾਮ ਸੀ ਜਦਕਿ ਰਾਜਸਥਾਨ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਉਸ ਉਤੇ ਇੱਕ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ ਇਨਾਮ ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ।

ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸਰਗਰਮ ਗੈਂਗਸਟਰ

ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਮੁਤਾਬਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੋਸਟ ਵਾਂਟਡ ਗੈਂਗਸਟਰਾਂ ਦੀ ਲਿਸਟ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਅੱਠ ਗੈਂਗਸਟਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇਸ ਲਿਸਟ ਵਿੱਚ ਅੰਕਿਤ ਦਾ ਨਾਮ ਅੱਠਵੇਂ ਨੰਬਰ ਉਤੇ ਦਰਜ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਮੁਤਾਬਕ ਲਿਸਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਬਾਕੀ ਗੈਂਗਸਟਰ ਸੁਖਪ੍ਰੀਤ ਉਰਫ਼ ਹੈਰੀ

ਚੱਠਾ, ਗੋਪੀ ਘਰਸ਼ਿਆਮਪੁਰੀਆ, ਸੁੱਖ ਧਾਲੀਵਾਲ, ਜੈਪਾਲ, ਕਸਮੀਰਾ ਸਿੰਘ, ਸ਼ਬਦ ਅਤੇ ਹਰਿੰਦਰ ਰੀਟਾ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਮੁਤਾਬਕ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ 15 ਤੋਂ 20 ਗੈਂਗਸਟਰਾਂ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਇਸ ਸਮੇਂ ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਗੈਂਗਸਟਰਾਂ ਦਾ ਖੌਫ਼

ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਗੈਂਗਸਟਰਾਂ ਦਾ ਖੌਫ਼ ਇਸ ਕਦਰ ਸੀ ਕਿ 2017 ਦੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਇਹ ਮੁੰਡਾ ਕਾਫ਼ੀ ਉਛਲਿਆ। ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕੁਰਸੀ ਸੰਭਾਲਿਆ ਹੈ ਗੈਂਗਸਟਰਾਂ ਦਾ ਖੌਫ਼ ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਦਾ ਬੁਕਾਬਲਾ ਕੁਝ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨਾਲ ਹੋਇਆ।

ਬਿਕਰਮ ਬਰਾਡ ਮੁਤਾਬਕ 15 ਤੋਂ 20 ਮਿੰਟ ਚੱਲੇ ਇਸ ਪੁਲਿਸ ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨੌਜਵਾਨ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ। ਬਿਕਰਮ ਚਾਹੀਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਇਹ ਪਿੰਡ ਹੁਣ ਪਹਿਲਾਂ ਵਰਗ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ ਤੇ ਕੱਲ ਸਾਇਦ ਅੰਜ ਵਰਗ ਵੀ ਨਾ ਰਹੇ।

ਬਹਲੇ ਨਾਲ ਮੇਰਾ ਪੁੱਤ ਤਾਂ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਆਉਣਾ।

ਅਕਲੇ ਨਾਲ ਮੇਰਾ ਪੁੱਤ ਤਾਂ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਆਉਣਾ।

ਦਹਿਸਤ, ਨਮੋਸ਼ੀ ਅਤੇ ਦੁੱਖ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਮਈ ਜਿਹੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹਨ। ਵਿੱਕੀ ਗੋਡਰ ਦੇ ਚਾਰ ਕਮਰਿਆਂ ਦੇ ਪੱਕੇ ਘਰ ਦੀਆਂ ਬੇਰੀਗੀਆਂ ਕੰਧਾਂ ਵਰਗ ਹੀ ਘਰ ਵਿੱਚ ਸੱਖਣਾ ਹੈ। ਘਰ ਵਿੱਚ 50 ਕੁ ਬੰਦੇ ਮੌਜੂਦ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਚਾਹਣੀ ਦੇ ਬਾਸਿੰਦੇ ਨੂੰ ਜਾਂ ਸਕੇ ਸੰਬੰਧੀ। ਸ਼ਰੀਕੇ ਵਾਲੇ ਬਹੁਤੀ ਚਰਚਾ ਕਰਨੀ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਜਾਂ ਕਰ ਨਹੀਂ ਪਾ ਰਹੇ।

ਅਕਲੇ ਨਾਲ ਮੇਰਾ ਪੁੱਤ ਤਾਂ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਆਉਣਾ।

ਫੇਸਬੁੰਕ ਉਤੇ ਵਿੱਕੀ ਦੇ ਕਥਿਤ ਸਾਬੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਬਦਲਾ ਲੈਣ ਦੇ ਬਿਆਨ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਮਿਲਣ ਵਾਲੇ ਜਵਾਬਾਂ ਦੀ ਅਵਾਜ਼ ਦੱਬਵੀ ਹੈ।

ਮਾਪਿਆਂ ਦਾ ਇਕੱਲਾ ਪੁੱਤ ਸੀ

ਸ਼ਬਦ ਸੰਕੋਚ ਨਾਲ ਵਰਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ।

ਢਾਹਣੀ ਦੇ ਹੀ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਸਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਸੀ, "ਜੋ ਵੀ ਹੋਇਆ ਮਾੜਾ ਹੋਇਆ ਬਾਈ ਜੀ ਮਾਪਿਆਂ ਦਾ ਕੱਲਾ ਪੁੱਤ ਸੀ।"

ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਬਿਨਾਂ ਮੁੰਡੇ ਗੈਂਗਸਟਰ ਬਣਦੇ ਰਹਿਣਗੇ।

- ਗਰਾਊਂਡ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹੇ ਵਿੱਕੀ ਦੇ ਸਾਬੀ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਸੀ, "ਵਿੱਕੀ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਮੇਰਾ ਜ਼ਰੀਅਰ ਸੀ, ਅਸੀ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠੇ ਖੜ੍ਹੇ ਰਹੇ ਅਤੇ ਵਿੱਕੀ ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ।" ਵਿੱਕੀ ਦੇ ਤਾਏ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ, "ਗੋਡਰ ਤਾਂ ਇਹਦਾ ਨਾਂ ਜਵਾਕਾਂ ਨੇ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਚੌਤਾਂ-ਚੌਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਗਲਤ ਸੰਗਤ ਕਰਕੇ ਕਹ ਲਓ ਜਾਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਗਲਤ ਪਾਲਸੀਆਂ ਕਰਕੇ ਕਹ ਲਓ, ਮੇਰੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਐ ਕਿ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਗਲਤ ਸੰਗਤ ਵਿੱਚ ਪੈਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ

ਅਕਲੁਕ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚਣ ਵਾਲੇ ਕੈਮਰੇ ਵਾਲੇ ਹੱਥ ਸਕੇ-ਸਬੰਧੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਖਾਵਾਂ ਮਹਿਸੂਸ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾ ਰਹੇ। ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਮਿਲਣ ਵਾਲੇ ਜਵਾਬਾਂ ਦੀ ਅਵਾਜ਼ ਦੱਬਵੀ ਹੈ।

ਅਕਲੁਕ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚਣ ਵਾਲੇ ਕੈਮਰੇ ਵਿੱਚ ਪਿੰਡ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਸੁਖਾਵਾਂ ਮਹਿਸੂਸ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾ ਰਹੇ।

ਅਕਲੁਕ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚਣ ਵਾਲੇ ਕੈਮਰੇ ਵਿੱਚ ਪਿੰਡ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਸੁਖਾਵਾਂ ਮਹਿਸੂਸ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾ ਰਹੇ।

ਪਿੰਡ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਵੀ ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਹੈ ਸੀ।

ਦੁਕਾਨਦਾਰ ਗੁਰਸੇਵਕ ਸਿੰਘ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਸੀ, "ਹਾਲੇ ਕੁਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿੱਕੀ ਦਾ ਦੌਡੀ ਮੈਡੀ ਮੈਡੀ ਸੰਦੇ ਲੈ ਕੇ ਗਿਆ, ਮਿਲਵਰਤਣ ਵਾਲਾ ਟੱਬਰ ਆ ਬਾਈ ਇਹਨਾਂ ਦਾ।" ਸੱਥ ਵਿੱਚ ਬੈਠੇ ਗੱਜਣ ਸਿੰਘ ਪਿੰਡ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਸਮੇ

Raja King of Sweets Now Presents

Come and Enjoy Mouth Watering Chaat All Day

ਹੁਣ ਸੂਗਰ ਦੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਵਾਸਤੇ ਵੀ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਿਠਾਈ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹੋ

- BHEL PAPDI CHAAT • FALUDA KULFI
- GOL GAPPE (PANI PURI) • KHASTA KACHORI

RAJA SWEETS & INDIAN CUISINE

31583 Alvarado Blvd. Union City, CA 94587

Phone : (510) 489-9100

Moon Indian Cuisine
510-780-9233

ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਤੋਂ ਖਾਣਾ ਪੈਕ ਕਰਵਾ ਕੇ ਵੀ ਲੈ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹੋ, ਕੇਟਰਿੰਗ ਵੇਲੇ ਤੰਦੂਰ ਦਾ ਇੱਤਜ਼ਾਮ ਹੈ, ਕੇਟਰਿੰਗ ਵਾਸਤੇ ਕਾਲ ਕਰੋ ਜੀ

- * 100 ਬੰਦਿਆਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਵੱਡੀ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਪਾਰਟੀ ਤੱਕ
- * ਗੁਰੂ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਕੇਟਰਿੰਗ ਲਈ 10 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੱਕ ਛੋਟ
- * ਬਹੁਤ ਹੀ ਤਜ਼ਰਬੇਕਾਰ ਕੁੱਕ

Fish Pakora

ਮੱਛੀ ਪਕੌਡੇ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਮਾਹਿਰ
ਲੱਭੂ, ਜਲੇਬੀ, ਬਰਫੀ, ਗੁਲਾਬ ਜਮੂਨ ਤੇ ਵਿਆਹ
ਸਾਚੀ ਮੌਕੇ ਸਭ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਿਠਾਈ ਤਿਆਰ ਕਰਦੇ
ਹਨ। ਘੱਟ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹੋ।

Paul 510-978-7170

Over 30 Years Experience in Restaurant & Catering Business

ਮੁਨ ਇੰਡੀਅਨ ਕੁਝੀਨ (ਹੇਵਰਡ)

600 West Harder Rd. Hayward, CA 94544
Phone (510)780-9233 Fax (510) 780-9812

www.moonindiancuisine.net

OAKLAND

ਨਵੇਂ ਆਤੇ ਪੁਰਾਣੇ ਰੱਕ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਅੱਜ ਹੀ ਮਿਲੋ, ਆਸੀਂ ਰੱਕਾਂ ਲਈ ਹਾਈਨਾਂਸ ਵੀ ਕਰਵਾ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ।

THE WEST'S LEADING FULL-SERVICE TRUCK AND TRAILER DEALERSHIP

SALES & LEASING • PARTS & SERVICE • FINANCE & INSURANCE

HARJINDER SINGH BAL NEW TRUCK SALES

Direct 510-577-5509 | Cell 510-613-3573

hsingh@tecequipment.com

TECEQUIPMENT.COM

8099 S COLISEUM WAY, OAKLAND, CA 94621

ਸਹਾਇਤਾ ਸੰਸਥਾ ਵੱਲੋਂ ਬੀਬੀ ਜਸਵੀਰ ਕੌਰ ਦਾ ਸਨਮਾਨ

ਰਾਜਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਜਸਵੀਰ ਕੌਰ, ਡਾ. ਹਰਕੇਸ਼ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਦੇ ਗ੍ਰਹਿ ਵਿਖੇ

ਬੱਬਿਊਂ ਸੱਜੇ - ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸੂਚ, ਪਰਮਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਜਸਵੀਰ ਕੌਰ ਅਤੇ ਰਾਜਿੰਦਰ ਕੌਰ।

ਰੇਡੀਓ ਮਿਰਚੀ 1310 ਵੱਲੋਂ ਇੰਟਰਵਿਊ ਵੇਲੇ ਰਾਮਹਰਸਿਮਰਨ ਸਿੰਘ, ਬੀਬੀ ਜਸਵੀਰ ਕੌਰ ਅਤੇ ਰਾਜਿੰਦਰ ਕੌਰ

ਬੀਬੀ ਜਸਵੀਰ ਕੌਰ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸਹਾਇਤਾ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਯਾਦਵਿੰਦਰ ਧਾਲੀਵਾਲ, ਅਮਰ ਚੌਹਾਨ, ਦਮਨਜ਼ਿਤ ਸਰਾਂ, ਪਵਿੰਤਰ ਬਿਆੜਾ

ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੰਘੜਾ ਵੱਲੋਂ ਪਰਦੇਸ ਟਾਇਮਜ਼ ਵੱਲੋਂ ਬੀਬੀ ਜਸਵੀਰ ਕੌਰ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨ ਚਿੰਨ੍ਹ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ।

ਡਾ. ਹਰਕੇਸ਼ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਬੀਬੀ ਜਸਵੀਰ ਕੌਰ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ।

ਸਹਾਇਤਾ ਸੰਸਥਾ ਵੱਲੋਂ ਰਾਜਾ ਸਵੀਟਸ ਵਿਖੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਤਸਵੀਰ

ਪਰਦੇਸ ਟਾਇਮਜ਼ ਵੱਲੋਂ ਯੂਬਾ ਸਿਟੀ ਦੇ ਸੱਜਣ ਸਨਮਾਨਿਤ

ਹਰਦੀਪ ਢਾਡਲੀ ਜੀ ਨੂੰ ਪਰਦੇਸ ਟਾਇਮਜ਼ ਦੀ 13ਵੀਂ ਵਰ੍ਗੀਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ।

ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਕੁਲਾਰ ਅਤੇ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ (ਟਰਾਂਸਪੋਰਟਰ, ਲਾਈਫ ਓਕ)

ਰਣਜੀਤ ਕੰਦੇਲਾ (ਮੈਨੋਜਿੰਗ ਐਡੀਟਰ ਪਰਦੇਸ ਟਾਇਮਜ਼) ਕਿਵੀ ਕਿੰਗ ਸ. ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਕੁਲਾਰ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ।

ਰਣਜੀਤ ਕੰਦੇਲਾ ਪਰਦੇਸ ਟਾਇਮਜ਼ ਵੱਲੋਂ ਜੇ. ਬੀ. ਕੈਰੀਅਰ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ।
ਖੱਬਿਊਂ - ਸੱਜੇ ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਖਹਿਰਾ, ਰਣਜੀਤ ਕੰਦੇਲਾ, ਹਰਜਿੰਦਰ ਗਿੱਲ, ਸ. ਅਜਾਇਬ ਸਿੰਘ ਮੱਲ੍ਹੀ।

ਪਰਦੇਸ ਟਾਇਮਜ਼ ਵੱਲੋਂ ਯੂਬਾ ਸਿਟੀ ਦੇ ਕੁਝ ਪਤਵੰਤਿਆਂ ਨੂੰ ਪਿਛਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਪਰਦੇਸ ਟਾਇਮਜ਼ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਹਰਦੀਪ ਢਾਡਲੀ ਜੀ ਜੋ ਕਿ ਕਈ ਵਰਿਆਂ ਤੋਂ ਪਰਦੇਸ ਟਾਇਮਜ਼ ਦੇ ਆਨਨਦੀ ਸਲਾਹਕਾਰ ਹਨ ਤੋਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਪਰਦੇਸ ਟਾਇਮਜ਼ ਦੀ ਮਾਇਕ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਰਿਡਲੀ (ਕੈਲੋਫੋਰਨੀਆ) ਵਿਚ 'ਕਿਵੀ ਕਿੰਗ' ਸ. ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਕੁਲਾਰ ਨੂੰ ਵੀ ਪਰਦੇਸ ਟਾਇਮਜ਼ ਵੱਲੋਂ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਸ. ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਕੁਲਾਰ ਹੁਰੀਂ ਪਰਦੇਸ ਟਾਇਮਜ਼ ਦੇ ਆਨਨਦੀ ਸਲਾਹਕਾਰ ਹਨ। ਕਿਵੀ ਫਰੂਟ ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦੇਸ਼ਾਂ-ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

kostco ਕੈਲੋਫੋਰਨੀਆ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਦੇਸ਼ਾਂ 'ਚ ਵੀ ਇਹਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕਿਵੀ ਫਰੂਟ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਲਾਰਕੀਨ ਰੋਡ ਗੋਲਡਨ ਤੋਂ C.A. Grown ਨਾਂ ਦੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਕਿਵੀ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੱਜਣ ਦੋਸਤ ਹਨ ਤੇ ਲਾਰਕੀਨ ਰੋਡ 'ਤੇ ਹੀ ਗੁਰੂ ਘਰ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਤਿਆਰ ਵਿਚ ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਯੋਗਦਾਨ ਹੈ। ਪੈਸੇ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਤੇ ਹੋਰ ਵੀ ਸਭ ਕਿਸਮ ਦੀ ਮਦਦ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਸ. ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਪੰਮਾ ਹੁਰੀਂ ਵੀ ਇਸੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਵਿਚ ਵੀ ਬਹੁਤ ਮਾਇਕ ਤੇ ਹੋਰ ਮਦਦ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਗੁਰੂ ਘਰ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪੰਮਾ

ਪਰਿਵਰਤ ਵੱਲੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਆਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਪਰਦੇਸ ਟਾਇਮਜ਼ ਨਾਲ ਇਹ ਸੱਜਣ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਰਹਿਣ ਅਤੇ ਹਰ ਵੇਲੇ ਮਾਇਕ ਸਹਾਇਤਾ ਵੀ ਭੇਜਦੇ ਹਨ।

ਯੂਬਾ ਸਿਟੀ ਵਿਚ ਹੀ ਦੋ ਹੋਰ ਸੱਜਣਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਪਰਦੇਸ ਟਾਇਮਜ਼ ਵੱਲੋਂ। ਹਰਜਿੰਦਰ ਗਿੱਲ ਜੋ ਕਿ ਜੇ. ਬੀ. ਕੈਰੀਅਰ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸ. ਅਜਾਇਬ ਸਿੰਘ ਮੱਲ੍ਹੀ ਵੀ ਇਸੇ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪਿਛਲੇ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਪਰਦੇਸ ਟਾਇਮਜ਼ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਇਹਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਮਾਇਕ ਸਹਾਇਤਾ ਪਰਦੇਸ ਟਾਇਮਜ਼ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਹਰਜਿੰਦਰ ਗਿੱਲ ਹੁਰੀਂ ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਰਹੇ ਹਨ। ਯਾਦ ਰਹੇ ਕਿ ਰਣਜੀਤ ਕੰਦੇਲਾ (ਮੈਨੋਜਿੰਗ ਐਡੀਟਰ) ਪਰਦੇਸ ਟਾਇਮਜ਼ ਤੇ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਐਮ. ਏ. ਵੀ ਲਾਇਲਪੁਰ ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਦੇ ਹੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਨਾਤੇ ਪਰਦੇਸ ਟਾਇਮਜ਼ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ ਤੇ ਪਰਦੇਸ ਟਾਇਮਜ਼ ਦੇ ਆਨਨਦੀ ਸਲਾਹਕਾਰ ਵੀ ਹਨ। ਸਾਡੇ ਵੱਲੋਂ ਜਦੋਂ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਜਾ ਕੇ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਗਿਆ ਤੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਪਰਦੇਸ ਟਾਇਮਜ਼ ਦੇ ਸਲਾਨਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਤੇ ਨਹੀਂ ਅੱਪੱਤ ਸਕੇ, ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਜਾ ਕੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਇਹ ਪਿਛਲੇ 16 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਜੇ. ਬੀ. ਕੈਰੀਅਰ ਜੇ ਹਨ ਤੇ ਯੂਬਾ ਸਿਟੀ ਦੇ ਬਹੁਤ

ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਯੂਬਾ ਸਿਟੀ ਦੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮਾਣਯੋਗ ਸੱਜਣ ਹਨ ਤੇ ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਪਰਦੇਸ ਟਾਇਮਜ਼ ਵੱਲੋਂ ਤੇ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਉਹਨਾਂ ਸੱਜਣਾਂ ਦਾ ਜੋ ਪਰਦੇਸ ਟਾਇਮਜ਼ ਦੀ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਮਾਇਕ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਤੇ ਅਗਲੇਰੇ ਸਮਾਂਅਂ ਵਿਚ ਵੀ ਅਸੀਂ ਇਹਨਾਂ ਸੱਜਣਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦੇ ਰਹਾਂਗੇ। ਹਰਜਿੰਦਰ ਗਿੱਲ ਤੇ ਅਜਾਇਬ ਸਿੰਘ ਮੱਲ੍ਹੀ ਹੁਰੀਂ ਵੀ ਗੁਰੂ ਘਰ ਟਾਇਰਾ ਬੁਇਨਾ ਵਿਚ ਸੇਵਾਦਾਰ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਹਰ ਵੇਲੇ ਤੱਤਪਰ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਯੂਬਾ ਸਿਟੀ ਵਿਚੋਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸੱਜਣ ਮਿੱਤਰ ਪਰਦੇਸ ਟਾਇਮਜ਼ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ।

ਇੱਥੋਂ ਹੀ ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਖਹਿਰਾ ਜੀ ਜੋ ਜੇ. ਬੀ. ਕੈਰੀਅਰ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟਰ ਹਨ, ਨਾਲ ਵੀ ਮੁਲਾਕਾਤ ਹੋਈ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਪਿਛੋਕਤ ਕਪੂਰਬਲਾ ਸਹਿਰ ਨਾਲ ਹੈ ਤੇ ਉਹ 1990 ਤੋਂ ਹੀ ਪ੍ਰਦੀਪੀਨੇ ਦੀ ਖੇਤੀਬਾਤੀ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹਨ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਮੇਰੇ ਪਿੰਡਾਂ ਲਾਗੇ ਸਾਹਲੋ-ਸਕੋਹਪੁਰ ਦੇ ਵਿਚ ਪ੍ਰਦੀਪੀਨੇ ਨੂੰ ਪੀੜ ਕੇ ਉਸਦਾ ਤੇਲ ਕੱਢਣ ਦਾ ਪਲਾਂਟ ਲਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਤੇ ਲਾਗਲੇ ਪਿੰਡ ਮੱਲ੍ਹੂਰ-ਮਹਿਰਮ ਪੁਰ (ਰਾਹੋਂ-ਐੱਡ) ਸਤਕ 'ਤੇ ਪੈਂਦੇ) ਪਲਾਂਟ ਵਰਗਾ ਹੀ ਲਾ ਕੇ ਜ਼ਿੰਮੀਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਅੱਲੱਗ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਖੇਤੀ ਕਰਨ ਵਿਚ ਮੁਹਾਰਤ ਕਰਵਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਇਸ ਨਵੀਨੀਕਰਨ ਦੇ ਕਿੱਤੇ ਵਿਚੋਂ ਜ਼ਿੰਮੀਦਾਰ ਤਬਕੇ ਨੂੰ ਕਾਫ਼ੀ ਲਾਭ ਵੀ ਹੋਇਆ।

ਉਹ ਕਪੂਰਬਲਾ ਸਹਿਰ ਦੇ ਕਾਲਜ ਤੋਂ ਹੀ ਪੜ੍ਹੇ ਲਿਖੇ ਹਨ ਤੇ ਇਕ ਉਚੀ ਸੌਚ ਰੱਖਣ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਹੀ ਅਗਾਂਹਵਾਹੂ ਖਿਆਲਾਂ ਦੇ ਸੱਜਣ ਹਨ। ਮੈਂ ਰਣਜੀਤ ਕੰਦੇਲਾ ਜੀ ਸਦਕੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲ ਸਕਿਆ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਪਰਦੇਸ ਟਾਇਮਜ਼ ਦੇ ਸਾਲਾਨਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿਚ ਇਹ ਸੱਜਣ ਪਹੁੰਚ ਨਹੀਂ ਸਕੇ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਵਿਸ਼ੇ ਜੋ 'ਦਿਮਾਗੀ ਸੰਤੁਲਨ ਦਾ ਵਿਗੜਨਾ ਤੇ ਕਾਰਨ ਕੀ ਹਨ' ਤੇ ਕਾਫ਼ੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਖਹਿਰਾ ਸਾਹਿਬ ਵੱਲੋਂ ਪਾਈ ਗਈ। ਉਮੀਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਅਗਲੇ ਲੇਖਾਂ ਵਿਚ ਮੇਰੇ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਤੇ ਹੋਰ ਥੋੜ੍ਹਾ ਕਰਕੇ ਕੁਝ ਲਿਖਿਆ ਜਾ ਸਕੇਗਾ।

ਜਿਨ੍ਹੇ ਸੱਜਣ ਮਿੱਤਰ ਵੀ ਯੂਬਾ ਸਿਟੀ ਤੋਂ ਸਾਡੇ ਇਸ ਅਖਬਾਰ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਮੈਂ ਤਹਿਂ ਦਿੱਤੇ ਉਹਨਾਂ ਸਭ ਦਾ ਬਹੁਤ ਰਿਣੀ ਤੇ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਡੀ ਗੀੜ੍ਹ ਦੀ ਹੱਡੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਵਿਚ ਮੇਰਾ ਬਹੁਤ ਸਾਥ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਸਾਡੇ ਅਧਾਰੇ ਰਣਜੀਤ ਕੰਦੇਲਾ ਜੀ ਦੀ ਮਿਹਨਤ ਦਾ ਸਦਕਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਇਹ ਪ੍ਰਣ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਆਪਣੇ ਇਕ ਨਿੱਗਰ ਤੇ ਨਰੋਈ ਅਖਬਾਰ ਆਪਣੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਦੇਣੀ ਹੈ।

ਅਦਾਰਾ ਪਰਦੇਸ ਟਾਇਮਜ਼ ਵੱਲੋਂ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਵੀਰਾਂ/ਭੈਣਾਂ ਦਾ ਬਹੁਤ ਬਹੁਤ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਅਗਲੇਰੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਵਿਚ ਜਾਣ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

-ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਐਮ. ਏ.

ਫਰੀ ਡਿਲੀਵਰੀ

Haller's

• PHARMACY •

Since 1957

* Free Delivery * Open 7 days a week

* \$5 credit on over-the-counter products for newly transferred patients

* ਅਸੀਂ ਫਰੀਮਾਂਟ, ਯੂਨੀਅਨ ਸਿਟੀ ਤੇ ਨਿਊਆਰਕ ਸ਼ਹਿਰਾਂ 'ਚ ਦਵਾਈਆਂ ਘਰੋ-ਘਰੀ ਵੀ ਪਹੁੰਚਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

* ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਫਾਰਮੇਸੀ ਦੀ ਬਜਾਏ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀ ਪਰਚੀ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਸਿਰਫ ਸਾਨੂੰ ਫੋਨ ਕਰੋ, ਅਸੀਂਆਪ ਹੀ ਤੁਹਾਡਾ ਖਾਤਾ ਇੱਥੇ ਲੈ ਆਵਾਂਗੇ।

* ਦਵਾਈਆਂ ਨਕਦ ਲੈਣ ਸਮੇਂ ਦੂਸਰੀਆਂ ਫਾਰਮੇਸੀਆਂ, ਜਿੰਨਾ ਹੀ ਰੇਟ ਅਸੀਂ ਵੀ ਮੈਚ ਕਰਾਂਗੇ।

ਇਕ ਵਾਰ ਮੌਕਾ ਜ਼ਰੂਰ ਦਿਓ, ਤੁਹਾਡੇ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਆਪਣੀ ਫਾਰਮੇਸੀ

ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ:

(510) 797-2772

37323 Fremont Blvd, Fremont, CA 94536

Cosmetic & Family Dentistry

UPPAL DENTAL CARE

50 % Discount for Cash Patients

INVISALIGN
Start from \$ 2850 Off

Call for Details
Straighten Teeth
Without Wires

FREE TEETH WHITENING WITH PAID EXAM,
X-RAY & CLEANING YOUR INSURANCE
USUALLY COVER THESE SERVICES

Laser Treatment
Lumineers/Veneers
Dentures & Partials
Root Canals
Bad Breath
Cosmetic Dentistry
Crowns & Bridges
Tooth Extraction
Gum Treatment

Charanjit S Uppal

D.D.S.

Not Valid with
any other offer

Strictly Maintained
Sterilization Standards
Most Insurance
Plans Accepted

FREE TEETH WHITENING
ਸਫ਼ਾਈ ਤੇ ਐਕਸ-ਰੇ,
ਇੰਸ਼ੋਰੈਸ ਵੱਲੋਂ ਹੀ
ਭੁਗਤਾਨ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।

1191 W Tennyson Rd. # 4,
Hayward. (CA) 94544
510-786-1780

1750 CLEAR LAKE AVE
Milpitas, CA 95035
408-942-4400

www.uppaldental.com

Quick Lube & Smog

We rent
U-HAUL

OIL CHANGE & SMOG CHECK STATION

SUKHWINDER BHELLA

gogibhella@gmail.com

**691 W. Tennyson Rd
Hayward, CA 94544**

PH 510-757-6775

FAX 510-292-0330

Preet Fabrics & Appliance

ਆਸੀਂ ਹੋਲਸੇਲ ਅਤੇ ਗੀਟੇਲ ਵਿਚ ਨਵੇਂ ਡਿਜ਼ਾਇਨਾਂ ਦੇ ਸੂਟ, ਜਿਊਲਰੀ, ਫੈਸ਼ਨ ਦਾ ਹੋਰ
ਸਾਮਾਨ, ਵਿਆਹ ਲਈ ਲਹਿਗੇ ਅਤੇ ਮੁੜਿਆਂ ਲਈ ਵਿਆਹ ਵਾਸਤੇ ਸ਼ੇਰਵਾਨੀ ਅਤੇ
ਹੁਣ ਨਵੇਂ ਚਲੇ ਡਿਜ਼ਾਇਨਾਂ ਦੇ ਕੱਪੜੇ ਵੀ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ।

ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਕਲਗੀ, ਸਿਹਰਾ, ਸੂੜਾ, ਹਾਰ, ਜਾਗ੍ਹ, ਰੂਮਾਲੇ ਤੇ ਹੋਰ ਵਿਆਹ ਦਾ ਸਾਮਾਨ ਵੀ ਮਿਲਦਾ ਹੈ।

YOUR ONE-STOP CENTER FOR BOTH FABRICS & APPLIANCES

5156 mowry AVE. Fremont, CA 94538

TEL: 510-797-7111 FAX: 510-739-6350

(For More Info. Call Onkar)

APPLIANCES

WE CARRY ALL MAJOR BRANDS!!

SONY, SANY, JVC, PANASONIC, LUGGAGE CROSS, PARKER PENS, OSTER BLENDERS

- Tvs, VCRs, DVD
- Tape Recorders
- Camcorders
- DVD Players
- Cordless Phones
- Watches (Seiko, Citizen & Swistar)
- Shavers & Trimmers
- Cellular Phones
- Medical Equipment
- Calling Cards

ਭਾਰਤੀ ਸਿਆਸਤ 'ਚ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਐਰਤ ਨੂੰ ਪਸੰਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

ਸਾਡੇ ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਹਰ ਵੇਲੇ ਸੋਹਣੇ ਚਿਹਰਿਆਂ ਦੀ ਤਾਰੀਫ਼, ਸੋਹਣੇ ਨਾ ਹੋਣ ਦੀ ਹੀਣ ਭਾਵਨਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੋਹਣੇ ਦਿਖਣ ਦੇ ਤਰੀਕਿਆਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇਸ਼ ਹੈ। ਮਤਲਬ ਐਰਤ ਕਿੰਨੀ ਵੀ ਪੜ੍ਹੀ ਲਿਖੀ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਤੇਜ਼ ਹੋਵੇ ਪਰ ਜੇਕਰ ਥੋੜ੍ਹੀ ਸੋਹਣੀ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਵਧੀਆ ਹੁੰਦਾ।

ਸੋਹਣੇ ਹੋਣ ਦੀ ਇਸ ਜੱਦੋ-ਜਹਿਦ 'ਚ ਮੈਂ ਇਤਫਾਕ ਨਹੀਂ ਪਰ ਦੁਨੀਆਂ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਹੈਰਾਨ ਹੁੰਦੀ ਹਾਂ, ਜਦੋਂ ਦੇਖਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਸੋਹਣੇ ਹੋਣਾ ਇੱਕ ਬੋਝ ਜਿਹਾ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਚਿਹਰੇ ਤੋਂ ਸੋਹਣੀ ਹੋਵੇਗੀ ਤਾਂ ਅਕਲੋਂ ਖਾਲੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਮੌਕਾ ਵੀ ਇਸ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ

ਕਰਨਾ ਚਾਹੇਗਾ?"

ਰਾਜ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰ ਸਰਦ ਯਾਦਵ ਨੇ ਰਾਜਸਥਾਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਵਸੂਲਿਆ ਰਾਜੇ ਸਿਧਿਆ ਮੇਟੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਰਾਮ ਕਰਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਯਾਨਿ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ, ਗੱਲ ਬੱਸ ਇੰਨੀ ਹੈ ਕਿ ਪਾਰਟੀ ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਅਜਿਹੇ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਨਹੀਂ ਜੋ ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਿਆਸਤ 'ਚ ਐਰਤ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਘੱਟ ਹਨ।

ਸਿਆਸਤ ਵਿੱਚ ਡਾਟੀਆਂ ਐਰਤਾਂ

ਕਿਸੇ ਬਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੰਨਾ ਬੇਇੱਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ,

ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਐਰਤਾਂ ਨੂੰ ਵੇਟ ਪਾਉਣ ਦਾ ਹੱਕ ਕਈ ਦਹਕਿਆਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਨਾਲ ਮਿਲ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਸਿਆਸਤ ਵਿੱਚ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਤੈਅ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ।

ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਪੁਰਸ਼-ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਹੀਆਂ, ਅਤੇ ਐਰਤਾਂ ਨੂੰ ਟਿਕਟ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਝਿਜਕਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਵਿਧਾਇਕ ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਐਮ ਪੀ ਦਾ।

2014 ਦੀਆਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਕਰੀਬ 7500 ਉਮੀਦਵਾਰ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਿਰਫ਼ 8 ਫੀਸਦ ਯਾਨਿ ਕਰੀਬ 500 ਐਰਤਾਂ ਸਨ।

ਖੋਜ ਸੰਸਥਾ, 'ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਆਫ਼ ਡੈਮੋਕ੍ਰਾਟਿਕ

ਦੋਂਗਣੀ ਹੋਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਬਦਲਾਅ ਲਈ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਨੀਤੀ ਬਦਲਣੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਉਹ ਨਹੀਂ ਬਦਲੀ ਤਾਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਅਤੇ ਸਥਿਆਂ ਦੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਐਰਤਾਂ ਲਈ ਸੀਟਾਂ ਰਾਖਵੀਆਂ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਬਿੱਲ ਕਦੇ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਜੇ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਤਾਂ ਲਾਗ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਸੁਆਲ ਇੱਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਹੀ

ਸਹੀ ਰਾਹ ਹੈ?

ਐਰਤਾਂ ਲਈ ਪੰਚਾਇਤ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇੱਕ-ਤਿਹਾਈ ਅਤੇ ਫਿਰ 50 ਫੀਸਦ ਸੀਟਾਂ ਰਾਖਵੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ

ਦੋ

ਆਧੀ ਆਵਾਦੀ
ਪੂਰੀ ਮਾਰੀਵਾਰੀ

ਸੋਹਣੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੰਮ ਕੁਝ ਖਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਕਾਬਲੀਅਤ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਸੰਚਰਤਾ ਹੀ ਤਾਂ ਹੈ।

ਪ੍ਰਿੰਕਾ ਅਤੇ ਮਾਇਆਵਡੀ 'ਤੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਦੇ ਬੋਲ

ਇਹ ਦੋਹਰੇ ਮਾਪਦੰਡ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲ ਜਦੋਂ ਪ੍ਰਿੰਕਾ ਗਾਂਧੀ ਨੂੰ ਕਾਂਗਰਸ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਬਾਪਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਦੋਂ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਕੁਝ ਸੀਨੀਅਰ ਨੇਤਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕੁਝ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਨ। "ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਂਗਰਸ ਚਾਕਲੇਟ ਵਰਗੇ ਚਿਹਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆ ਰਹੀ ਹੈ।" "ਇਸ ਨਾਲ ਉਤਰ ਪੂਦੇਸ਼ 'ਚ ਬੱਸ ਇਹ ਫਾਇਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀਆਂ ਚੱਣ ਸਭਾਵਾਂ 'ਚ ਕੁਰੀਆਂ ਖਾਲੀ ਨਹੀਂ ਦਿਖੀਆਂ।" "ਵੇਟ ਚਿਹਰੇ ਦੇ ਸੋਹਣੇ ਹੋਣ ਦੇ ਬਲ 'ਤੇ ਜਿੱਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।"

ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਐਰਤ ਆਗੂ 'ਸੋਹਣੀ' ਹੋਣ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਫਿਟ ਨਾ ਹੁੰਦੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਇੱਜ਼ਤ ਮਿਲ ਜਾਵੇਗੀ।

ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ (ਬਸਪਾ) ਦੀ ਮੁਖੀ ਮਾਇਆਵਡੀ ਲਈ ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਪਾਰਟੀ (ਸਪਾ) ਨੇਤਾ ਮੁਲਾਇਮ ਸਿੰਘ ਯਾਦਵ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ, "ਕੀ ਮਾਇਆਵਡੀ ਇੰਨੀ ਸੋਹਣੀ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬਲਾਤਕਾਰ

ਤੁਹਾਡੇ ਸਰੀਰ ਬਾਰੇ ਬੇਇੱਜ਼ ਮਾਤੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਹੋਣ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਨੀਵਾਂ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਉਥੇ ਦਾ ਰੁਖ ਕਰੋਗੇ?

ਸ਼ਾਇਦ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਐਰਤਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖੋ, ਉਸੇ ਰਾਹ 'ਤੇ ਤੁਰੀਆਂ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਡਾਟੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਚਮੜੀ ਗੋਰੀ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਕਣਕਵੰਨੀ, ਮੇਟੀ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰ ਲਈ।

ਗਿੱਤੀ ਅਜੇ ਕਾਫੀ ਘੱਟ ਹੈ ਹੈ। ਪਹਿਲੀ ਲੋਕ ਸਭਾ 'ਚ 4 ਫੀਸਦ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੇ 16ਵੀਂ ਲੋਕ ਸਭਾ 'ਚ ਕਰੀਬ 12 ਫੀਸਦ ਐਰਤਾਂ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਹਨ।

ਗਾਂਧਾਂਵਾਂ ਵਿੱਚ ਦੇਖੀਏ ਤਾਂ ਨੇਪਾਲ ਦੀ ਸੰਸਦ ਵਿੱਚ 38 ਫੀਸਦ, ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ 20 ਫੀਸਦ ਐਰਤਾਂ ਹਨ।

ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤੁਸੀਂ ਕਰੋ ਕਿ ਸੁਪਨੇ ਦੇਖਣਾ ਛੱਡ ਦੇਣੀਏ, ਮੈਂ ਦੱਸ ਦੇਵਾਂ ਕਿ ਅਫਰੀਕੀ ਦੇਸ ਰਵਾਂਡਾ ਨੇ ਸੰਭਾਵਾਨਾ ਦੀ ਹੱਦ ਇੰਨੀ ਉਚੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਚਾਹਤ ਨੂੰ ਹੋਰ ਪਰ ਲੰਗ ਗਏ ਹਨ। ਰਵਾਂਡਾ ਦੀ ਸੰਸਦ 'ਚ 63 ਫੀਸਦ ਐਰਤਾਂ ਹਨ।

ਭਾਰਤ 'ਚ ਐਰਤਾਂ ਨੂੰ ਟਿਕਟ ਦੇਣ 'ਚ ਹਿ-ਚਰਿਚਾਹਟ

ਤਿਫਾਰਮਸ' ਦੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਮੁਤਾਬਕ ਇੱਨ੍ਹਾਂ ਐਰਤਾਂ 'ਚ ਇੱਕ-ਤਿਹਾਈ ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਲੜੀਆਂ ਬਲਕਿ ਆਜ਼ਾਦ ਉਮੀਦਵਾਰ ਸਨ।

ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ 59, ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ 60 ਅਤੇ ਭਾਜਪਾ ਨੇ 38 ਸੀਟਾਂ 'ਤੇ ਐਰਤਾਂ ਨੂੰ ਟਿਕਟ ਦਿੱਤਾ।

ਸਭ ਤੋਂ ਚੰਗ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਰਿਹਾ ਮਮਤਾ ਬੈਨਰਜੀ ਦੀ ਤਿਫਾਰਮਲ ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੱਕ-ਤਿਹਾਈ ਸੀਟਾਂ 'ਤੇ ਐਰਤਾਂ ਨੂੰ ਟਿਕਟ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਨਕਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਾਰਟੀ ਕਿਸੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਟਿਕਟ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਿਤਣ ਦੀ ਕਾਬਲੀਅਤ ਨੂੰ ਮਾਪਦੀ ਹੈ। ਪਤੇ ਦੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਆਮ ਸਮਝ ਤੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਉਲਟ, ਐਰਤਾਂ ਮਰਦਾਂ ਨਾਲੋਂ ਬਿਹਤਰ ਹਨ।

ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੁਤਾਬਕ 2014 ਦੀਆਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਐਰਤਾਂ ਦੇ ਜਿੱਤਣ ਦੀ ਦਰ (9 ਫੀਸਦ) ਮਰਦਾਂ (6 ਫੀਸਦ) ਤੋਂ ਕਿਤੇ ਬਿਹਤਰ ਹੈ।

ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸਿਆਸਤ ਵਿੱਚ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਮਹਿਲਾ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਲਈ ਚੁਣੌਤੀ

ਵਿਵਾਦ ਦੀ ਭਡਕੀ ਚੰਗਿਆਤੀ ਨੇ ਬਾਦਲਾਂ ਨੂੰ ਭੰਧੇ ਸੰਕਟ ਵਿੱਚ ਫਸਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਮਾਝੇ ਦੇ ਤਿੰਨ ਸੀਨੀਅਰ ਅਕਾਲੀ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਪਾਰਟੀ ਤੋਂ ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਦੇ ਕੇ ਆਪਣਾ ਵੱਖਰਾ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਬਣਾ ਲਿਆ। ਢੀਡਸਾ ਨੇ ਪਾਰਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਤੋਂ ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਵੀ ਮੰਗਿਆ ਹੈ। ਭਾਜਪਾ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਮੰਨੇ-ਪ੍ਰਮੰਨੇ ਸਿੰਘ

ਆਗੂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਣਾ ਕੇ ਸੂਬੇ ਦੇ ਸਿਆਸੀ ਪਿਤ ਵਿੱਚ ਇਕਲਿਆਂ ਕੁੰਦਣ ਲਈ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਪਰ ਤੋਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਪਾਰਟੀ ਵਲੋਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣ ਦੇ ਲਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਿਸਾਬ-ਕਿਤਾਬ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਕੋਈ ਬਹੁਤੀ ਥਾਂ ਨਹੀਂ ਹ

ਤੁਰ ਗਿਆ ਯੰਜਾਬੀ ਤੇ ਹਿੰਦੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਮਹਿਰਮ

ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਮਹਿਰਮ ਪਬਲੀਕੋਸ਼ਨਜ਼ ਗਰੁੱਪ ਵੱਲੋਂ ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਦੀ ਆਮਦ 'ਤੇ ਭੇਜੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕੈਲੀਡਰ ਇਸ ਵਾਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇ ਤਾਂ ਮਨ ਵਿਚ ਤੱਤਲਾ ਜਿਹਾ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਰਮਾਤਮਾ ਕਰੇ ਪਬਲੀਕੋਸ਼ਨਜ਼ ਦੇ ਮਾਲਕ ਬੀ.ਐਸ. ਬੀਰ ਠੀਕ ਨਾਕ ਹੋਣਾ। ਦਰਸ਼ਾਲ, ਕੁਝ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਬਾਬੂਮ ਦੇ ਫਰਸ਼ ਤੋਂ ਤਿਲੁਕ ਕੇ ਚੁਲਾ ਟੁੱਟ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਬੀਅਤ ਨਾਸਾਜ਼ ਚੱਲੀ ਆ ਰਹੀ ਸੀ। ਪਿਛਲੇ ਦੋ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ

ਨਿਰਜਣ ਖੋਗਾ

ਬੀ.ਐਸ. ਬੀਰ ਨਾਲ ਮੇਰੀ ਸਾਂਝ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਹਾਣੀ ਸੰਗ੍ਰਹਿ 'ਨਿਕੇ ਵੱਡੇ ਮੇਟਰੋ' ਰਾਹੀਂ ਪਈ ਸੀ। ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਵਿਚੋਂ ਮੈਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਵਿਚਲੀ ਮਾਨਵਤਾਵਾਦੀ ਸੁਰ ਪਸੰਦ ਆਈ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਪਸੰਦ ਆ ਗਿਆ। ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਰ ਪੁਸਤਕ ਮੇਰੇ ਕੌਲ ਪੜ੍ਹਣ ਲਈ ਆਉਂਦੀ ਰਹੀ ਤੇ ਮੈਂ ਲੱਗਦੀ ਵਾਹ ਉਸ ਬਾਰੇ ਆਪਣੀ ਰਾਇ ਵੀ ਕਿਤੇ ਨਾ ਕਿਤੇ ਛਾਪਵਾਉਂਦਾ ਰਿਹਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਾਲਮ ਲਿਖਣ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਮੈਂ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਸਵੀਕਾਰ ਲਈ। ਇਹ ਕਾਲਮ ਲਿਖਣਾ ਮੇਰੇ ਲਈ 'ਨਾਲੇ ਗੰਗਾ ਦਾ ਇਸ਼ਨਾਨ ਤੇ ਨਾਲੇ ਵੰਗਾਂ ਦਾ ਵਿਉਪਾਰ' ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਸੀ। ਕਾਲਮ ਲਿਖਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸੇਵਾਫਲ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ ਤੇ ਸਾਹਿਤ ਤੇ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਕਈ ਨਵੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਵੀ ਮੈਨੂੰ ਮਿਲਣਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੁਝਾਅ 'ਤੇ ਹੀ ਮੈਂ ਇਸ ਕਾਲਮ ਆਧਾਰਿਤ ਪੁਸਤਕ 'ਮੇਰੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਅਦਬੀ ਸੱਚ' (ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ) ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਵਾਈ। ਇਹ ਪੁਸਤਕ ਬੀਰ ਹੋਰਾਂ ਨਾਭਾ ਦੇ ਕਵਿਤਾ ਉਸਤਵ ਮੌਕੇ ਆਪ ਹੀ ਰਿਲੀਜ਼ ਕਰਵਾਈ ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਮਹਿਰਮ ਗਰੁੱਪ ਵੱਲੋਂ ਸਨਮਾਨਿਤ ਵੀ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਦਿਲੀ ਮੌਹ ਹੀ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਪਣੀਆਂ ਬਹੁਤ ਧੀਮੀ ਤੋਂ ਮਿਠੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿਚ ਮੈਥੋ ਪੁੱਛ ਰਹੇ ਹੋਣ: ਅਗਲੇ ਮਹੀਨੇ ਕਿਹੜਾ ਵਿਸ਼ਾ ਚੁਣਿਆ ਹੈ ਕਾਲਮ ਲਈ?

ਮੈਂ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਸਵੀਕਾਰ ਲਈ। ਇਹ ਕਾਲਮ ਲਿਖਣਾ ਮੇਰੇ ਲਈ 'ਨਾਲੇ ਗੰਗਾ ਦਾ ਇਸ਼ਨਾਨ ਤੇ ਨਾਲੇ ਵੰਗਾਂ ਦਾ ਵਿਉਪਾਰ' ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਸੀ। ਕਾਲਮ ਲਿਖਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸੇਵਾਫਲ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ ਤੇ ਸਾਹਿਤ ਤੇ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਕਈ ਨਵੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਵੀ ਮੈਨੂੰ ਮਿਲਣਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੁਝਾਅ 'ਤੇ ਹੀ ਮੈਂ ਇਸ ਕਾਲਮ ਆਧਾਰਿਤ ਪੁਸਤਕ 'ਮੇਰੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਅਦਬੀ ਸੱਚ' (ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ) ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਵਾਈ। ਇਹ ਪੁਸਤਕ ਬੀਰ ਹੋਰਾਂ ਨਾਭਾ ਦੇ ਕਵਿਤਾ ਉਸਤਵ ਮੌਕੇ ਆਪ ਹੀ ਰਿਲੀਜ਼ ਕਰਵਾਈ ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਮਹਿਰਮ ਗਰੁੱਪ ਵੱਲੋਂ ਸਨਮਾਨਿਤ ਵੀ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਦਿਲੀ ਮੌਹ ਹੀ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਪਣੀਆਂ

ਸਮੁੱਚੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਦੇ ਸੰਪਾਦਨ ਦੀ ਜਿੰਮੇਵਾਰੀ ਡਾ. ਸਤੀਸ਼ ਵਰਮਾ ਤੇ ਡਾ. ਤਰਲੋਕ ਸਿੰਘ ਅੰਨਦ ਦੇ ਨਾਲ ਮੈਨੂੰ ਸੌਂਪੀ। ਬੀ.ਐਸ. ਬੀਰ ਦਾ ਸਮਾਰ ਪੰਜਾਬੀ ਤੇ ਹਿੰਦੀ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਛੋਣਵੇਂ ਲੇਖਕਾਂ ਵਿਚ ਸੀ ਜਿਹੜੇ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਹੋਈਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਹਰੇਕ ਪਲ ਦੀ ਕੀਮਤ ਜਾਣਦੇ ਵੀ ਸਨ। ਸਮੇਂ ਦੀ ਕਦਰ ਤੇ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਸੁਲਝੀ ਵਿਉਤਬੰਦੀ ਸਦਕਾ ਹੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਿਹਾੜੇ 15 ਅਗਸਤ 1947 ਨੂੰ ਜਨਮਿਆ। ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਵੀ ਨਵੀਆਂ ਪੈਤ੍ਰਿਅਟ ਪਾ ਗਿਆ। ਇਕ ਪਾਸੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਮਿਹਨਤੀ ਸੁਭਾਅ ਦੇ ਬਲਬੂਡੇ 'ਤੇ 'ਮਹਿਰਮ ਗਰੁੱਪ ਆਫ ਪਬਲੀਕੋਸ਼ਨਜ਼' ਵਰਗੇ ਵੱਡੇ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਅਦਾਰੇ ਨੂੰ ਬੁਲੰਦੀਆਂ ਵੱਲ ਲਿਜਾਣ ਵਿਚ ਸਫਲ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਨਿਰੰਤਰ ਸਾਹਿਤ ਰਚਨਾ ਦਾ ਕਾਰਜ ਵੀ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ। ਬੀ.ਐਸ. ਬੀਰ ਦੇ ਤੁਰ ਜਾਣ ਨਾਲ ਸਾਹਿਤ ਜਾਗਤ ਨੂੰ ਨਾ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਘਟਾ ਪਿਆ ਹੈ।

ਜਦੋਂ ਕਾਮਰੇਡ ਟਪਿਆਲਾ ਨੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਇਆ...

ਪੰਜਾਬ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਭਾਰਤ ਦੀ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ ਵਿਚ ਅਤੇ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਸੰਗਰਾਮੀ ਵਾਂਗ ਦਾਲੀਪ ਸਿੰਘ ਟਪਿਆਲਾ (10 ਅਗਸਤ 1910 - 15 ਨਵੰਬਰ 1992) ਦਾ ਉਚਾ ਨਾਂ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਵਿਚ ਸਮੁੱਚੀ ਮਨੁੱਖਤਾ ਲਈ ਹਮਦਰਦੀ, ਆਪਣੇ ਫਰਜ਼ਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਇਮਾਨਦਾਰੀ, ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਦੀ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਲਈ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਲਈ ਦਿੜ੍ਹਤਾ, ਮਨੁੱਖਤਾ ਲਈ ਪਿਆਰ, ਕਿਰਤੀਆਂ ਲਈ ਕਦਰ ਅਤੇ ਸਤਿਕਾਰ ਆਦਿ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਅਸੰਬਲੀ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕ ਤਾਂ ਬਣੇ ਪਰ ਨਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਪਣੇ ਅਸੂਲਾਂ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ, ਨਾ ਕਿਸੇ ਲਾਲਚ ਵਸ ਕੋਈ ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ। ਉਹ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਸਰਹੱਦ 'ਤੇ ਵਸੇ ਲੋਕਾਂ

ਲਈ ਵੱਡੀ ਉਮੀਦ ਸਨ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਵੀ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਧੱਕਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਨਸਾਫ਼ ਦਿਵਾਉਣ ਲਈ ਕਰਦੇ ਵੀ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਨਾ ਤਿਜਕਦੇ ਸਨ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਦੀ ਇਹ ਪ੍ਰਵਾਹ ਕਰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੱਡੀ ਸਕਤੀ ਨਾਲ ਟੱਕਰ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਬਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੂਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਸਮੇਤ ਬਟਾਲੇ ਕੌਲ ਤੰਤੁਆਂ ਅਤੇ ਛੱਪਰਾਂ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ, ਮੈਂ ਦੁਸਰੀ ਜਾਮਾਤ ਦਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਾਂ। ਉਦੋਂ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਤਾ ਕਿ ਮੈਂ ਇਹ ਨਾਲ ਹੀ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। 1952 ਜਾਂ 1953 ਵਿਚ

ਉਹ ਸਾਡੇ ਕੌਲ ਕਈ ਮਹੀਨੇ ਰਹੇ। ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਸਾਨੂੰ ਟੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਵਕਤ ਉਹ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਜਿਹੜੀ ਉਹ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਹਕੂਮਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਭੁਗਤਦੇ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਭਾਰਤ ਦੀ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਲਈ ਅਜੇ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। ਉਹ ਹਰ ਦੁਪਹਿਰ ਮੇਰੇ ਸਕੂਲ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੌਲ ਕਿਸੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਕੋਲ ਕੋਈ ਕੁਝਹੀ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਡਾ. ਕਰਮ ਸਿੰਘ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਦੌਰਾਨ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਕੋਲ ਕੋਈ ਕੁਝਹੀ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਡਾ. ਕਰਮ ਸਿੰਘ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਗਈ। ਉਸ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੇ ਖੋਜ ਕਰਕੇ ਪਤਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕਾਮਰੇਡ ਟਪਿਆਲਾ ਅਤੇ ਵੀਸੀ ਗੁੜ੍ਹੇ ਮਿਤਰ ਹਨ। ਉਹ ਕਰਮਚਾਰੀ ਕਿਉਂਕਿ ਮੇਰਾ ਵੀ ਵਾਗਿਫ਼ ਸੀ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਕਾਮਰੇਡ ਟਪਿਆਲਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਬਾਰੇ ਜਾਣੂੰ ਸੀ। ਉਹ ਮੇਰੇ ਕੌਲ ਆਪਣੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਬਾਬਤ ਆਇਆ ਅਤੇ ਕਾਮਰੇਡ ਕੋਲੋਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ਮੇਰੇ ਕੌਲ ਉਹ ਮੰਨ ਵੀ ਗਿਆ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਗੱਲਤੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਮੈਂ ਕਾਮਰੇਡ ਦੇ ਸਭਾਅ ਬਾਰੇ ਜਾਣਾ ਸਾਂ ਕਿ ਉਹ ਗਲਤ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਦੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ, ਭਾਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਲੜਕਾ ਹੀ ਹੋਵੇ। ਫਿਰ ਵੀ ਅਸੀਂ ਦੋਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿੰਡ ਪਹੁੰਚ ਗਏ ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਮੰਤਵ ਦੰਸਿਆ ਸਾਰੀ ਗੱਲ ਸੂਣ ਕੇ ਉਹ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ, "ਸਰਬਜਿਤ ਤੈਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ, ਮੇਰੀ ਤੇ ਕਰਮ ਸਿੰਘ ਦੀ ਯਾਰੀ ਦਾ ਆਧਾਰ ਹੈ ਫਰਜ਼ ਵੱਲ ਇਮਾਨਦਾਰੀ। ਤੈਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਮੈਂ ਇਸ ਵੱਲ ਸਾਹਮਣੇ ਹੋਵੇਂ ਤਾਂ ਮੈਂ ਪਿੰਡ ਪਹੁੰਚ ਗਏ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਮੰਤਵ ਦੰਸਿਆ ਸਾਰੀ ਗੱਲ ਸੂਣ ਕੇ ਉਹ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ, "ਸਰਬਜਿਤ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਹੈ, ਮੇਰੀ ਤੇ ਕਰਮ ਸਿੰਘ ਦੀ ਯਾਰੀ ਦਾ ਆਧਾਰ ਹੈ ਫਰਜ਼ ਵੱਲ ਇਮਾਨਦਾਰੀ। ਤੈਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਮੈਂ ਇਸ ਵੱਲ ਸਾਹਮਣੇ ਹੋਵੇਂ ਤਾਂ ਮੈਂ ਪਿੰਡ ਪਹੁੰਚ ਗਏ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਮੰਤਵ ਦੰਸਿਆ ਸਾਰੀ ਗੱਲ ਸੂਣ ਕੇ ਉਹ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ, "ਸਰਬਜਿਤ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਹੈ, ਮੇਰੀ ਤੇ ਕਰਮ ਸਿੰਘ ਦੀ ਯਾਰੀ ਦਾ ਆਧਾਰ ਹੈ ਫਰਜ਼ ਵੱਲ ਇਮਾਨਦਾਰੀ। ਤੈਨੂੰ ਇਸ ਦੀ

ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਸਿਰਫ਼ੜੀ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ

ਡਾਕਟਰ ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦਾ ਜਨਮ ਜਨਵਰੀ 1924 ਵਿਚ ਪਿਤਾ ਧਨੀ ਰਾਮ ਕੁਪੂਰ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਮਾਨ ਕੌਰ ਦੇ ਘਰ ਹੋਇਆ। ਪਿਤਾ ਪਟਵਾਰੀ ਸਨ। ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਕੂਲ ਵਿਦਿਆ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਬੋਰਡ ਦੇ ਮਿਡਲ ਸਕੂਲ ਗੱਨੌਰ (ਗੱਨੌਰਪਿੰਡੀ) ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਪੰਜਾਬੀ ਜਾਮਤ ਵਿਚ ਹੀ ਸਨ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਹਾਈ ਸਕੂਲ ਗੁਜਰਾਂਵਾਲਾ ਪਾ ਦਿੱਤਾ। ਛਾਰਸੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਸੁੰਦਰ ਦਾਸ ਪਾਸੋਂ ਸਿੱਖੀ। ਉਸ ਦਾ ਨਾਨਕਾ ਘਰ ਸਰਦਾਰ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਨਲਵਾ ਦੀ ਹਵੇਲੀ ਦੇ ਨੇੜੇ ਸੀ। ਇਹ ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮਾਤਾ ਹੀ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਸਾਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਸਿੱਖੀ ਵੱਲ ਤੇਰਿਆ। ਜਦੋਂ ਸਾਰਾ ਪਰਿਵਾਰ ਘਰਾਅ ਸਤਕ 'ਤੇ ਸਥਿਤ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕਪੁਰ ਆਬਾਦੀ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਲੱਗਾ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਾਤਾ ਜੀ ਦੀ ਇੱਛਾ ਸੀ ਕਿ ਘਰ ਦੇ ਇਕ ਕਮਰੇ ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਹੋਵੇ। ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਬਦੌਲਤ ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਗਰਬਾਣੀ ਕੰਠ ਕੀਤੀ। ਨਾਲ ਦੀ ਨਾਲ ਸਿੱਖ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਵੀ ਕੀਤੀ। ਵਿਰਸੇ 'ਚੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਜਗਿਆਸਾ ਨੇ ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਉਚੇਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਆ। ਸਿੱਖ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਲਜ ਤੋਂ ਅੱਡਲ ਦਰਜੇ ਵਿਚ ਡਿਗਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਅਖਬਾਰ 'ਅਕਾਲੀ' ਲਾਹੌਰ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕੀਤੀ।

ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸ ਨਾਲ ਲਗਨ

ਪ੍ਰੋ. ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਜਨਮ ਤਕ ਸਿੱਖ ਲੋਕ ਲਹਿਰਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਅਤੇ ਅਕਾਲੀ ਲਹਿਰ ਨੇ ਨੈਜਵਾਨ ਸਹਿਰੀ ਅਤੇ ਦਿਹਾਤੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਲਈ ਜੀਵਨ ਉਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਪੈਤ੍ਰਾਂ ਪਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ। ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੀ ਨਿਵੇਕਲੀ ਪਹਿਚਾਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬਰਤਾਨਵੀ ਹਕੂਮਤ ਨੇ ਰਾਜਸੀ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰ ਲਏ ਸਨ। ਲੰਬੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਧਾਰਮਿਕ ਅਤੇ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਆਪਣੇ ਹੱਦਾਂ ਵਿਚ ਲੈ ਲਿਆ ਸੀ। ਸਿੱਖ ਆਗ ਸਿੱਖ ਨੈਜਵਾਨ ਨੂੰ ਨਵੀਨ ਵਿਦਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਕੁਝ ਕੁ ਹੋਣਹਾਰ ਸਿੱਖ ਨੈਜਵਾਨ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀਆਂ ਵੀ ਦੇ ਰਹੇ ਸਨ। ਸਿੱਖ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸੂਝਵਾਨ ਵਿਅਕਤੀ ਗੁਰਮੁਖੀ, ਉਰਦੂ ਅਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦੇ ਅਖਬਾਰਾਂ/ਰਸਾਲੇ ਚਲਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਨਿਵੇਕਲੀ ਪਹਿਚਾਣ ਲਈ ਸਾਹਿਤ ਰਚਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਇਸ ਪਰਿਪੇਖ ਵਿਚ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ (ਪ੍ਰਿਸੀਪਲ) ਜ਼ੋਧ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਡਾਕਟਰ ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨਾਰੰਗ ਨੇ ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਬੀ.ਏ. ਆਨਰਜ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਆ। ਪੱਤ ਪਿਤਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੈਂਟੱਲ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਕਾਲਜ, ਲਾਹੌਰ ਤੋਂ ਸਕੂਲ ਅਧਿਆਪਕ ਬਣਨ ਲਈ ਦਾਖਲ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ। ਅਜੇ ਪੜ੍ਹਾਈ-ਸਿਖਲਾਈ ਦਾ ਕਾਰਜ ਚੱਲ ਹੀ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਵੰਡ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਹਿਰਾਂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਬਿਆਂ ਵਿਚ ਸੰਪਰਦਾਇਕ ਦੰਗੇ ਫਸਾਂਦਾਂ ਦਾ ਦੌਰ ਚਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਅਰਾਜਕਤਾ ਦੇ ਮਾਹੌਲ ਵਿਚ ਸਿਖਲਾਈ ਦਾ ਕੋਰਸ ਵਿਚੋਂ ਛੱਡ ਕੇ ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਗੁਜਰਾਂਵਾਲਾ ਆਉਣਾ ਪਿਆ।

ਬਾਬਾ ਹਰਕਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ; ਪ੍ਰਿਸੀਪਲ ਅਤੇ ਪ੍ਰਫੈਸਰ ਨਰਾਇਣ ਸਿੰਘ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ, ਗੁਜਰਾਂਵਾਲਾ ਨੇ ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦਾ ਬੀਬੀ ਜੋਗਿੰਦਰ ਕੌਰ ਨਾਲ ਆਨੰਦ ਕਾਰਜ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ। ਦੰਗੀ ਮਾਹੌਲ ਨੂੰ ਵੇਖਦਿਆਂ, ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ ਨਵੇਂ ਦੰਪਤੀ ਜੋੜੇ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ

ਰਿਹਾਇਸ਼ ਰੱਖਣ ਲਈ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ਪ੍ਰੋ. ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨਾਰੰਗ ਦੀ ਪੇਰੇਨਾ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਔਮ.ਏ. ਕੀਤੀ। ਪ੍ਰਿਸੀਪਲ ਜ਼ੋਧ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਅਧਿਆਪਕ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ। ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਵਿਚ ਅਧਿਆਪਨ ਕਰਦਿਆਂ ਪ੍ਰੋ. ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਮੂਲ ਸਰੋਤਾਂ (ਫਾਰਸੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮੁਖੀ) ਦਾ ਢੁੰਘਾਈ ਨਾਲ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ। ਲਿਖਤੀ ਤੇ ਮੌਖਿਕ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀਆਂ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਿਆ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੇਲ ਪੰਜਾਬੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਸਰਕਾਰੀ ਚਿੱਠੀ ਪੱਤਰ, ਮੱਤ ਅਤੇ ਸਰਹੱਦੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰੋਸੀਡਿੰਗਜ਼, ਇਲਾਕਾਈ ਵੰਡ ਦੇ ਫੈਸਲੇ, ਸਰਕਾਰੀ ਸਰੋਤਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਤਰ ਕਰਨ ਦਾ ਜੋਖਮ ਭਰਿਆ ਕਾਰਜ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦ ਉਚੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਉਹ ਤੱਥ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰੀ ਸਰੋਤਾਂ ਨਾਲ ਤੁਲਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਭਾਸਾ ਦੇ ਸਿਰਮੌਰ ਵਿਦਵਾਨ ਡਾ. ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਵੇਖਾਨਾ ਨਾਲ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਮਿਲਣੀ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਖੋਜ ਰੁਚੀ ਨੂੰ ਹੋਰ ਪ੍ਰੱਤੀ ਕੀਤਾ। 1953 ਵਿਚ ਪ੍ਰੋ. ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ (ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ) ਵਿਚ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣੇ ਦੇ ਦਿਹਾੜੇ ਉਤੇ ਪੇਟਿੰਗਜ਼ ਦੀ ਨੁਮਾਇਸ਼ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਸਾ ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਡਾ. ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰੰਧਾਵਾ ਨੇ ਫਾਰਸੀ ਦੇ ਖਰਤੇ ਦੀ ਸੰਪਾਦਕੀ ਅਤੇ ਫਾਲਾਈ ਦਾ ਕਾਰਜ ਪੁਰਾ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਖਰਤਾ ਗਨੇਸ ਦਾ ਵੱਡੇਹਰਾ ਦੀ ਕਿਰਤ 'ਚਾਰ ਬਾਗ-ਏ-ਪੰਜਾਬ' ਦਾ ਹੈ। ਵੱਡੇਹਰਾ ਮਹਾਰਾਜਾ

ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਗੁਜਰਾਤ ਇਲਾਕੇ ਦਾ ਕਾਨੂੰਗੇ ਸੀ। ਇਹ ਖਰਤਾ ਸਾਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਗਜ਼ਨਵੀ ਸ਼ਾਸਕਾਂ ਦੇ ਰਾਜ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 19ਵੀਂ ਸਤਾਖਾਦੀ ਦੇ ਮੱਧਕਾਲ ਤਕ ਰਾਜਨੀਤਕ, ਸਮਾਜਿਕ ਤੇ ਆਰਥਿਕ ਅਵਸਥਾ ਬਾਰੇ ਵਡਮੁੱਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਖੋਜ ਕਾਰਜ ਦੀ ਬਦੌਲਤ ਡਾਕਟਰ ਸਾਹਿਬ ਹਿਸਟੋਰੀਕਲ ਰਿਕਾਰਡਜ਼ ਕਮਿਸ਼ਨ, ਇੰਡੀਅਨ ਹਿਸਟਰੀ ਕਾਂਗਰਸ, ਏਸੀਆਟਿਕ ਸੁਸਾਇਟੀ; ਕਲਕਤਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਬਣ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਏਸੀਆਟਿਕ ਸੁਸਾਇਟੀ; ਕਲਕਤਾ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਵਜੋਂ ਵੀ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ। ਪ੍ਰੋ. ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮਹਾਰਾਜਾ ਆਲਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਜੀਵਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਸਰੋਤਾਂ ਦਾ ਵਰਗੀਕਰਣ ਕਰਕੇ, 1954 ਈ. ਵਿਚ Maharaaja Ala Singh of Patiala and His Times ਕਿਤਾਬ ਲਿਖੀ। ਸਮਕਾਲੀ ਸੀਨੀਅਰ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਡਾ. ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਦੀਵਾਨਾ, ਜੀ.ਐਸ. ਸਰਡਾਰਸਾਈ, ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਭਾਈ ਜ਼ੋਧ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪ੍ਰਫੈਸਰ ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਹੁੰਚ-ਵਿਧੀ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਸਾ ਕੀਤੀ। ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪ੍ਰਫੈਸਰ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤੋਂ ਆਏ ਹਿੰਦੂ-ਸਿੱਖ ਸਰਨਾਰਥੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਬਚੇ ਪੋਖਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਆ। ਪ੍ਰਫੈਸਰ ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੀ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਵੀ ਰੱਖ ਰਿਹਾ। ਪ੍ਰਫੈਸਰ ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਿਦਕ ਨਾਲ ਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਕਾਲਜ ਲਾਹੌਰ ਦੀ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਵੀ ਰੱਖ ਰਿਹਾ। ਪਿੱਛੋਂ ਜਦੋਂ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀ ਯਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਹਿਸਟੋਰੀਕਲ ਸਟੇਡੀਜ਼ ਵਿਚ ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਭਾਈਰੈਕਟਰ ਜਾ ਲੱਗੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਸ ਨਮਸਾਖੀ ਦੇ ਸੰਪਰਦਾਇਕ ਦੰਗੇ ਫਸਾਂਦਾਂ ਦੀ ਰਚਨਾ ਕੀਤੀ। ਪ੍ਰਫੈਸਰ ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਿਦਕ ਨਾਲ ਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਕਾਲਜ ਲਾਹੌਰ ਦੀ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਵੀ ਰੱਖ ਰਿਹਾ। ਪਿੱਛੋਂ ਜਦੋਂ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀ ਯਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਹਿਸਟੋਰੀਕਲ ਸਟੇਡੀਜ਼ ਵਿਚ ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਾ ਲੱਗੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਸ ਨਮਸਾਖੀ ਦੇ ਸੰਪਰਦਾਇਕ ਦੰਗੇ ਫਸਾਂਦਾਂ ਦੀ ਰਚਨਾ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਹੋਰ ਪੰਜਾਬ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸਾ ਵਿਚ ਛਾਪਵਾਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੌਲਿਕ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਇਕੱਤਰ ਕਰਕੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ।

ਵਾਲੇ ਰਿਟਾਇਰਡ ਪੈਨਸ਼ਨਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਦੁੱਖ ਭਰੀ ਦਾ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ। ਆਪਣੀ ਅੱਲਾਂ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸਾ ਵਿਚ ਸੰਪਰਦਾਇਕ ਦੰਗੇ ਫਸਾਂਦਾਂ ਦੀ ਰਚਨਾ ਕੀਤੀ। ਪ੍ਰਿਸੀਪਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਵੇਖਾਨਾ ਦੀ ਜ਼ੋਖੀ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਅੱਲਾਂ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸਾ ਵਿਚ ਸੰਪਰਦਾਇਕ ਦੰਗੇ ਫਸਾਂਦਾਂ ਦੀ ਰਚਨਾ ਕੀਤੀ। ਪ੍ਰਿਸੀਪਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਵ

ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਲਾਂਘਾ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਜਾਣ ਦੇ ਆਸਾਰ ਬਣੇ

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਸਾਡੇ ਪੰਜ ਸੌ ਸਾਲਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਹਾੜੇ
 ਤੱਕ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਲਾਂਘਾ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਜਾਣ ਦੇ ਆਸਾਰ ਬਣਦੇ
 ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਲਗਭਗ ਸਾਡੇ
 ਚਾਰ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਲੰਮੇ ਲਾਂਘੇ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਗਿਹਣ ਕਰਾਂ

ਲਈ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਇਮਰਾਨ ਖਾਨ ਨੇ ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਾਡੇ ਪੰਜ ਸੌ ਸਾਲਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਹਤੇ ਮੌਕੇ ਕੰਮ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰਨ ਦਾ ਵਾਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। 26 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਵਾਲੇ

ਵਿਚ ਪ੍ਰਚਾਰਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਪ੍ਰਚਾਰ ਵਿਚ ਅਕਾਲੀ ਆਨ੍ਧੂ ਮੇਹਰੀਆਂ ਵਿਚ ਸਨ। ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਲਾਂਘਾ ਖੋਲ੍ਹਣ ਨੂੰ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਫੌਜ ਅਤੇ ਆਈਐਸਾਈ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਅਕਾਲੀ-ਭਾਜਪਾ ਹੁਣ ਪੂਰਾ

ਦੋਵਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਨੁਕਸਾਨਦਾਇਕ ਹੈ। ਦੋਵਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਅੰਤਿਕੇ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਲਾਂਘੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਸੰਪਰਕ ਚੰਗਾ ਸੰਕੇਤ ਹੈ। ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਲਾਂਘੇ ਰਾਹੀਂ ਵਧੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ

ਦਾ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਚਾਰ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀ ਗੁਹਿਣ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਤੋਂ 21 ਦਿਨਾਂ ਅੰਦਰ ਇਤਰਾਜ ਮੰਗਣ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਮੁਕੰਮਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕੰਮ ਚੱਲਣ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿਚ ਨਸਰ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੇ ਭਾਰਤ ਨਾਲ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਲਾਂਘੇ ਸਬੰਧੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦਾ ਖਰਤਾ ਵੀ ਸ਼ੁਆਕੀਤਾ ਹੈ। ਖਰਤੇ ਵਿਚ ਸਰਧਾਲੂਆਂ ਨੂੰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਨਰੋਵਾਲ ਸਥਿਤ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਲਈ ਜਾਣ ਦੀਆਂ ਤਜਵੀਜ਼ਾਂ ਸੁਆਕੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। 28 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਲਾਂਘੇ

ਪਾਸੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਉਪ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਵੈਕਟੀਆ ਨਾਇਡੂ ਨੇ
ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ ਰੱਖਿਆ ਸੀ।

ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਲਾਂਘ ਬੁਲਣ ਬਾਰੇ
ਬੇਸ਼ੱਕ ਸਰਧਾਲੂਆਂ ਖਾਸ ਤੌਰ ਉਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ
ਦੀ ਮੁਹਾਦ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਆਮ ਸਹਿਮਤੀ ਹੈ ਪਰ ਇਸ
ਉਤੇ ਵੀ ਸਿਆਸਤ ਦਾ ਅਸਰ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।
ਇਸ ਦਾ ਸਿਹਰਾ ਲੈਣ ਦੀ ਢੰਡ ਅਜੇ ਵੀ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਇਮ-
ਗਨ ਖਾਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਵਜੋਂ ਹਲਫਟਾਰੀ ਸਮਾਰੋਹ
ਵਿਚ ਗਏ ਨਵਜ਼ੋਤ ਸਿੱਖ ਸਿੱਧੂ ਵੱਲੋਂ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਲਾਂਘ
ਖੋਲ੍ਹਣ ਦੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਤਜਵਾਜ਼ ਦੀ ਜਾਣਕ-
ਾਰੀ ਨਾਲੋਂ ਗੁਆਂਢੀ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਛੋੜ ਮੁਖੀ ਨਾਲ ਪਾਈ ਜੱਫੀ
ਜ਼ਿਆਦਾ ਚਰਚਾ ਵਿਚ ਰਹੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਨਾਂ-ਪੱਖੀ ਰੂਪ

ਸਿਹਰਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਿਵਾਰਕ ਮੌਦੀ ਨੂੰ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਆਗੂ ਵਿਜੈ ਸਪਲਾ ਨੇ ਲਾਂਘ ਖੋਲ੍ਹਣ ਲਈ ਵੀਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦੀ ਸਰਤ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਪਰ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰੀਂਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਰਧਾਲੂਆਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਪਾਸਪੋਰਟ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਚਿੰਠੀ ਵੀ ਲਿਖੀ ਸੀ।

ਇਸ ਗੱਲ ਵਿਚ ਸਚਾਈ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦਰਮਿਆਨ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮੁੱਦੇ ਟਕਰਾਅ ਵਾਲੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਬਹੁਤ ਵਾਰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਏ ਗੱਲਬਾਤ ਮੁੜ੍ਹੋਣ ਜਾਂ ਚੁਪੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੀ ਮੁਨਕਰ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਟਕਰਾਅ ਦਾ ਰਾਹ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ

ਆਦਾਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਾਲ ਦੋਵਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਸਾਂਝ ਬਣਨ ਦੇ ਆਸਾਰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਬਣਨਗੇ। ਆਗੂਆਂ ਦੇ ਟਕਰਾਵੇਂ ਬਿਆਨਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਦਿਆਂ ਲੋਕ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਲਾਂਘਾ ਖੋਲ੍ਹੇ ਜਾਣ ਦਾ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ।

ਲਾਂਘਾ ਖੁੱਲ੍ਹਣ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਆਉਣ-ਜਾਣ ਦੇ
ਤੌਰ ਤਰੀਕੇ ਬਾਰੇ ਭਾਵੇਂ ਦੋਵਾਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦਰਮਿਆਨ
ਬਾਰੀਕੀਆਂ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ ਪਰ ਆਮ
ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਦੀ ਖਾਹਿਸ਼ ਅਤੇ ਲੋੜ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ
ਰੱਖਦਿਆਂ ਬਿਨਾਂ ਵੀਜਾ ਜਾਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ
ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਸਾਧਾਰਨ ਸ਼ਬਦ ਵੀ ਜਾ ਸਕੇਗਾ ਅਤੇ ਦੋਵਾਂ
ਪਾਸਿਆਂ ਦੀ ਆਰਬਿਕਤਾ ਨੂੰ ਵੀ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਮਿਲੇਗੀ।

ਭਾਰਤ-ਆਕਿ ਰਿਸ਼ਟਿਆਂ ਨੂੰ ਠੰਡੇ ਬੁੱਲੇ ਦੀ ਲੋੜ

ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚਕਾਰ ਰਿਸ਼ਤੇ ਇਸ ਸਮੇਂ ਸਾਵੇਂ-ਪੱਧਰੇ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੁਲਾਗਾ ਦੇਣ ਲਈ ਹਵਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਠੰਡਾ ਬੁੱਲਾ ਨਹੀਂ ਆ ਰਿਹਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਪਿਛੇ ਜਿਹੇ ਦੁਵੱਲੇ ਰਿਸਤਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਨਵਜ਼ੋਤ ਸਿੰਘੂ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਲਾਂਘੇ ਜੇ ਜ਼ਰੂਰ ਹਾਪੈਖੀ ਢੰਗ ਨਾਲ 'ਆਸ ਦੀ ਕਿਰਨ' ਜਗਾਈ ਸੀ। ਇੱਥਾਂ ਦੋਹਾਨ ਦੋਹੀ ਪਾਸੀ ਵਧੇ ਹੋਏ ਤਣਾ ਅਤੇ ਜੰਮ੍ਹ ਕਸਮੀਰ ਵਿਚ ਅਸਲ ਕੰਟਰੋਲ ਰੇਖਾ (ਐਲਓਸੀ) ਤੇ ਕੰਮਾਂਤਰੀ ਸਰਹੱਦ (ਆਈਬੀ) ਦੇ ਆਰ-ਪਾਰ ਦੋਵਾਂ ਪਾਸਿਆਂ ਤੋਂ ਹੋ ਰਹੀ ਜ਼ੇਰਦਾਰ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਕਾਰਨ ਉਲਟਾ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਤੱਤੀਆਂ ਹਵਾਂਵਾਂ ਵਗਣ ਦਾ ਹੀ ਖਤਰਾ ਹੈ। ਉਝ, ਕੋਈ ਸਰਕਾਰ ਨਹੀਂ ਚਾਹੇਗੀ ਕਿ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਇਸ ਦੌਰ ਦੋਹਾਨ ਇਹ ਹਵਾਂਵਾਂ ਤੇਜ਼ ਹੋਣ। ਭਾਰਤੀ ਮੀਡੀਆ ਨੂੰ ਵੀ ਹਾਲ ਦੀ ਘੜੀ ਭਾਰਤ-ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਮੁਦਿਆਂ ਦੀ ਬਹੁਤੀ ਲੱਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮੌਜੂਦ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਿਆਸੀ ਮੁੱਦੇ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਨੂੰ ਖਿੱਚਣ ਪੱਖੋਂ ਵੱਧ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਹਨ। ਹਾਂ, ਕੰਮਾਂਤਰੀ ਨਿਆਂ ਅਦਾਲਤ (ਆਈਸੀਜੇ) ਵਿਚ ਆਗਾਮੀ 18 ਤੋਂ 21 ਫਰਵਰੀ ਦੌਰਾਨ ਕੁਲਭੂਸ਼ਣ ਜਾਧਵ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਸੁਣਵਾਈ ਇਸ ਦਾ ਅਪਵਾਦ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਇਹ ਨੁਕਤੇ- ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਲੰਘੇ ਦੀ
 ਉਸਾਰੀ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਹਾਲਤ, ਜੰਮ੍ਹ ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿਚ ਐਲਓਸੀ
 ਤੇ ਆਈਬੀ 'ਤੇ ਬਣੇ ਹੋਏ ਹਾਲਤ ਅਤੇ ਕੁਲਭੂਸਣ ਜਾਧਵ
 ਕੇਸ ਦੀ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਸੁਣਵਾਈ, ਤਵੱਜੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਮੰਗ
 ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ
 ਇਮਰਾਨ ਖਾਨ ਵੱਲੋਂ ਭਾਰਤ ਉਤੇ ਫੱਡੇ ਜਾ ਰਹੇ ਲੜੀਂ ਗੋਲੇ
 ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਭਾਰਤੀ ਹਮਰੁਤਬਾ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਜਵਾਬਾਂ
 ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਦੋਵਾਂ ਮੁਲਕਾਂ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰਾਲਿਆਂ
 ਦਰਮਿਆਨ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ
 ਗਿਲਗਿਟ-ਬਾਲਟੀਸਤਾਨ ਬਾਰੇ ਜਾਰੀ ਹੁਕਮਾਂ ਅਤੇ
 ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਸਬੰਧੀ ਜਾਰੀ ਤਕਰਾਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵੀ
 ਰਚੇ ਰੰਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਉਜ਼ਾਨ ਮਗਦ ਹਨ।
ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ, ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਜ਼ਮੀਨੀ
ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਪੱਥੇ ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨੇ ਹਨ
ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਸਰਧਾਲੂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਸਥਿਤ ਗੁਰਦੁਆਰਾ
ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਕਰ ਸਕਣ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ
ਦੇ ਇਕ ਅਫਸਰ ਨੇ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿਚ ਇਕ ਭਾਰਤੀ ਅਖਬਾਰ
ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ 35 ਫੈਸਦੀ ਕੰਮ ਕਰ
ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਹਿਲਾ ਪਤਾਅ ਆਗਮੀ ਸਤੰਬਰ ਮਹੀਨੇ
ਤੱਕ ਪੂਰਾ ਹੋ ਜਾਣ ਦੇ ਆਸਾਰ ਹਨ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ
ਸਰਧਾਲੂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਜਾਣ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਸਕਣਗੇ।
ਕੇਂਦਰੀ ਸਹਿਰੀ ਵਿਕਾਸ ਮੰਡਰੀ ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਪੁਰੀ ਨੇ
ਪਿਛੇ ਜਿਹੇ ਮੀਡੀਆ ਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਕੌਮਾਂਤਰੀ

ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਬੁਝ੍ਹਤੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਦੇਵੇਗੀ ਕਿ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਬੰਧ ਮੁਕੰਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਕੁਝ ਨਾ ਕੁਝ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ ਜ਼ਰੂਰ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ।

ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਵਧੇਰੇ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਪੱਖ ਸਰਧਾਲੂਆਂ ਦੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਪਾਸੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਲਈ ਜਾਣ-ਆਉਣ ਸਬੰਧੀ ਨਿਯਮਾਂ ਪੱਖੋਂ ਬਾਹਰੀਕੀਆਂ ਤੋਂ ਅਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਭਾਰਤੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬੜਾਇਆ ਕੇਂਦਰਾ ਲਿ ਇਸ ਗਾਰਡਿਨ ਸਾਜਨਾ ਜੀ

ਉਲੱਘਣਾਵਾ ਦਾ ਇਹ ਸਭ ਤ ਵਡਾ ਗਿਣਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਾਰ ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਸ਼ਲਾਮਤੀ ਦਸਤਿਆਂ ਉੱਤੇ ਆਪਣੇ ਟਿਕਾਣਿਆਂ 'ਤੇ 'ਬੇਕਰਕ' ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਾਉਂਦਿਆਂ ਰਸਮੀ ਵਿਰੋਧ ਦਰਜ ਕਰਵਾਇਆ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਮੁਤਾਬਕ ਇਸ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਵਿਚ ਇਕ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਅੰਹਰਤ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੇ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਵੀ ਕੀਤਾ ਕਿ 'ਭਾਰਤ ਵੱਲੋਂ ਗੋਲੀਬਿੰਦੀ ਦੀ ਇਹ ਉਲੱਘਣਾ ਇਲਾਕਾਈ ਅਮਨ ਤੇ ਸਰੱਖਿਆ ਲਈ

ਵਿਆਨਾ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੇ ਜਾਧਵ ਉਤੇ ਜਾਸੂਸੀ ਅਤੇ ਦਹਿਸਤਗਰਦੀ (ਸਾਫ਼ ਡੌਰ 'ਤੇ ਝੁਠੇ) ਦੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਏ ਹੋਏ ਹਨ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵੱਲ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਸ਼ਾਮਲੀ ਸ਼ਾਵਰਤੀ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਕੇਸ ਭਾਰਤੀ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਮੀਡੀਆ ਨੂੰ ਇਕ-ਦੂਜੇ ਉਤੇ ਦਹਿਸਤਗਰਦੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਉਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਵੇਗਾ, ਜਦੋਕਿ ਦੋਵੇਂ ਮੁਲਕਾਂ ਦੇ ਸਿਆਸੀ ਆਗੂ ਵੀ ਇਕ-ਦੂਜੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਬਿਆਨਕਾਜ਼ੀ ਕਰ ਸਕਣਗੇ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ 13 ਭਾਰਤੀਆਂ ਦੇ ਨਾਂ ਜੱਗ ਜਾਹਿਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਉਹ ਇਸ ਸਮੁੱਚੀ ਮਨਘਤਤ ਕਹਾਣੀ ਸਬੰਧੀ ਪੁੱਛ-ਗਿੱਛ ਕਰਨੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਸੂਚੀ ਵਿਚ ਕੌਮੀ ਸਲਾਮਤੀ ਸਲਾਹਕਾਰ ਅਜੀਤ ਡੋਵਾਲ ਅਤੇ ਰਾਅ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਅਫਸਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਕੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਸਮਝਦਾਰੀ ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਹੋਇਆ ਸੂਚੀ ਨਿਸ਼ਰਨ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਕਾਇਮ ਰਹੇਗਾ? ਇਹ ਇਸ ਦਿਨਾਵਿਆਂ ਦੀ ਯਤਨ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੋਵੇਗੀ।

ਇਮਰਾਨ ਖਾਨ ਦੀਆਂ ਭਾਜਪਾ ਖਿਲਾਫ਼
ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਅਤੇ ਮੌਦੀ 'ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਬੇਲੋਤੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਉਸ
ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਵਾਹਾਂ ਨਾਲ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦੇ ਕਿ ਉਹ ਦੋਵਾਂ
ਮੁਲਕਾਂ ਦੇ ਰਿਸਤੇ ਸੁਧਾਰਨ ਲਈ ਸੰਜੀਦਾ ਗੱਲਬਾਤ ਦਾ
ਹਮੀਂ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਇਕ ਅਮਰੀਕੀ ਅਖਬਾਰ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ
ਕਰਦਿਆਂ ਭਾਜਪਾ ਉਤੇ 'ਮੁਸਲਮਾਨ ਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ
ਵਿਰੋਧੀ' ਹੋਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਲਏ ਸਨ। ਉਸ ਨੇ ਭਾਰਤ ਵਿਚ
ਘੱਟਗਿਣਤੀਆਂ ਨਾਲ ਹੋ ਰਹੇ ਵਿਹਾਰ ਦੀ ਅਲੋਚਨਾ ਕੀਤੀ
ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਆਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਚੋਣਾਂ
ਕਾਰਨ ਗੱਲਬਾਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਹੀ।

ਮੌਦੀ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਵਾਰ ਵਾਰ ਦੁਹਰਾ ਕੇ
ਵਧੀਆ ਕੀਤਾ ਕਿ ਗੱਲਬਾਤ ਦੇ ਮੁੱਖਮਲ ਅਮਲ ਦੀ ਬਹਾਲੀ
ਪਕਿਸਤਾਨ ਵੱਲੋਂ ਦਹਿਸਤਗਰਦੀ ਤਿਆਗੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਹੀ
ਮਿਤ੍ਰਤਨ ਵਰਤੀ ਹੈ।

ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਵਿਆਪਕ ਅਸਰ ਪਾਉਣ ਵਾਲੇ ਆਪਣੇ ਇਕ ਫੈਸਲੇ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਗਿਲਗਿਟ-ਬਾਲਟੀਸਤਾਨ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਫਰਮਾਨ ਰਾਹੀਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਸੂਬੇ ਦਾ ਆਰਜ਼ੀ ਰੁਤਬਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਅਜਿਹਾ ਕਰ ਕੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਮਤਿਆਂ ਦਾ ਉਲੰਘਣ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਇਸ ਖਿੱਤੇ ਦਾ ਰੁਤਬਾ ਪੱਕੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਦਲਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਨੇ ਸਹੀ ਕਦਮ ਉਠਾਉਂਦਿਆਂ ਇਸ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੁਹਰਾਇਆ ਕਿ ਇਹ ਭਾਰਤ ਦਾ ਇਲਕਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਉਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੇ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਇਸ ਕਦਮ ਵੱਲ ਬਹੁਤਾ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦੀ

ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਲ
ਸਰਹੱਦ ਪਾਰਲੀ ਦਹਿਸਤਗਰਦੀ ਲਈ ਲਗਾਤਾਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾ
ਰਹੇ ਸਹਿਯੋਗ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਦਸਤਿਆਂ ਵੱਲੋਂ
ਦਹਿਸਤਗਰਦਾਂ ਦੀ ਘੁਸਪੈਠ ਲਈ ਕਵਰ ਫਾਇਰਿੰਗ ਵੀ
ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਦਾ ਅਸੀਂ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।' ਦੋਵਾਂ ਮੁਲਕਾਂ ਦੇ
ਇਹ ਬਿਖਾਨ ਇਸ ਮੁੜੇ ਉਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਵਾਇਤੀ ਪੈਂਤੜੇ
ਪ੍ਰਾਤਿਭਾਗ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ।

ਮੁਤਾਬਕ ਹਾ ਹਨ।
 ਇਸ ਸਾਲ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਤਿੰਨ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੌਰਾਨ,
 ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਾਲੇ ਪਾਸਿਉ ਆਮ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਅਤੇ ਘਾਤ ਲਾ
 ਕੇ ਗੋਲੀ ਚਲਾਉਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਆਈਟੀਡੀ ਧਮਾਕਿਆਂ
 ਕਾਰਨ ਭਾਰਤ 'ਚ ਕਾਫ਼ੀ ਜਾਨੀ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ
 ਕਾਰਨ ਬੀਐਸਐਫ਼ ਦੇ ਇਕ ਸਹਾਇਕ ਕਮਾਡੈਂਟ ਤੇ ਇਕ
 ਫੌਜੀ ਮੇਜ਼ਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਈ ਆਮ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀਆਂ ਜਾਨਾਂ
 ਜਾਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ। ਭਾਰਤ ਦੀ ਜਵਾਬੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿਚ
 ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਵੀ ਜਾਨਾਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ
 ਬਾਵਜੂਦ ਹਾਲਤ ਮਾਤ੍ਰ ਤੋਂ ਹਨ ਪਰ ਖਤਰਨਾਕ ਨਹੀਂ ਅਤੇ
 ਦੋਵੇਂ ਮੁਲਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੇਕਾਮੂ ਹੋਣ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦੇਣਗੇ, ਭਾਵੇਂ
 ਮਾਤੀਆਂ-ਮੌਤੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਾਪਰਦੀਆਂ ਰਹਿਣ।

ਜਾਪਵ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ, ਮੁੱਖ
ਤਵੱਜੋ ਸਫ਼ਾਰਤੀ ਰਸਾਈ ਮੁੱਹੋਈਆ ਕਰਾਉਣ ਲਈ

ਸਾਡੀ ਸਿਹਤ

ਭੇਜਨ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰੋ ਇਹ ਵਸਤਾਂ: ਹਾਈ ਬਲੱਡ ਪ੍ਰੈਸ਼ਰ ਰਹੇਗਾ ਕੰਟਰੋਲ

ਹਾਈਪਰਟੈਂਸ਼ਨ ਜਾਂ ਹਾਈ ਬਲੱਡ ਪ੍ਰੈਸ਼ਰ ਡਾਇਬਟੀਜ਼ ਵਾਂਗ ਹੀ ਖਰਾਬ ਜੀਵਨ ਸੈਲੀ ਤੋਂ ਉਪਜੀ ਇਕ ਬਿਮਾਰੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਸ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਨਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਗੰਭੀਰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸਟ੍ਰੋਕ, ਹਾਰਟ ਅਟੈਕ, ਕਿਡਨੀ ਫੇਲੂ ਹੋਣਾ ਇਹ ਅਸਿਹੇ ਰੋਗ ਹਨ ਜੋ ਹਾਈ ਬਲੱਡ ਪ੍ਰੈਸ਼ਰ ਤੋਂ ਹੀ ਉਪਜਦੇ ਹਨ। ਹਾਈ ਬਲੱਡ ਪ੍ਰੈਸ਼ਰ ਨੂੰ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਆਪਣੀ ਲਾਈਫ਼ ਸਟਾਈਲ ਵਿਚ ਤਬਦੀਲੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਖਾਣ-ਪੀਣ ਇਸੇ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਹੈ।

ਆਉ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ ਲੋਅ ਬਲੱਡ ਪ੍ਰੈਸ਼ਰ ਡਾਈਟ ਕੀ ਹੈ, ਜਿਸਨੂੰ ਖਾਣ ਨਾਲ ਸਾਡਾ ਹਾਈ ਬਲੱਡ ਪ੍ਰੈਸ਼ਰ ਕੰਟਰੋਲ ਵਿਚ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ:

ਕੇਲੇ ਖਾਓ- ਪੱਕੇ ਕੇਲੇ ਵਿਚ

ਪੋਟੀਸੀਅਮ ਤੱਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਹਾਈ ਬੀਪੀ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਨ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਉਪਯੋਗੀ ਹੈ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਰੈਗੂਲਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੋਲਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਡਾਈਟ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਨਾਲ ਹਾਈ ਬੀਪੀ ਨੂੰ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਨ ਵਿਚ ਮਦਦ ਮਿਲਦੀ ਹੈ।

ਆਏ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਚੱਕੀ ਦਾ ਪੀਸਿਆ ਚੋਕਰ ਵਾਲਾ ਆਟਾ, ਓਟਸ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਅਨਾਜ ਰੋਸੇਦਾਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਛਿਲਕੇ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਉਪਯੋਗੀ ਤੱਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਖਾਵਿਗੇ ਤਾਂ ਬਲੱਡ ਪ੍ਰੈਸ਼ਰ ਕੰਟਰੋਲ ਰਹੇਗਾ।

ਹਰੀਆਂ ਸਬਜ਼ੀਆਂ, ਫਲੀਆਂ- ਹਰੀਆਂ

ਤੱਤ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਮੁਕਤ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਰਾਬ, ਬੀਅਰ, ਡ੍ਰਗਸ ਵਰਗੇ ਕੈਮੀਕਲਜ਼ ਤੋਂ ਇਹੀ ਬਚਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਲੀਵਰ ਦਾ ਕੰਮ ਪੂਰੇ ਸਰੀਰ ਦੀ ਸੈਟਾਬ-

ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਵਿਚ ਆਇਰਨ, ਫੋਲੇਟ, ਮੈਗਨੀਸੀਅਮ ਵਰਗੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੱਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਵਿਚ ਡਾਈਬਰ ਵੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਫਲੀਆਂ ਵਿਚ ਵੀ ਡਾਈਬਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕੋਲੈਸਟਾਲ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਬਿਨਾਂ ਫੈਟ ਵਾਲਾ ਦੁੱਧ- ਬਿਨਾਂ ਫੈਟ ਵਾਲੇ ਦੁੱਧ ਅਤੇ ਡੇਅਰੀ ਦੇ ਦੂਜੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਕੈਲਸੀਅਮ ਤਾਂ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਪਰ ਤੁਹਾਡੇ ਦਿਲ ਦੇ ਰੋਗ ਹੋਣ ਦਾ ਖਤਰਾ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦਾ।

ਡਾਰਕ ਚਾਕਲੇਟ- ਡਾਰਕ ਚਾਕਲੇਟ ਵਿਚ ਫਲੈਵੋਨਾਇਡਸ ਨਾਂ ਦੇ ਤੱਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਹਾਈ ਬੀਪੀ ਨੂੰ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਨੂੰ ਬੋਡੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿਚ ਖਾਣਾ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਸਾਬਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਲਸਣ- ਲਸਣ ਵੀ ਬੀਪੀ ਘੱਟ ਕਰਨ ਦੇ ਲਿਹਾਜ਼ ਨਾਲ ਚਮਕਾਰੀ ਭੁਮਿਕਾ ਅਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦ ਤੱਤ ਐਲੀਸਿਨ ਸਾਡੇ ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦ ਨੁਕਸਾਨਾਇਕ ਕੋਲੈਸਟਾਲ ਜਾਂ ਐਲ. ਡੀ. ਐਲ. ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਖਾਲੀ ਪੇਟ ਦੇ ਲਸਣ ਦੀਆਂ ਕਲੀਆਂ ਲੈਣਾ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਹੈ।

ਜੀਭ ਤੇ ਬੈਕਟੀਰੀਆ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਬਿਮਾਰ

ਤੁਸੀਂ ਕਦੀ ਅਪਣੀ ਜੀਭ ਸੀਸੇ ਵਿਚ ਦੇਖੀ ਹੈ। ਕਦੀ-ਕਦੀ ਤੁਸੀਂ ਦੇਖਿਆ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਜੀਭ ਦੇ ਉਪਰ ਇਕ ਸਫੈਦ ਪਰਤ ਜੰਮੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਹ ਕੁਝ ਹੋਰ ਨਹੀਂ ਬੈਕਟੀਰੀਆ, ਪ੍ਰਿਤਕ ਕੋਸ਼ਿਕਾਵਾਂ ਜਾਂ ਡੈਡ ਸੈਲਜ ਅਤੇ ਜੋ ਕੁਝ ਖਾਧਾ ਹੈ, ਉਸਦੀ ਪਰਤ ਹੈ।

ਅਰਬਾਂ ਬੈਕਟੀਰੀਆ ਵਰਗੇ ਸਖਮ ਜੀਵ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕੱਲੇ ਸਾਡੇ ਮੂੰਹ ਵਿਚ ਹੀ ਕਰੀਬ ਦੋ ਹਜ਼ਾਰ ਕਰੋਤ ਬੈਕਟੀਰੀਆ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਸਾਡੇ ਅੰਦਰੋਂ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਿੱਸਾ ਹਨ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਬੈਕਟੀਰੀਆ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਖਰਾਬ ਹੋਣ ਬਲਕਿ ਇਹ ਚੰਗੇ ਅਤੇ ਮਾਤ੍ਰੇ ਬੈਕਟੀਰੀਆ ਦਾ ਮੇਲ ਹੁੰਦਾ

ਹੈ। ਚੰਗੇ ਬੈਕਟੀਰੀਆ ਸਾਡੇ ਮੂੰਹ ਵਿਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਭੋਜਨ ਨੂੰ ਹਜ਼ਮ ਕਰਨ ਵਿਚ ਸਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਥੇ ਹੀ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਕਿਸਮ ਦੇ ਸਾਡੇ ਦੰਦਾਂ ਨੂੰ ਸਤਾਉਣ ਅਤੇ ਗਲਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਇਸ ਕਰਕੇ ਪਣਪਦੇ ਨੇ ਬੈਕਟੀਰੀਆ

ਅਸੀਂ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਾਲੇ ਬੈਕਟੀਰੀਆ ਨੂੰ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਫਿਲਹਾਲ ਸਾਡੀ ਜੀਭ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਬੈਕਟੀਰੀਆ ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਸਾਨੂੰ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ:

ਬੁਰਸ ਨਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਜੀਭ ਨਾ ਸਾਫ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਆਦਤ ਕਾਰਨ

ਡਾਈ ਮਾਊਂਥ- ਅਜਿਹਾ ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਪਾਣੀ ਦੀ ਕਮੀ ਅਤੇ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਮੂੰਹ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਸਾਹ ਲੈਣ ਨਾਲ ਮੂੰਹ ਵਿਚ ਪਨਪਣ ਵਾਲੇ ਬੈਕਟੀਰੀਆ ਵਧਦੇ ਹਨ।

ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਪਾਣੀ ਦੀ ਕਮੀ।

ਠੋਸ ਭੋਜਨ ਨਾ ਲੈਣਾ ਜਾਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਭੋਜਨ ਦਾ ਮਲਾਇਮ ਹੋਣਾ। ਠੋਸ ਭੋਜਨ ਮੂੰਹ ਵਿਚ ਨਾ ਰੁਕ ਕੇ ਪੇਟ ਵਿਚ ਚਲਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦਕਿ ਮੁਲਾਇਮ ਜੀਭ 'ਤੇ ਚਿੰਭੜ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹੀ ਬੈਕਟੀਰੀਆ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪੈਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਬੁਖਾਰ ਦੇ ਕਾਰਨ।

ਸਮੋਕਿੰਗ ਜਾਂ ਤੰਬਾਕੂ ਦੇ ਸੇਵਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸਰਾਬ ਪੀਣ ਦੇ ਕਾਰਨ।

ਵਿਸ਼ੇਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਨੂੰ ਸਰੀਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਦਾ ਹੈ ਲੀਵਰ

ਲੀਵਰ ਜਿਸਨੂੰ ਆਮ ਬੋਲਚਾਲ ਦੀ ਭਾਸਾ ਵਿਚ ਜਿਗਰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਇਕ ਵੱਡਾ, ਮਾਸ ਦਾ ਅੰਗ ਹੈ ਜੋ ਪੇਟ ਦੇ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਸਬਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਵਜ਼ਨ ਲਗਭਗ 3 ਪੈਂਡ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਲਾਲ-ਭੂੰਨੇ ਰੰਗ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸਨੂੰ ਛੂਹਣ ਤੋਂ ਕਾਢੀ ਮਲਾਇਮ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਜਿਗਰ ਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਪੱਸਲੀਆਂ ਨਾਲ ਬਣਿਆ ਇਕ ਜਾਲ ਨਾਲ ਕਵਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਲੀਵਰ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕੰਮ ਪਾਚਨ ਤੱਤ ਤੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਖੂਨ ਨੂੰ ਛਾਨਣਾ ਹੈ, ਇਸਨੂੰ ਸਰੀਰ ਦੇ ਬਾਕੀ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿਚ ਭੇਜਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਲੀਵਰ ਕੈਮੀਕਲਜ਼ ਨੂੰ ਵੀ ਡਾਈਕਸੀਡੀਡ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੇਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਸੈਟਾ-ਬਲਾਈਜ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਲੀਵਰ ਪਿੱਤ ਨੂੰ ਗੁਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਅੰਦਰਾਂ ਵਿਚ ਵਾਪਸ ਖਤਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਲੀਵਰ ਬਾਈਲ ਲਿਊਸ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਖਾਣੇ ਨੂੰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਹਜ਼ਮ ਕਰਨ ਵਿਚ ਮਦਦ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਲੀਵਰ ਵਿਚ ਇਕ ਤੱਤ ਤੋਂ ਤੁਸੀਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਕੋਲੈਸਟਾਲ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਲੀਵਰ ਦੀ ਵਰਗੇ ਕੈਮੀਕਲਜ਼ ਤੋਂ ਇਹੀ ਬਚਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਲੀਵਰ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕੰਮ ਪਾਚਨ ਤੱਤ ਤੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਖੂਨ ਦੇ ਯੱਥੇ ਅੱਤੇ ਹੋਰ ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਲੀਵਰ ਦੀ ਤਾਕਤ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਲੀਵਰ ਦੀ ਸਰੀਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜ਼ਿਹਿਰੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ

ਗਿਲਜ਼ਮ ਨੂੰ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਾਡਾ ਭੋਜਨ ਲੀਵਰ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਹ ਉਸ ਵਿਚੋਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਅਤੇ ਗੈਰ ਜ਼ਰੂਰੀ, ਵਿਚ ਵੰਡ ਕੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਯਕੀਨੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੱਤ ਨੂੰ ਖਨ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਸਰੀਰ ਦੇ ਹੋਰ ਭਾਗਾਂ ਤੱਕ ਅਤੇ ਗੈਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੱਤ ਨੂੰ ਸਰੀਰ ਦੇ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਦੇ ਲਈ ਢੁਕਵੇਂ ਅੱਗਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਤੁਹਾਡੇ ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਬੋਲੋਡੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਨੂੰ ਬਲੁਕਿ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਮੌਜੂਦਾਂ ਕਾਢੀ

ਹੋ ਦੇ ਖੂਨ ਦੇ ਸੰਪਰਕ ਵਿਚ ਆਉਂਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਤੁਰੰਤ ਆਪਣੇ ਡਾਕਟਰ ਨੂੰ ਮਿਲੋ। ਨਿਜੀ ਚੀਜ਼ਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਟੂਬ ਬ੍ਰਸ਼, ਰੋਜ਼ਰ, ਟਾਵਲ, ਨੇਲ ਕਲਿਪਰ ਆਦਿ ਨੂੰ ਦੁਜਿਆਂ ਨਾਲ ਸਾਂਝਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਚੋ। ਸੈਕਸ ਦੌਰਾਨ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖੋ। ਹ

ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਤੇ ਨਿੱਘਰਦਾ ਸਮਾਜ

ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਵਿਆਹ ਸ਼ਾਦੀਆਂ ਜਾਂ ਹੋਰ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਮੌਕਿਆਂ ਉਪਰ ਚੌੜ ਵਿਚ ਆ ਚਲਾਈਆਂ ਗੇਲੀਆਂ ਕਾਰਨ ਆਪਣੇ ਰਿਸ਼ਤਦਾਰਾਂ, ਮਿਤਰਾਂ, ਡੀ.ਜੇ. ਡਾਂਸਰਾਂ ਤੇ ਕੈਮਰਾਮੈਨ ਦੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਮੌਤਾਂ, ਇੱਥੋਂ ਤਕ ਕਿ ਲਾਤੇ ਲਾਤੀਆਂ ਦਾ ਜਥੇ ਸਮੇਂ ਮੌਤ ਹੋਣਾ, ਭਤਕੀਲੇ ਗਾਣੇ ਗਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਖੁਦ ਵੀ ਗੇਲੀਆਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਜਾਣਾ ਅਤੇ ਕਈਆਂ ਨੂੰ ਫਿਰੀਤੀ ਦੇ ਕੇ ਖਲਾਸੀ ਕਰਵਾਉਣਾ ਆਦਿ ਦੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਪੜ੍ਹੇ ਕੇ ਹਰ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਮਨ ਨੂੰ ਠੇਸ ਪਹੁੰਚਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਸਭ ਅਜੋਕੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਉਪਜ ਰਹੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਸੋਚਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਖਰ ਅਜਿਹਾ ਕਿਉਂ ਵਪਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਬੀਤੇ ਦਿਨੀ ਗਾਇਕਾ ਕੌਰ ਬੀ ਨੂੰ ਗੇਲੀ ਚੱਲਣ ਕਾਰਨ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨੂੰ ਵਿਚੇ ਛੱਡ ਕੇ ਭੱਜਣਾ ਪੈਣਾ ਇਸ ਦੀ ਤਜ਼ਾ ਮਿਸਾਲ ਹੈ।

ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਕਿਸੇ ਕਬੀਲੇ, ਸਮੂਹ ਜਾਂ ਸਮਾਜ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਸਮਾਜਿਕ ਵਿਰਾਸਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਖਾਸ ਭੂਗੋਲਕ ਖਿੱਤੇ ਦੇ ਆਰਥਿਕ, ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਬਣਤਰਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਅਤੇ ਬਾਸ਼ਿਦਿਆਂ ਦੇ ਅੰਤਰ ਕਾਰਜ ਵਿਚੋਂ ਉਪਜਦੀ ਹੈ। ਮਾਨਵ ਵਿਗਿਆਨੀ ਈ.ਬੀ. ਟਾਈਲਰ ਨੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ 1871 ਵਿਚ ਪ੍ਰਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਮੁਤਾਬਿਕ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਉਹ ਗੁੰਡਲਦਾਰ ਸੈਅ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਗਿਆਨ, ਵਿਸਵਾਸ, ਹੁਨਰ, ਨੈਤਿਕ ਨਿਯਮ, ਕਾਨੂੰਨ, ਰੀਤਾਂ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਹੋਰ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਤੇ ਆਦਤਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ ਗਹਿਣ ਕੀਤਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਵਿਰਾਸਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੂਹ ਦੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਨੀਰਸਤਾ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਅਤੇ ਸੰਗਠਨ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰ ਤੇ ਹੁਲਾਸ ਭਰਪੂਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਧੁਰੇ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਸਾਕਾਰਾਤਮਕ ਬਦਲਾਅ ਦੇ ਆਸਾਰ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਾਣੇ-ਬਾਣੇ ਦੀਆਂ ਉਸਾਰੂ ਜਾਂ ਉਪਜਾਊ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਕਿਸੇ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਲਿਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਜਦੋਕਿ ਮਾੜੀਆਂ ਪਿੱਛੇ ਵੱਲ ਨੂੰ ਧੇਰੇ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਜਰਮਨ ਸਾਮਾਜਿਕ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਤੇ ਧਰਮਿਕ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇੱਥੋਂ ਦੀ ਗਰੀਬੀ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਕਾਰਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਮੰਨਿਆ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਵਧੇਰੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਉਸਾਰੂ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਖੇਡੇ ਵਿਚ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਨ। ਗੁਰੂਆਂ, ਪੀਰਾਂ, ਫ਼ਕੀਰਾਂ, ਭਗਤਾਂ, ਸੂਫੀਆਂ, ਨਾਥਾਂ,

ਜੋਗੀਆਂ, ਕਵੀਸ਼ਰਾਂ, ਕਵੀਆਂ, ਗਾਇਕਾਂ, ਉਸਤਾਦਾਂ, ਲੇਖਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਪਜਾਈ ਸਾਂਝੀ ਵਿਰਾਸਤ ਨੇ ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਰੁਹਾਨੀਅਤ ਅਤੇ ਹੁਲਾਸ ਬਖਸ਼ਿਆ ਅਤੇ ਹੱਥੀਆਂ ਕਿਰਤ ਅਤੇ ਹੱਕ ਦੀ ਕਮਾਈ ਲਈ ਨਵੇਂ ਪੂਰਨੇ ਪਾਏ। ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਵਿਖੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਹੱਥੀ ਕਿਰਤ ਅਤੇ ਰੂਹਾਨੀਅਤ ਦਾ ਮਾਡਲ ਸਰਬ-ਪ੍ਰਵਾਹਿਤ ਹੈ। ਬੁਲ੍ਹੇ ਦੀ ਬੇਬਾਕੀ ਨੇ ਸੋਚੇ ਅਮਲਾਂ ਲਈ ਹੋਕਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਫੈਲੀਆਂ ਕੁਰੀਤੀਆਂ 'ਤੇ ਡਾਹਚੀ ਚੋਟ ਕੀਤੀ। ਵਾਰਿਸ ਗੁਣਗਣਾਉਂਦੇ ਵਾਹੀਵਾਨ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਲਗਦਾ ਸੀ ਕਿ ਕਦੋਂ ਸੀਅ ਲੱਗੀ ਤੇ ਕਦੋਂ ਸੁਹਾਗਾ ਵੱਜਿਆ। ਜੀਵਨ ਦੇ ਕਰਤੇ ਸੱਚਾਂ ਵਾਲੇ ਬਾਬਾ ਫਰੀਦ ਤੇ ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਦੇ ਸਲੋਕ ਅਮ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ ਬੁਲ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਹੁੰਦੇ।

ਵੀਹੜੀ ਸਦੀ ਦੇ ਛੇਵੇਂ-ਸੱਤਵੇਂ ਦਹਾਕੇ, ਭਾਵ ਹੋ ਇਨਕਲਾਬ ਦੇ ਪਹਿਲਾਂ, ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ

ਫਸਲਾਂ ਦੇ ਮੰਡੀਕਰਣ ਦੀ ਸਹੂਲਤ, ਨਵੇਂ ਕੀਟਨਾਸ਼ਕਾਂ ਤੇ ਨਦੀਨਨਾਸ਼ਕਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਦਕਾ ਖੇਤੀ ਸੁਖਲੀ ਹੋ ਗਈ। ਵਿਹਲਪੁਣੇ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਨਤੀਜਨ ਮਨੋਰੰਜਨ ਵੱਲ ਲੋਕਾਂ (ਖਸਕਰ ਨੌਜਵਾਨਾਂ) ਦਾ ਝੁਕਾ ਵਧਿਆ।

ਪਹਿਲਾਂ ਫਿਲਮਾਂ ਤੇ ਫੇਰ ਟੀਵੀ ਦਾ ਦੌਰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ। ਨਵੀਂ ਪਨੀਰੀ ਵਿਚ ਨੱਚਣ ਗਾਉਣ ਦਾ ਰੁਝਾਨ ਹੋਰ ਵਧਣ ਲੇਗਾ। ਮਨੋਰੰਜਨ ਵਿਚ ਵਧੇਰੇ ਸਮਾਂ ਗੁਜ਼ਾਰਨਾ ਖੇਤੀ ਕੰਮਾਂ ਤੇ ਜੀਵਨ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੇ ਹੋਰ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਸੌਖਾ ਰਾਹ ਲਭਿਆ। 1980 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲਾਲ ਚੰਦ ਯਮਲਾ, ਸੁਰਿਦੰਦਰ ਕੌਰ, ਹਰਚਰਨ ਗਰੇਵਾਲ-ਸੀਮਾ, ਨਰਿਦੰਦਰ ਬੀਬਾ, ਮੁਹੰਮਦ ਸਦੀਕ, ਕੇ. ਦੀਪ-ਜਗਮੋਹਨ ਕੌਰ, ਕੁਲਦੀਪ ਮਾਣਕ ਆਦਿ ਵਰਗੇ ਕੁਝ ਕਲਾਕਾਰ ਸਨ, ਪਰ ਅਜ ਵੱਖ ਵੱਖ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੇ ਪੱਧਰਾਂ ਦੇ ਤਕਰੀਬਨ 10,000 ਕਲਾਕਾਰ ਦੱਸੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਤਬਦੀਲੀ ਕੁਦਰਤ ਦਾ ਨਿਯਮ

ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਕੁਦਰਤ ਅਤੇ ਮਾਨਵ ਪੱਖੀ ਸਨ, ਪਰ ਇਸ ਉਪਰੰਤ ਸਮਾਜ ਦੇ ਹੋਰ ਪੱਖਾਂ ਵਿਚ ਤਬਦੀਲੀ ਆਈ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਵੀ ਹਲਾਣਾ ਵੱਜਿਆ ਤੇ ਬੋਡੇ ਸੁਧਾਰਾਂ ਦੇ ਵਧੇਰੇ ਵਿਗਾੜਾਂ ਦਾ ਦੌਰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ। ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਸੰਸਥਾਗਤ ਅਤੇ ਰਚਨਾਤਮਕ ਬਦਲਾਅ ਆਉਣ ਲੱਗੇ। ਹੋਰ ਇਨਕਲਾਬ ਸਦਕਾ ਫਸਲ ਉਤਪਾਦਨ ਵਧਿਆ ਅਤੇ ਪੂਜੀਵਾਦੀ ਤੇ ਵਪਾਰੀਕਰਣ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਦੀ ਜਕੜ ਵਧੀ। ਸਾਦ-ਮੁਰਾਦੀ ਖੇਤੀ, ਇਸ ਦੇ ਢੰਗਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਾਜ਼ੋ-ਸਾਮਾਨ ਵਿਚ ਤੀਬਰ ਤਬਦੀਲੀ ਆਈ। ਖੇਤੀ ਮਸੀਨਰੀ ਵਿਚ ਵਾਧੇ ਅਤੇ ਟਿਊਬਵੈਲਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ, ਹੈਂਡਿਟਾਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਕੁਜ਼ਰਾਂ ਤੱਕ ਦਾ ਬੇਹਾਲ ਹੋ ਜਾਣਾ ਵੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਰਸਾਤਲ ਵੱਲ ਜਾਣ ਦਾ ਇਕ ਹੋਰ ਸੂਚਕ ਹੈ। ਜਿਆਦਾਤਰ ਪੰਜਾਬੀ ਗਾਇਕਾਵਾਂ ਬਹੁਤ ਪੱਤ ਤਾਲੀਮਯਾਦਾਂ ਹਨ।

ਪਹਿਲਾਂ ਗੀਤ ਸੰਗੀਤ ਨੀਵਾਂ ਵੀ ਵੈਲੀ, ਸਰਾਬੀ, ਖਾਣ ਪੀਣ ਵਾਲਾ, ਅਮੀਰ, ਦੋਸਤਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਹਿਬਾਰਾਂ ਤੇ ਬਾਜ਼ਾਰਾਂ ਦਾ ਮਾਲਿਕ, ਪੇਂਡੂ, ਟਰੈਕਟਰ ਕਾਰਾਂ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲਾ ਅਤੇ ਕੁਝੀਆਂ ਨੂੰ ਸਹਿਰੀ, ਅੰਗਰੀਜ਼ੀ ਪੜ੍ਹਨ ਵਾਲੀ, ਗੁਮਾਨੀ, ਮਨੋਰੰਜਨ ਦੀ ਚੀਜ਼ ਆਦਿ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਲੜਕੀਆਂ ਨੂੰ ਪਾਉਣ ਖਾਤਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਤਾ, ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਭਰਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਗੀਤਾਂ ਵਿਚ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਅਜਿਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਲੱਕ ਕੁਝੀਆਂ ਜਾਂ ਮੰਨੀਆਂ ਹੀ ਛੱਡ ਦੇਣ। ਤਲਿਸਮ ਦੀ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਕਾਰਨ ਕਈ ਨੌਜਵਾਨ ਖਰਚੇ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਨੱਕ ਵਿਚ ਦਮ ਕਰੀ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਈ ਪਰਿਵਾਰ ਉਜ਼ਤ ਗਏ ਹਨ। ਹੋਟਲਾਂ ਆਦਿ ਵਿਚ ਲੜਕੀਆਂ ਵੱਲ ਸਰਾਬ ਵਰਤਾਉਣਾ ਵੀ ਕਾਫੀ ਵਧ ਗਿਆ ਹੈ। ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਸਮਾਗਮਾਂ ਮੌਕੇ ਨੇ ਸੋਚੇ ਚੁੱਤ ਛੋਟਿਆਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਕੁਜ਼ਰਾਂ ਤੱਕ ਦਾ ਬੇਹਾਲ ਹੋ ਜਾਣਾ ਵੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਰਸਾਤਲ ਵੱਲ ਜਾਣ ਦਾ ਇਕ ਹੋਰ ਸੂਚਕ ਹੈ। ਜਿਆਦਾਤ ਪੰਜਾਬੀ ਗਾਇਕਾਵਾਂ ਬਹੁਤ ਪੱਤ ਤਾਲੀਮਯਾਦਾਂ ਹਨ।

ਕਿਸੇ ਜਹਾਜ਼ ਦਾ ਪਾਇਲਟ ਮਾਤਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਦੀ ਜਾਨ ਖਤਰੇ ਵਿਚ ਪਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਹੀ ਹਸ਼ਰ ਅਜੋਕੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਰੋਕ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਇਹ ਦੇਸ਼ ਸਮਾਜ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਹੁਰੰਜਾਂ ਨੀਵੇਂ ਪੱਧਰ ਦਾ ਗਾਈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਬੰਦੂਕਾਂ, ਨਸਿਆਂ ਆਦਿ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਕਰਦੇ ਦਿਖਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਅਨੇਕਾਂ ਹੀ ਗਾਣੇ ਕੰਨੀ ਪੈਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਸਾਰੇ ਵਰਤਾਰੇ ਦਾ ਅਸਰ ਸਮਾਜ 'ਤੇ ਲਜ਼ਮੀ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਵਿਚ ਛਪਦੀਆਂ ਦੁਖਦਾਈ ਖਬਰਾਂ ਦੀ ਤਾਈਦ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਅਜੋਕੇ ਯੁੱਗ ਵਿਚ ਖਪਤਵਾਦੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਭਾਰੂ ਹੈ। ਦਰਅਸਲ, ਬਾਜ਼ਾਰ ਕਿਸੇ ਸਮੂਹ, ਸਮਾਜ ਜਾਂ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਉਤਪਾਦਨਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਵੱਖ ਵੱਖ ਤਰੀਕੇ ਅਪਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਬਾਜ਼ਾਰ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮਕਸਦ ਲੋਕਾਂ ਤੇ ਖਾਸਕਰ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਖਪਤ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਚੁਕੜਾਉਣਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਇਹ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੁਰਾਣੇ ਸਮਿਆਂ ਵਿਚ ਹੱਦੀ ਕਿਰਤ ਵਿਚ ਵਧੇਰੇ ਸਮਾਂ ਲੱਗਦਾ ਸੀ, ਉਹ ਘਟਣ ਕਰਕੇ ਵਿਹਲ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਮੰਨੇਰੰਜਨ, ਘੰਮਣ ਫਿਰਨ ਤੇ ਹੋਰ ਅਜਿਹੇ ਢਕਵੰਜਾਂ ਵਿਚ ਅਥਾਰ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਪਿਕਨਿਕ, ਮਨੋਰੰਜਨ ਤੇ ਪਹਾੜੀ ਬਾਵਾਂ ਉਤੇ ਪੈਰ ਧਰਨ ਨੂੰ ਜਗ੍ਹਾ ਨਾ ਮਿਲਣਾ ਇਸ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਤੱਖ ਉਤਪਾਦਨਾਂ ਹਨ।

ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੀਟ ਖਾਣ ਵਾਲੇ ਮੁਲਕ

(ਸਫ਼ਾ 11 ਦੀ ਬਾਕੀ)

ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਖੇਡੀਬਾਤੀ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਅੰਕਤਿਆਂ ਮੁਤਾਬਕ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਉਥੇ ਮੀਟ ਦੀ ਖਪਤ ਵਧੀ ਹੈ।

ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਲਗਦਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਮੀਟ ਵੱਲ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਮੂੜ ਮੁੜ ਰਿਹਾ ਹੈ ਪਰ ਸਾਲ 2018 ਦੌਰਾਨ ਮੀਟ ਦੀ ਖਪਤ ਪਿਛਲੇ ਦਹਕਿਆਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੀ। ਯੂਰਪ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਹੀ ਤਸਵੀਰ ਹੈ।

ਪੱਧਮ ਵਿੱਚ ਮੀਟ ਦੀ ਖਪਤ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ ਪਰ ਕਿਸਮ ਬਦਲ ਰਹੀ ਹੈ।

ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਵੱਡੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੇ ਮੀਟ ਦੀ ਖਪਤ ਘੱਟ ਰਹੀ ਹੈ ਪਰ ਪੋਲਟਰੀ ਦੀ ਖਪਤ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ। 1970 ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਮੀਟ ਖਪਤ ਵਿੱਚ ਪੋਲਟਰੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਇੱਕ ਚੌਥਾਈ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਹੁਣ ਅੱਧ ਤੋਂ ਟੱਧ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਹਤ ਤੋਂ ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਮੀਆਂ ਲਈ ਖੁਸ਼ਬੁਰੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਮੀਟ ਦਾ ਅਸਰ

ਕੁਝ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਮੀਟ ਖਾਣਾ ਲਾਹੌਰੰਦ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਢੁਕਵੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਮੀਟ ਤੇ ਡੇਅਰੀ ਉਤਪਾਦਾਂ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਖਾਸ

ਕਰਕੇ ਗਰੀਬ ਦੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਜਿਥੇ ਖਾਣੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਿਕਲਪ ਨਹੀਂ ਹਨ।

ਇਹ ਸਿਹਤ ਲਈ ਨੁਕਸਾਨਦਾਇਕ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਧਿਐਨਾਂ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਮੀਟ ਦੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਦਿਲ ਦੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ, ਦਿਲ ਦੇ ਦੌਰੇ ਤੇ ਕਈ ਕਿਸਮ ਦੇ ਕੈਂਸਰਾਂ ਦਾ ਖਤਰਾ ਵਧ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਬਦਲ ਵਾਤਾਵਰਣ ਲਈ ਚੰਗਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਵੱਡੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੂੰ ਪਾਲਣ 'ਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੋਮੇ ਖਰਚ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਮੁਰਗੀਆਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿੱਚ ਬੀਫ਼ ਦਾ ਧਰਤੀ ਦੇ ਸਾਧਨਾਂ ਜਿਵੇਂ—ਪਾਣੀ ਤੇ ਹਰੇ ਗੁਹਿ ਵਾਲੀਆਂ ਗੈਸਾਂ ਆਦਿ 'ਤੇ 10 ਗੁਣਾਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਅਸਰ ਹੈ। ਸਰ ਦਾ ਮਾਸ ਪੋਲਟਰੀ ਤੇ ਬੀਫ਼ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਹੈ। ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਮੀਟ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਧਰਤੀ ਪੱਖੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵੱਡੀਆਂ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਦੀ ਲੋੜ ਪਵੇਗੀ।

ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੀ ਖਾਂਦੇ ਹਾਂ, ਕੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਕਿੰਨ ਖਾਂਦੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਵੀ ਸੋਚਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਮੀਟ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫੇਰ ਤੋਂ ਮਹੰਗੀ ਚੀਜ਼ ਬਣਾਉਣਾ।

ਮਾਝੇ 'ਚ ਮੁੜ ਪਕੜ ਬਨਾਉਣ ਲਈ ਸੁਖਬੀਰ ਸਰਗਰਮ

ਤਰਨ ਤਾਰਨ - ਮਾਝੇ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਉਤੇ ਮੁੜ ਪਕੜ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਬਾਅਦ ਨੇ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਵਿੱਚ ਇੰਡੀਆਂ ਹਨ। ਮਾਝੇ ਵਿੱਚ ਘਟੇ ਆਪਣੇ ਆਧਾਰ ਨੂੰ ਫਿਰ ਤੋਂ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀ 'ਚੋਂ ਕਿਨਰਾ ਕਰ ਕੇ ਬਾਦਲ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਵਿਰੋਧ ਕਰ ਰਹੇ ਟਕਸਾਲੀ ਅਕਾਲੀ ਆਗਆਂ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬ੍ਰਹਮਪੁਰਾ, ਸਾਬਕਾ ਮੰਤਰੀ ਸੇਵਾ ਸਿੰਘ ਸੇਖਵਾਂ ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ ਮੈਂਬਰ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਡਾ। ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਅਜਨਾਲ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਾਚਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਪਿਛਲੇ ਕਈ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਅਜਨਾਲਾ, ਰਾਜਾਸ਼ਾਂਸ਼ੀ, ਖੜੂਰ ਸਾਹਿਬ, ਬਾਬਾ ਬਕਾਲਾ, ਜੰਡਿਆਲਾ ਅਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸ਼ਹਿਰੀ ਹਲਕਿਆਂ 'ਚ ਜਾ ਕੇ ਵਰਕਰਾਂ ਨਾਲ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਮਿਲ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਵਰਕਰਾਂ ਨਾਲ ਸੈਲੀਫ਼ੀਆਂ ਵੀ ਖਿਚਵਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ 'ਚ ਮਿਲੀ ਵੱਡੀ ਹਾਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਫੌਲੇ ਪਏ ਅਕਾਲੀ ਵਰਕਰਾਂ 'ਚ ਨਵਾਂ ਜੋਸ਼ ਭਰਨ ਦਾ ਜੋ ਫਾਰਮੂਲਾ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਵੱਲ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਹ ਉਸ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਹੱਦ ਤੋਂ ਕਾਮਯਾਬ ਵੀ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਵੇਂ ਸਾਬਕਾ ਸੁਖ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚ ਰਹੇ, ਪਰ ਜਿਸ ਜੋਸ਼ ਖਰੋਸ਼ ਨਾਲ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਵਰਕਰਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਸ ਦਾ ਵੱਡਾ ਲਾਭ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੂੰ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਚੋਣਾਂ 'ਚ ਜ਼ਰੂਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਨਾਕਾਮੀਆਂ ਦਾ ਵੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵੱਲ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਲਕਾਵਾਰ ਮੀਟਿੰਗਾਂ 'ਚ ਪੂਰਾ ਲਾਗ ਲਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਆਰਥਿਕ ਨਾਬਰਾਬਰੀਆਂ ਦਾ ਟਾਕਰਾ ਕਿੰਝ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ

(ਸਫ਼ਾ 5 ਦੀ ਬਾਕੀ)

ਆਮਦਨ ਵਿੱਚ ਮਜ਼ਜ਼ੁਦੁਰ ਜਮਾਤ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਵਾਲਾ ਹਿੱਸਾ ਇਕਸਾਰ ਬਣਿਆ ਰਹੈ। ਪਰ, ਕਿਉਂਕਿ ਨਾਲ ਹੀ ਆਬਾਦੀ ਵੀ ਵਧਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਉਜ਼ਰਤਾਂ ਦਾ ਇਹ ਪੱਧਰ ਉਲਟਾ ਹਾਲਤ ਵਿਗਾੜ ਦੇਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਾਂ ਪੈ ਕੇ ਕੌਮੀ ਆਮਦਨ ਵਿੱਚ ਕਿਰਤੀਆਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬੇਹਿਸਾਬੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਧ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ, ਉਜ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਦੀ ਦਰ ਇੱਝ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ— ਅਰਥਚਾਰੇ ਦੀ ਅਸਲ ਵਿਕਾਸ ਦਰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਮਹਿੰਗਾਈ ਵਧੇ ਦੀ ਦਰ ਮਨਫ਼ੀ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਵਾਧੇ ਦੀ ਦਰ। ਨੇਮਬੰਦੀ ਢੰਚੇ ਰਾਹੀਂ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਜ਼ਰਤਾਂ ਵਿਚਲਾ ਇਹ ਵਾਧਾ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਜਾਵੇ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਇਸ ਦੀ ਨਕਾਮੀ ਦਾ ਸਿੱਟਾ ਨਾਬਰਾਬਰੀ 'ਚ ਹੋਰ ਵਾਧੇ ਵਜੋਂ ਨਿਕਲੇਗਾ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਹਿਮ ਨੀਤੀ ਜੁਗਤ ਵਜੋਂ

ਚੁਕਵੀਆਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਉਜ਼ਰਤਾਂ ਮਿਥੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਫਿਰ ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਅਹਿਮ ਜ਼ਰੂਰਤ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਉਜ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਅਸਰਦਾਰ ਢਾਂਚਾ ਕਾਇਮ ਹੋਵੇ।

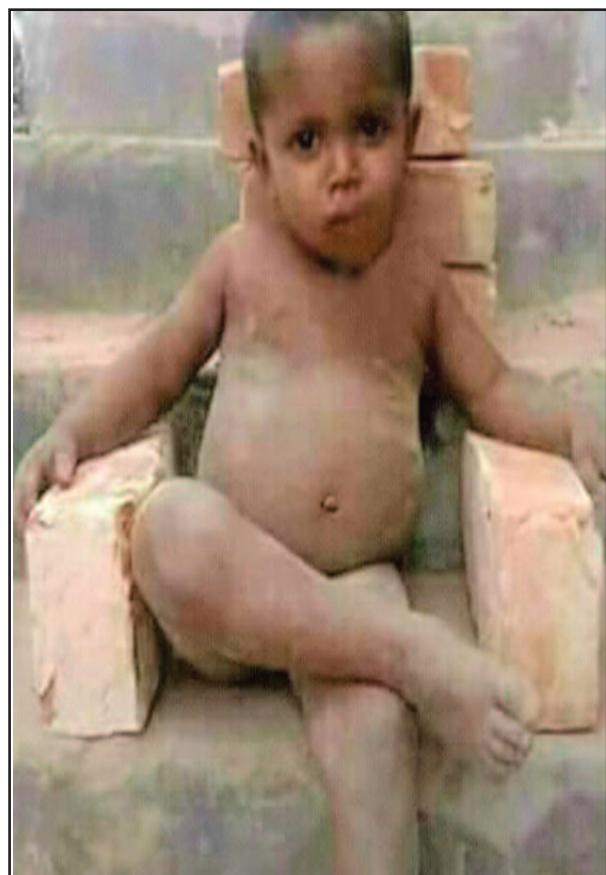
ਕਿਸੇ ਮੁਲਕ ਦੀਆਂ ਕਰ ਨੀਤੀਆਂ ਅਸਮਾਨਤਾ ਤੇ ਨਾਇਨਸਾਫ਼ੀ ਵਿੱਚ ਇਜਾਫ਼ਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਦੂਜਾ ਅਹਿਮ ਤੱਤ ਹਨ। ਪ੍ਰਗਤੀਸ਼ੀਲ ਕਰ ਨੀਤੀਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤਹਿਤ ਅਮੀਰਾਂ ਨੂੰ ਗਰੀਬਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵੱਧ ਟੈਕਸ ਅਦਾ ਕਰਨੇ ਪੈਣ, ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਘੱਟ ਉਜ਼ਰਤਾਂ ਕਾਰਨ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਵਿਗਾੜ ਕਿਸੇ ਹੱਦ ਤੋਂ ਤੱਕ ਦਰੁਸਤ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਵੇ। ਪਰ ਪ੍ਰਗਤੀਸ਼ੀਲ ਕਰ ਪ੍ਰਬੰਧ ਉਦੋਂ ਹੀ ਕਾਰਗਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ, ਅਮੀਰਾਂ ਵੱਲ ਕਰਾਂ ਦੀ ਚੌਗੀ ਜਾਂ ਹੋਰਾਡੀ ਕਾਰਨ ਸਾਰੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਸਹਿਜੇ ਹੀ ਨਾਕਾਮ ਹੋ

ਜਾਣਗੀਆਂ। ਭਾਰਤੀ ਅਰਥਚਾਰਾ ਇਸ ਦੀ ਉਂਘੜਵੀ ਮਿਸਾਲ ਹੈ, ਜਿਥੇ ਕਰ ਨੀਤੀਆਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਗਤੀਸ਼ੀਲ ਹਨ ਪਰ ਕਰ ਚੋਗੀ ਤੇ ਕਰਾਂ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੀ ਦਰ ਬਹੁਤ ਉਚੀ ਹੈ। ਨਾਬਰਾਬਰੀ, ਦੌਲਤ ਸਬੰਧੀ ਅਸਮਾਨਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਜਾਹਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤੇ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਮਾਲੀ ਨਾਬਰਾਬਰੀਆਂ ਨਾਲ ਸਿੱਤਣ ਲਈ ਦੌਲਤ ਕਰ ਵਾਲੀ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਵਿਰਾਸਤ ਕਰ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਹੀ ਇਕ ਹੋਰ ਨੀਤੀ ਜੁਗਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਤੀਜਾ ਅਹਿਮ ਤੱਤ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਜਨਤਕ ਖਰਚਾ ਨੀਤੀਆਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਿੰਖਿਆ, ਸਿਹਤ, ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਹੋਰ ਜਨਤਕ ਸੇਵਾਵਾਂ 'ਤੇ ਜਨਤਕ ਖਰਚਿਆਂ ਤੱਕ ਗਰੀਬਾਂ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਰਾਹੀਂ ਆਰਥਿਕ ਨਾਬਰਾਬਰੀਆਂ ਨਾਲ ਵਧੀਆ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਦੀ ਸ਼ਾਂ ਲਾਭਪਦਤੀਆਂ ਦੇ ਖਾਡਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਿੰਘੀਆਂ ਰਕਮਾਂ ਭੇਜਣ (ਡਾਇਰੈਕਟ ਬੈਨਿਫਿਟ) ਵਰਗੀਆਂ ਆਧੁਨਿਕ ਤਕਨਾਲੋਜੀਆਂ ਨਾਬਰਾਬਰੀਆਂ ਦੇ ਸਿੱਧੇ ਟਾਕਰੇ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਨੀਤੀ ਵਿਕਲਪ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਨੂੰ ਮਿਲੇ, ਸਗੋਂ ਸਮਾਜਿਕ ਸੈਕਟਰ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਤਵੇਂ ਦੇ ਕੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਗਰੀਬ ਤਬਕਿਆਂ ਨੂੰ ਕੌਮੀ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਬਿਹਤਰ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਪਣੀ ਖੁੱਦ ਦੀ ਕਮਾਉ ਸਮਰੱਥਾ ਵਧਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਵੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਥੇ ਕਿਸੇ ਦੀ ਵੀ ਅਸਿੰਧੀਆਂ ਸਬਸਿਡੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਸਪਲਾਈ ਕਰਤਾਵਾਂ ਰਾਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਖਾਦੀ ਵੀ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਬਸਿਡੀਆਂ ਸਬਸਿਡੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਨੀਤੀਆਂ ਦੇ ਕੋਈ ਵੀ ਅਸਿੰਧੀਆਂ ਸਬਸਿਡੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਨੀਤੀਆਂ ਦੇ ਕੋਈ ਵੀ ਅਸਿੰਧੀਆਂ ਸਬਸਿਡੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਨੀਤੀਆਂ ਦੇ ਕੋਈ ਵੀ ਅਸਿੰਧੀ

ਤਸਵੀਰਾਂ ਬੋਲਦੀਆਂ ਨੇ

ਤੁਹਾਡੇ ਸੁਪਨੇ ਉਚੇ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਨੇ
ਵਕਤ ਅੱਜ ਭਾਵੇਂ ਕਿਹਾ ਵੀ ਹੋਵੇ

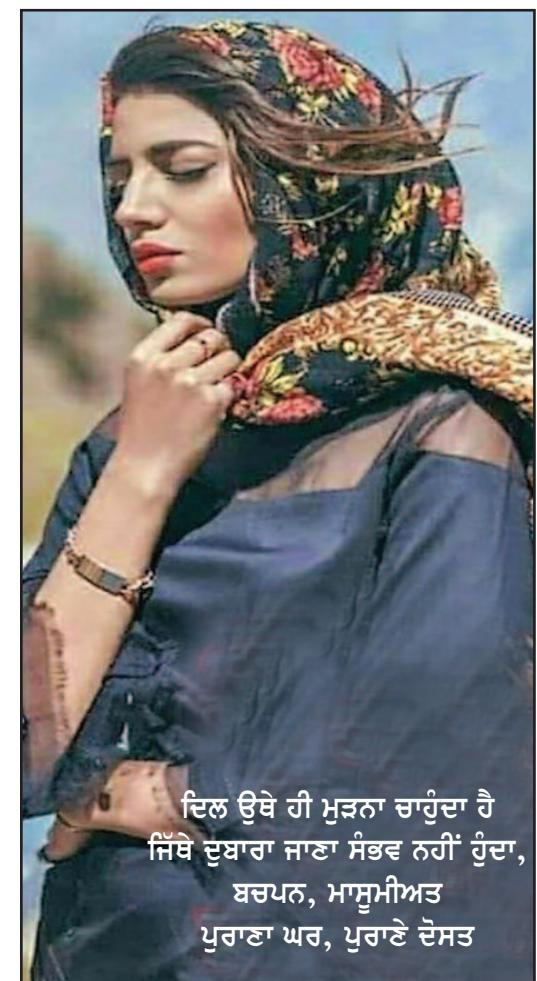
ਅਸੀਂ ਇਕ ਨਵਾਂ ਕਾਲਮ ਸੁਰੂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਜਿਸ ਦੀ ਸੋਚ ਰਾਜ ਬਡਵਾਲ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਵੀ ਸਾਨੂੰ ਹਰ ਅੰਕ ਲਈ ਇਕ ਐਸੀ ਤਸਵੀਰ ਦਿਆ ਕਰਨਗੇ, ਜੋ ਖੁਦ ਕੁਝ ਦਰਸਾਇਆ ਕਰੇਗੀ ਜਾਂ ਉਸ ਜਗ੍ਹਾ ਜਾਂ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਬਾਰੇ ਲਿਖ ਕੇ ਦੱਸਿਆ ਕਰਨਗੇ ਕਿ ਇਹ ਤਸਵੀਰ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਸਾਨੂੰ ਕੀ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਤਸਵੀਰ ਹੈ, ਜਾਂ ਕਿਤੇ ਦਿਸਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਸਾਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਫਿਰ ਰਾਜ ਬਡਵਾਲ ਹੁਰਾਂ ਨੂੰ 408-835-0202 ਤੇ ਸੰਪਰਕ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ।

-ਸੰਪਾਦਕ

ਰਾਜ ਬਡਵਾਲ
408-835-0202
8350202@gmail.com

ਦਿਲ ਉਥੇ ਗੀ ਮੁੜਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ
ਜਿੱਥੇ ਦੁਬਾਰਾ ਜਾਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ,
ਬਚਪਨ, ਮਾਸੂਮੀਅਤ
ਪੁਰਾਣਾ ਘਰ, ਪੁਰਾਣੇ ਦੋਸਤ

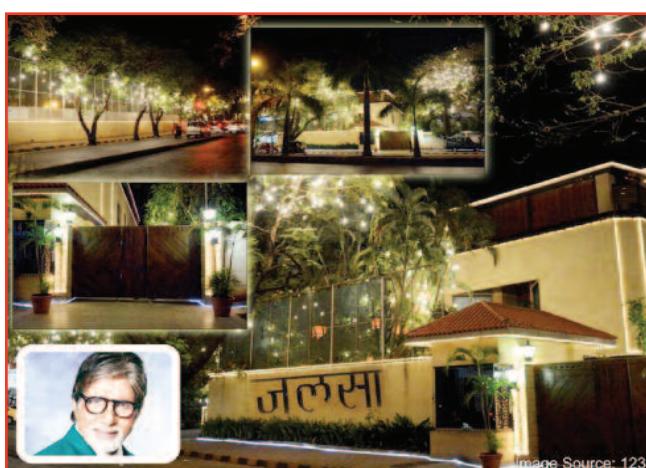
ਬਾਲੀਵੁੱਡ ਸਟਾਰਾਂ ਦੀ ਆਲੀਸ਼ਾਨ ਬੰਗਲਿਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਦੀਵਾਨਗੀ

ਸਿਤਾਰਿਆਂ ਦੇ ਘਰ ਵੀ ਆਕਰਸ਼ਣ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਲਈ ਤਾਂ ਬੋਲੀਵੁੱਡ ਦੇ ਆਸਿਆਨੇ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਘਰਾਣਿਆਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਟੱਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਉਜ ਕੜ ਨਵੇਂ ਸਿਤਾਰੇ ਲਗਜ਼ਰੀ ਫਲੈਟਾਂ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਸੁਪਾਨਿਆਂ ਦੇ ਘਰ ਤਲਾਸ਼ਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਵੱਡੇ ਸਿਤਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਮੁੰਬਈ ਵਿਚ ਮਹਿਲਨੂਮਾ ਮਕਾਨ ਖੜ੍ਹੇ ਕਰਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਕਰਸ਼ਣ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਅਮਿਤਾਭ ਬੱਚਨ, ਅਕਸੈ ਕੁਮਾਰ, ਖਾਨ ਡਿੱਕੜੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਕਪੂਰ ਪਰਿਵਾਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਿੰਡੀਕਾ ਚੌਪੜਾ ਸਮੇਤ ਕਿੰਨੇ ਹੀ ਸਿਤਾਰੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ

ਵਿਚ ਖਰੀਦਿਆ ਸੀ। ਉਦੋਂ ਇਸਦਾ ਨਾਂ 'ਵਿਲਾ ਵਿਯੋਨ' ਸੀ। ਇਸਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਬੰਗਲੇ ਦੀ ਮੁੰਬਿੰਮਤ ਕਰਕੇ ਇਸਨੂੰ ਛੇ ਮੰਜ਼ਿਲਾਂ ਵਿਚ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ। ਸਮੁੰਦਰ ਕਿਨਾਰੇ ਸਥਿਤ 'ਮੰਨਤ' ਦੀ ਅੱਜ ਬਾਜ਼ਾਰੀ ਕੀਮਤ 115 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਹੈ। ਵਿਕਟੋਰੀਅਨ ਤਰਜ ਵਿਚ ਤਿਆਰ ਇਸ ਬੰਗਲੇ ਦਾ ਗੇਟ ਪਿਛਲੇ ਪਾਸੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਸਟੂਡੀਓ, ਖੇਡਣ ਦੀ ਥਾਂ, ਮਨੋਰੰਜਨ ਸੈਂਟਰ, ਲਾਈਬ੍ਰੇਰੀ, ਬਿਏਟਰ, ਮਲਟੀ ਜਿਮ ਆਦਿ ਹਨ। ਇੱਥੇ

ਏ. ਚਕਰਵਰਤੀ

ਮਿਹਨਤਾਨੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਪਰ ਮਾਂ ਤੇਜ਼ੀ ਬੱਚਨ ਦੇ ਜਿਉਂਦੇ ਰਹਿਣ ਤਕ ਉਹ ਉਸ ਘਰ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਗਿਆ। ਬਾਅਦ ਵਿਚ 'ਪ੍ਰਤੀਕਸ਼ਾ' ਵਿਚ ਕਈ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ, ਪਰ ਮਾਂ ਅਤੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਕਮਰੇ ਵਿਚ ਕੋਈ ਤਬਦੀਲੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਵਰਤਮਾਨ ਵਿਚ ਇਹ ਅਮਿਤਾਭ ਦਾ ਦਫ਼ਤਰ ਹੈ। ਜਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਅਮਿਤਾਭ ਦੇ ਦੋ ਹੋਰ ਬੰਗਲੇ 'ਜਨਕ' ਅਤੇ 'ਨੈਵੇਦ' ਵੀ ਹਨ, ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਘੱਟ ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਵਿਚ ਯਕੀਨ

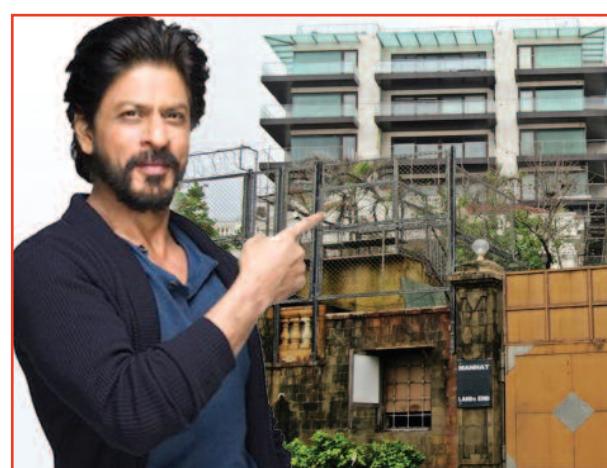

ਦੇ ਘਰ ਅਕਸਰ ਚਰਚਾ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।

ਸ਼ਾਹਰੁਖ ਖਾਨ ਦਾ ਬੰਗਲਾ 'ਮੰਨਤ'

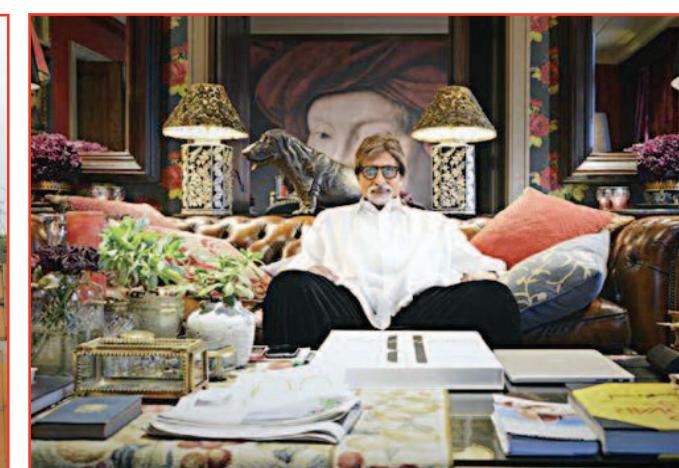
ਹਰ ਕੋਈ ਜਾਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਪਸੰਦੀਦਾ ਸਿਤਾਰੇ ਕਿੱਥੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਿਤਾਰਿਆਂ ਦੀ ਆਮ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਕਿਵੇਂ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰ ਕਿਵੇਂ ਦੇ ਹਨ? ਗੱਲ ਚਾਹੇ ਅਮਿਤਾਭ ਬੱਚਨ ਦੇ ਘਰ 'ਪ੍ਰਤੀਕਸ਼ਾ' ਜਾਂ 'ਜਲਸਾ' ਦੀ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਫਿਰ ਸ਼ਾਹਰੁਖ ਖਾਨ ਦੇ ਘਰ 'ਮੰਨਤ' ਦੀ, ਸਭ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨਿਰਾਲੀਆਂ ਹਨ। ਨਵੇਂ ਸਿਤਾਰੇ ਵੀ ਲਗਜ਼ਰੀ ਫਲੈਟਾਂ ਵਿਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਦੋਕਿ ਹਿੰਦੀ ਸਿਨਮਾ ਦੇ ਦਿੱਗਜ ਮੁੰਬਈ ਦੇ ਮਹਿਲਾਂ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।

ਇਕ ਦੌਰ ਸੀ ਜਿਥੋਂ ਰਾਜੇਸ਼ ਖੰਨਾ ਦੇ ਘਰ 'ਆਸਿਰਵਾਦ' ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਉਸਦੇ ਪ੍ਰਸੰਸਕਾਂ ਦੀ ਭੀਤ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ। ਇਸਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸਦੇ ਡਿੱਗਰੇ ਸਟਾਰਡੱਮ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਭੀਤ ਵੀ ਘੱਟ ਹੋਣ ਲੱਗੇ। ਸ਼ਾਹਰੁਖ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅੱਜ ਉਹ ਦਿਨ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਹੈ। ਅੱਜ ਸ਼ਾਹਰੁਖ ਦੇ ਘਰ ਕੋਲ ਉਸਦੀ ਨੇਮ ਪਲੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਕੇ ਫੋਟੋ ਖਿਚਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਭੀਤ ਲੱਗੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਵੀ ਬਾਂਦਰਾ ਦੇ 'ਬੈਂਡ ਸਟੈਂਡ' ਜਾਣ 'ਕੋਈ ਸ਼ਾਹਰੁਖ ਦਾ ਘਰ ਦੇਖੋ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ। 2001 ਵਿਚ ਸ਼ਾਹਰੁਖ ਨੇ ਇਸ ਬੰਗਲੇ ਨੂੰ 13 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ

ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਇਹ ਪਰਿਵਾਰ ਫਿਰ ਵੀ ਇਕ ਘਰ ਵਿਚ ਹੀ ਰਹਿਣਾ ਪਸੰਦ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਬਚਪਨ ਵਿਚ ਬਾਂਦਰਾ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਆਮਿਰ ਖਾਨ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਰਹਿਣਾ ਹੈ, ਪਰ ਮੁੰਬਈ ਕੋਲ ਸ਼ਹਿਰ ਤੋਂ ਦੁਰ ਸਲਮਾਨ ਨੇ ਇਕ ਫਾਰਮ ਹਾਊਸ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਐਂਟਰੀ ਕਰਦੇ ਹੀ 'ਬੀਈਏਗ ਹਿਊਮਨ' ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਪਵੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਤੁਰ੍ਹਾਂ ਤੁਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਖੇਡਣ ਦੀ ਥਾਂ ਨਾਲ ਚਿੜੀਆ ਘਰ, ਹੋਰਸ ਰਾਈਡਿੰਗ, ਖੇਡ ਮੈਦਾਨ ਆਦਿ ਇੱਥੇ ਹਨ। ਦੋਸਤਾਂ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਸਲਮਾਨ ਅਕਸਰ ਹੀ ਇੱਥੇ ਪਾਰਟੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਵਰਸੋਵਾ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਾਲ ਬੰਗਲੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪ੍ਰਿੰਡੀਕਾ ਚੌਪੜਾ ਨੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਮੌਨਿਗਲ ਵਿਚ ਇਕ ਵੱਡਾ ਫਲੈਟ ਖਰੀਦਿਆ ਹੈ, ਇਸਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸਾਜ਼ ਸੱਜਾ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ 'ਲਾਈਫ ਸਟਾਈਲ' ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਨੇ ਵੱਡੀ ਸਟੋਰੀ ਵੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਘਰ ਵਿਚ ਪਾਰਕ, ਸਵੀਮਿੰਗ ਪੂਲ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਨਿੱਜੀ ਬਿਏਟਰ ਤਕ ਹੈ।

ਬੈਰ, ਸਿਤਾਰਿਆਂ ਦੀ ਸਾਹੀ ਜੀਵਨਸੈਲੀ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਇਕ ਆਮ ਆਦਮੀ ਸੰਕੋਚ ਹੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰੇਗਾ। ਠੀਕ ਵੀ ਹੈ, ਫਿਲਮਾਂ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਿਭਾਏ ਕਿਰਦਾਰ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜੀਵਨਸੈਲੀ ਵੀ ਸਾਡੇ ਲਈ ਇਕ ਸੁਪਨੇ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ।

MISSION PEAK
BROKERS, INC.
PEAK OF EXCELLENCE

For the best possible price and highest profit, call a Business Professional.

As the **President of Mission Peak Brokers, Inc.** and also a **Commercial Real Estate Broker**, I offer you guidance that is based on extensive experience in Sales. Acquisition and Financing of Commercial Real Estate and the purchase of businesses.

Mission Peak Brokers, Inc. is a leading **Business Brokerage** firm based in the San Francisco Bay Area providing the services required for the sale and acquisition of main street retail business opportunities and commercial real estate as well as an all-inclusive assistance with the business and commercial loan process.

We are here to secure your objectives through a standard of aggressive diligence, measurable integrity and the highest standard of excellence **knowing our client's satisfactions is our ultimate goal.**

CALL A PROFESSIONAL AND GET THE BEST POSSIBLE PRICES AND HIGHEST PROFITS

I am a top rated Business and Commercial Real Estate broker with vast experience in Sales.

**Acquisition and Financing
of Commercial Real Estate.**

**GET TOP
DOLLAR\$**

FOR YOUR COMMERCIAL PROPERTY

**CALL
TODAY
(510) 366-6130**

hrsidhu@gmail.com
www.missionpeakbrokers.com

**Harpreet "Harry" Sidhu, CBB
Broker/president**

BRE Lic #1433114
Broker Lic # 01792260

